

Handläggare

Eija Pohjanen, Elisabeth Forsberg Uvemo,
Annika Risel, Pernilla Lindberg,
Catharina Sackemark Larsson,
Åsa Eckhardt, Johnny Berndtsson,
Petter Bergeå, Linda Folke,
Jeanette Nyström, Åsa Härkegård,
Mikael Lindberg, Peter Fahlander,
Ingrid Olsson

Till

Utbildningsnämnden
2022-09-29

Tertialrapport Tertial 2 2022 för Utbildningsnämnden

Förslag till beslut

1. Tertialrapport 2 2022 per den 31 augusti godkänns. Rapporten överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden ansöker om budgetjustering avseende investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder om sammanlagt 1,5 mnkr, bilaga 4.
3. Utbildningsnämnden föreslår att kommunstyrelsen godkänner omslutningsförändringar om totalt 7,2 mnkr.
4. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Malin Eriksson
Avdelningschef

Utbildningsnämnden

Hantverkargatan 2F, Box 22049
11252 Stockholm
Telefon, växel 08-508 33 000
Registrator.utbildning@edu.stockholm.se

Innehållsförteckning	
Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	7
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	13
Analys av den kommunala grund- och grundsärskolans resultat	18
Analys av den kommunala gymnasieskolans och gymnasiesärskolans resultat	31
Kommunfullmäktiges och utbildningsnämndens indikatorer och aktiviteter kopplade till KF:s mål för verksamhetsområdet 1.3	79
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	83
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	89
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	89
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	90
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	93
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	94
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	95
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	99
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	99
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	103
Särskilda redovisningar	116
Agenda 2030	116
Jämställdhet	116
Barns rättigheter	117
Nationella minoriteteters rättigheter	119
Redovisning av synpunkter och klagomål	119
Intern kontroll	120
Övrigt	120
Ukraina	120
Slutlig antagning till gymnasie- och gymnasiesärskolan augusti 2022	121
Nya skollagsbestämmelser om fjärr- och distansundervisning	125
Aktuella ändringar i regelverket	126
Uppföljning av ekonomi	128

Bilagor

Bilaga 1	Obligatoriska bilagor T2 2022
Bilaga 2	Schablonggrundande samt interkommunala barn och elever T2 2022
Bilaga 3	Anslagsenheter utbildningsnämnden T2 2022
Bilaga 4	Ansökan om budgetjustering avseende investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder
Bilaga 5	Uppföljningsrapport Näringslivspolicyn T2 2022
Bilaga 6	Bokslutsinformation

Sammanfattande analys

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Utbildningsnämnden bedöms i hög grad bidra till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål, men *sammantaget* är bedömningen att inriktningsmålet delvis uppfylls. Alla årsmål nås inte fullt ut när det gäller elevernas kunskaper samt inflytande. I verksamhetsplanen angivna uppdrag och aktiviteter har i huvudsak genomförts liksom en mängd andra insatser som anknyter till nämndens prioriterade områden för skolverksamheten.

Förskola

Utvärdering av Förskolerapport 2021 har genomförts och arbete pågår med en utveckling inför Förskolerapport 2022.

Arbete med att revidera stadens regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad har påbörjats.

Flera utbildningar och föreläsningar har anordnats i syfte att stärka arbetet med språkutveckling i förskolan, bland annat är ett fokus för årets Förskolesummit undervisning med språkutvecklande arbete.

I samråd med stadsdelsförvaltningarna analyserar och samordnar förvaltningen kompetensutveckling för personal i förskolan. Bland annat kommer ett ledarskapsprogram för blivande chefer inom förskolan att genomföras under hösten 2022 och in på våren 2023. En inventering av kompetenser i öppna förskolan visar att de flesta som arbetar inom öppna förskolan i staden är utbildade förskollärare eller barnskötare.

Under året har 65 tillsyner genomförts, varav 60 i förskolor och 5 i fritidshem, jämfört med 67 tillsyner förra året.

Grundskola

Betygsresultaten i årskurs 9 i år är på ungefär samma nivå som 2021 och resultaten har varit på ungefär samma nivå sedan 2018. För samtliga betygsmått rör det sig om höga nivåer ur ett historiskt perspektiv. Resultaten exklusive nyanlända i årskurs 9 är också på ungefär samma nivå som 2021 och även de har varit på samma nivå sedan 2018. Glädjande är att en positiv utveckling skett under de senaste åren på Järva.

Resultatspridningen mellan skolor i årskurs 9 utifrån elevernas socioekonomiska förutsättningar har minskat något de två senaste åren och spridningen är för närvarande den minsta under den senaste tioårsperioden.

Betygsresultaten i årskurs 6 är något lägre i år jämfört med 2021. Det finns en nedåtgående trend, bortsett från det genomsnittliga meritvärdet, för betygsresultaten i årskurs 6 sedan 2016. Även i årskurs 6 är resultatspridningen utifrån socioekonomiska förutsättningar fortsatt stor

och har varit på ungefär samma nivå sedan 2017. I årskurs 6 är könsskillnaderna något större till flickornas fördel jämfört med i årskurs 9 och det är ett stabilt mönster över tid.

Gymnasieskola

Läsåret 2021/2022 erhöll totalt 88 procent av stadens avgångselever från ett nationellt program ett examensbevis, en marginell försämring jämfört med 89 procent föregående år. Flickornas andel uppgick till 90 procent och pojkarnas till 86 procent.

Av eleverna från högskoleförberedande program erhöll 90 procent examensbevis, oförändrat jämfört med föregående år. Inom yrkesprogrammen uppnådde 67 procent kraven för en examen, en försämring med nio procentenheter. Av eleverna med examen från yrkesprogram erhöll 37 procent även grundläggande behörighet till högskola, ett lägre resultat om sex procentenheter jämfört med föregående år.

De elever som examinerades i juni 2022 har fått sina studier påverkade av pandemin i samtliga årskurser. De påbörjade studierna hösten 2019 och tog del av distansundervisningen under våren 2020. Hela läsåret 2020/2021 genomfördes undervisning med roterande schema för distans. Lsåret 2021/2022 genomfördes generellt inte någon distansundervisning utan undervisningen var skolförlagd men läsåret påverkades periodvis av elev- och lärarfrånvaro.

Bedömningen är att stadens gymnasieskolor har klarat utmaningarna under pandemin på ett tillfredställande sätt. Stadens gymnasieskolor har under hela pandemin arbetat utifrån sina lokala förutsättningar med kompensatoriska insatser på individ- och gruppnivå för att säkra elevernas måluppfyllelse. Lovskola har genomförts och förlängd studietid har erbjudits de elever i årskurs 3 som var nära att erhålla examen.

Samverkan kring barn och unga

Förvaltningen fortsätter att stärka samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola, fritidsverksamheter, socialförvaltning och polis med fokus på tidiga insatser och det förebyggande och uppsökande sociala arbetet i syfte att nå fler barn och familjer i riskzon och att tidigt identifiera och ge barn och elever i behov av stöd rätt insatser. Utbildningsförvaltningen bistår stadsdelsförvaltningarna i arbetet med att ta fram lokala lägesbilder och orsaksanalyser i syfte att skapa gemensamma trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser.

Förvaltningen arbetar för att se till att alla skolpliktiga elever har en skolplacering och fortsätter att följa upp elevfrånvaron och vidareutveckla stödet till skolorna för att främja närvaro. Generellt finns goda samverkanstrukturer, arbetsmetoder och en väl fungerande samverkan.

Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen har inlett en dialog med hälso- och sjukvårdsförvaltningen i syfte att tillsammans se över hur BUS-samverkan (barn och ungdomar i behov av särskilt stöd) bäst kan utvecklas.

Samverkansrutiner för kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm för hälso- och

sjukvård, skola och förskola vid remittering, utredning och behandling av barn med misstänkt ADHD, autismspektrumtillstånd och intellektuell funktionsnedsättning i Stockholms län har reviderats under året, främst i syfte att förtydliga remissförfarandet vid utredning.

Samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen

Utbildningsförvaltningen samverkar aktivt med arbetsmarknadsförvaltningen på flera områden, bland annat kring Stockholmsjobb och serviceassistenter, samt i olika projekt för att fler unga och unga vuxna ska studera eller arbeta.

Trygg och säker plats för elever och medarbetare

Fokus i säkerhetsarbetet ligger på övning och utbildning kring krisledning och så kallat pågående dödligt våld, narkotikaprevention samt arbete för att öka kunskapen kring informationssäkerhet och dataskydd.

Genom att analysera det befintliga arbetet med ersättningar till andra huvudmän har flera risker identifierats och hanterats. Utredningar har lett till återkrav av utbetalda medel samt polisanmälningar. Det finns verktyg för att bedöma ekonomi och lämplighet för huvudmän för fristående förskoleverksamhet. Där ingår en kontroll mot polisens belastningsregister.

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden sammantaget kommer att uppnå målet.

Förvaltningens utökade samarbete med Ung företagsamhet för att stötta fler grund- och gymnasieskolor i lärandet om entreprenörskap har fortsatt och särskilt vikt läggs vid att utveckla möjligheterna för gymnasieskolor med yrkesprogram att erbjuda UF-företagande.

Förvaltningen har en god beredskap vad gäller planering för elevplatser med anledning av flyktingmottagande inom både grundskola och gymnasieskola. Förvaltningen ser dock en generell ökning av byggkostnader samt förseningar i många byggprojekt, kopplat till världsläget. Att begränsa ökningen av hyreskostnader är högt prioriterat. Nya lokalprojekt prövas noggrant.

Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Arbetet för att minska skolmåltidernas effekter på klimatet fortsätter under hösten med fokus på tydligare styrning och stärkt uppföljning. I arbetet prioriteras skolor med tillagningskök. Flera utbildningar riktade till nyckelpersoner på skolorna har genomförts, i syfte att öka kunskapen om miljöpåverkan från skolmåltider.

En ny mobil naturskoleenhet, med fokus på fritidshemmen, har byggts upp för att tas i drift under höstterminen.

För att underlätta skolornas möjligheter till källsortering i enlighet med stadens avfallsplan har utbildningsförvaltningen tillsammans med idrottsförvaltningen initierat en gemensam stadsövergripande upphandling för insamling och återvinning av verksamhetsavfall.

För att minska vatten- och kemikalieförbrukningen i den dagliga städningen, men också minimera onödig tvätt samt transporter, har förvaltningen arbetat med innovativa lösningar för att uppmuntra och inspirera skolorna till att använda ny teknik för lokalvård.

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden kommer att uppnå målet.

Nämndens prognos per augusti visar ett överskott om 100 mnkr efter fondförändring. Prognosen bygger på att resultatenheter fonder kommer att minska med 60,9 mnkr, vilket innebär att resultatet före fondförändring är ett överskott om 39,2 mnkr.

Förvaltningen bedriver ett långsiktigt arbete för att utveckla och behålla befintliga medarbetare liksom att rekrytera och attrahera nya medarbetare inom samtliga professioner. Detta sker bland annat genom att

- sprida positiva bilder av läraryrket och staden som arbetsgivare,
- rikta information och vägledning om vägar till legitimation till olegitimerade lärare,
- genomföra en kompetenskartläggning av olegitimerade lärare i staden skolor,
- stärka karriärvägar och utvecklingsmöjligheter för lärare,
- samverka med lärosäten bland annat för praktiska forskning och VFU,
- erbjuda ledarutveckling och stöd till rektorer och skolledare, bland annat genom seminarier, nätverk, coaching och ledarskapsprogram,
- stärka, utveckla och följa upp introduktionen för nyanställda medarbetare,
- fortsätta uppbyggnaden av Stockholms stads vikariepool,
- bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete,
- genomföra ett stort antal andra insatser för kompetensförsörjning och kompetensutveckling för medarbetare inom förskola, grundskola och gymnasieskola

Medarbetarenkäten har genomförts och AMI (Aktivt Medskapandeindex) uppgår totalt för förvaltningen i år liksom år 2021 till 80.

Prognosen för sjukfrånvaro under hösten är osäker. Prognosen är att den totala sjukfrånvaron uppgår till 6,2 procent och korttidssjukfrånvaron till 3,1 procent på helår. Detta innebär att årsmålen på förvaltningsnivå för 2022 endast delvis bedöms uppnås.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Utbildningsnämnden bedöms i hög grad bidra till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål, men *sammantaget* är bedömningen att inriktningsmålet delvis uppfylls. Alla årsmål nås inte fullt ut när det gäller elevernas kunskaper, trygghet och studiero samt inflytande. I verksamhetsplanen angivna uppdrag och aktiviteter har i huvudsak genomförts liksom en mängd andra insatser som anknyter till nämndens prioriterade områden för skolverksamheten. Till måluppfyllelsen bidrar det stadsövergripande arbetet med tillsyn, ersättningar och samordning kring förskola.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

● Uppfylls helt

Feriearbeten

Stockholms stad erbjuder ungdomar som är folkbokförda i Stockholms stad feriearbeten. Utbildningsförvaltningens mål om att tillhandahålla 385 feriejobb är uppnått i och med att hela 427 tillgängliga platser rapporterats in till arbetsmarknadsförvaltningen. Av dessa avsattes 80 platser internt inom förvaltningen. Informationsmöten genomfördes och 78 ungdomar, varav 40 flickor och 38 pojkar, anställdes för feriearbete. Två personer valde sent att tacka nej. De övriga 347 platserna på skolor fördelades av stadsdelsförvaltningarna.

Stockholmsjobb

Ett samarbete pågår med arbetsmarknadsförvaltningen för att kunna erbjuda fler personer Stockholmsjobb och jobb som serviceassistenter. Antalet tillhandahållna Stockholmsjobb uppgick per den sista juli till 55 placeringar. Arbete för att uppnå målet pågår, men det finns en viss risk att årsmålet på 70 platser inte uppnås. Antalet serviceassistenter som fått anställning är nu 11 personer. Prognos och mål är att 15 serviceassistenter anställs under året.

Verksamhetsförlagd utbildning

Arbetet för att erbjuda en likvärdig och högkvalitativ verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i samarbete med lärosätena fortskrider. Det sker genom likvärdig implementering i samverkan med VFU-ansvariga på skolorna samt med respektive lärosäte. Förvaltningen har skickat ut en enkät till samtliga VFU-studenter som gör sin sista VFU-period. Utvecklingen av kluster och Centrum för professionsutveckling (CPU) fortgår i samverkan med Stockholms universitet och Södertörns högskola. Utbildningsförvaltningen ser en utmaning i planeringsarbetet för ämneslärare och lärare i fritidshem. För att möta utmaningen kommer en analys av den undersökning som görs i storstadsnätverket att genomföras.

För att kommunicera stadens arbete med VFU och sprida goda exempel används bland annat webbplatsen Pedagog Stockholm och stadens intranät. En film har producerats för att ge samtliga VFU-studenter ett likvärdigt välkomnande till staden och dess pedagogiska verksamheter. Via storstadsnätverket Stockholm, Göteborg och Malmö samverkar utbildningsförvaltningen i en undersökning kring kopplingen mellan VFU och skolutveckling. Intervjuer är genomförda och analysarbete kommer att påbörjas under hösten.

Hitintills i år har 1 681 studenter genomfört verksamhetsförlagd utbildning vid stadens skolor. Efterfrågan på platser varierar från år till år då det är olika stora grupper som gör sin VFU-period vid lärosätena. På årsbasis förväntas 3 000 studenter placeras. Antalet placeringar 2022 ligger i linje med lärosätenas önskemål.

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall T2 2022	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2021	Prognos helår 2022	Årsmål 2022	KF:s årsmål 2022	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	427 st			393	427	385 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	55 st			70	70	70 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	1 681			3 298	3 000	3 500	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	78 st	38	40	80 st	78	80 st	9 000 st	Tertial 2 2022

Nämndmål: Alla stadens ungdomar studerar eller arbetar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla elever i gymnasieskolan fullföljer sin utbildning, fortsätter att studera i eftergymnasiala utbildningar eller börjar arbeta. Alla elever från grundskolan som inte sökt till gymnasiet identifieras, kontaktas, erbjuds och tackar ja till en utbildningsplats eller plats i en motivationsskapande verksamhet anpassad till ungdomens förutsättningar, behov och intressen. Efter den motivationsskapande verksamheten går ungdomen vidare till utbildning eller arbete.

Samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen

Bron

Projektet Bron, som drivs av arbetsmarknadsförvaltningen i samverkan med utbildningsförvaltningen, har i uppdrag att tillsammans med respektive gymnasiesärskola presentera och erbjuda stöd till alla elever som vill pröva ett arbete eller studier efter att de avslutat gymnasiesärskolan. Projektet samarbetar med stadens gymnasiesärskolor som erbjuder nationella program.

Under våren har berörda elever fått information om vilka alternativ och samverkansinsatser det finns för unga som behöver ett ökat stöd mot arbete och studier. I samarbete med respektive elev har en individuell plan tagits fram. Bron har erbjudit studiebesök, vägledning, CV-utformning samt hjälp med myndighetskontakter så att eleven blir stärkt och motiverad för arbetsmarknaden eller studier. Bron har även deltagit på respektive gymnasiesärskolas individuella utskrivningssamtal.

Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar för närvarande med att ta fram en implementeringsplan för Bron. Dessutom har ett förslag på en samverkansöverenskommelse tagits fram. Syftet med överenskommelsen är att reglera samverkan mellan Bron och respektive gymnasiesärskola.

	Totalt	Kvinnor	Män
Totalt antal inskrivna deltagare	33	12	21

Totalt 33 personer har avslutats från gymnasiesärskolan, varav 13 till arbete (1 kvinna och 12 män), 9 till studier (5 kvinnor och 4 män), 3 till daglig verksamhet (3 män) samt 8 till annat (3 kvinnor och 5 män).

Implementering förstudie Skolavhopp Järva

Förstudien Skolavhopp Järva, som genomfördes i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och finansierades av Europeiska Socialfonden (ESF), avslutades i november 2021. Under våren 2022 genomfördes tre workshops med medarbetare från arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningarna, med syfte att utreda och se över de utvecklingsområden som lyftes inom förstudien. Ett arbete med att kartlägga pågående insatser och projekt riktade mot aktuell målgrupp har påbörjats.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

● Uppfylls helt

Målet bedöms uppfyllas helt i förhållande till utbildningsnämndens uppdrag.

Medel för trygghetsskapande åtgärder

Kommunstyrelsens trygghetsutskott beviljade den 15 juni utbildningsnämndens ansökan i tertialrapport 1 om budgetjustering för investeringsutgifter angående trygghetsskapande åtgärder med en total kostnad om cirka 2,9 mnkr. Utbildningsförvaltningen föreslår nu ytterligare ansökan om budgetjustering för trygghetsskapande åtgärder på flera skolgårdar dit allmänheten har tillträde. Förvaltningen har efter dialog med SISAB valt ut skolor där det finns behov av åtgärder utifrån SISAB:s trygghetsinventering. Skolor som omfattas är Kvarnbyskolan, Slättgårdsskolan, International School of the Stockholm Region, ISSR, samt Eriksdalsskolan till en total kostnad om cirka 1,5 mnkr. Syftet med samtliga åtgärder är att förhindra brottsliga handlingar och öka tryggheten i området. Åtgärderna avser investeringsutgifter i den fysiska utemiljön, främst ökad belysning, och de ska slutföras under 2022. Se bilaga 4 där varje åtgärd beskrivs.

Arbete mot fusk och oegentligheter

I tertialrapport 2 ska förvaltningen särskilt redovisa arbetet med att stävja fusk, oegentligheter och organiserad brottslighet inom staden. Fokus ska ligga på hur och inom vilka områden arbetet har utvecklats under året.

Kontroll av ersättning till andra skolhuvudmän

Som ett led i arbetet med att stärka utbildningsnämndens motståndskraft mot fusk, oegentligheter och organiserad brottslighet har enheten för ersättning och skolplikt ett särskilt ansvar att arbeta med internkontroll samt med att förebygga och upptäcka fusk och oegentligheter. Enheten ansvarar för nämndens hantering av ersättningar till andra skolhuvudmän. Genom att analysera och genomlysna det befintliga arbetet med internkontrollen avseende ersättningar till andra huvudmän har flera risker identifierats och hanterats. Därtill har flera avvikelsetredningar genomförts. Utredningarna har utmynnat i återkrav av utbetalda medel med drygt 3 mnkr hittills under året samt sex polisanmälningar. Arbetet med att stärka motståndskraften mot fusk och oegentligheter fortsätter att utvecklas under hösten 2022.

Kontroll av fristående huvudmän för förskola

Förvaltningen fortsätter att utveckla tillsynsarbete även av fristående förskolor, både avseende verksamheten och avseende ekonomiska förutsättningar och lämplighet. Det finns nu framtagna verktyg för att lättare bedöma huvudmännens ekonomi och lämplighet, inom vilken det ingår en kontroll mot polisens belastningsregister. Ett ökat samarbete inom förvaltningen bidrar också till en mer effektiv granskning av huvudmännen.

Förvaltningen har haft ett första möte med Skolinspektionen för att försöka hitta samarbetsformer för att på ett mer effektivt sätt förhindra oseriösa huvudmän att bedriva utbildningsverksamhet i staden. Dessa samarbetsformer behöver dock utvecklas.

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishantering av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Skolan är en trygg och säker plats för elever och medarbetare

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förebyggande arbete tillsammans med vårdnadshavare, socialtjänst och polis minskar bakgrundsorsaker till brott och otrygghet. Förebyggande säkerhetsarbete och krishantering organiseras så att frågorna kan hanteras så nära berörda som möjligt och att effekterna av inträffade händelser minimeras. Säkerhetsarbetet ingår som en naturlig del i den ordinarie verksamheten med ständiga förbättringsåtgärder och leder till säkerhet och trygghet för elever och medarbetare.

Insatser inom fokusområden

Under 2022 ligger fokus på skolbesök i syfte att vara ett mer konkret stöd till skolorna gällande övningsverksamhet och kunskapspridning kring pågående dödligt våld (PDV) och skolornas krisledningsarbete. Ett 50-tal övningar och föreläsningar inom PDV har genomförts hittills under 2022. Utöver detta har andra övningar genomförts inom skolornas krisledningsgrupp som agerande vid bombhot, ammoniakutsläpp med mera. Fokus ligger även på det fortsatta arbetet på utbildningsinsatser att förebygga inbrott. Under 2022 har ett 20-tal skolor med efterföljande besiktningar besökts.

Arbetet med narkotikaprevention har bedrivits främst på gymnasieskolor, exempelvis genom utbildningsinsatser kring tidiga tecken på narkotikabruk. Förvaltningen ger ett aktivt stöd till skolorna i arbetet för en narkotikafri skolmiljö och för att försvåra rekrytering av unga till kriminell verksamhet. Aktiviteter har bestått i narkotikasök med hundar samt föreläsningar.

Säkerhetsfunktionen har också bidragit till stadsdelsnämndernas arbete att ta fram lokala lägesbilder och orsaksanalyser i syfte att genomföra trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder.

Pågående säkerhetsarbete

Utöver dessa särskilda fokusområden har förvaltningen under perioden arbetat fortlöpande med en rad säkerhetsfrågor, och med att skapa en god säkerhetskultur och hög regelefterlevnad.

Brandsäkerhetsarbetet har fortsatt i samverkan med SISAB som lanserat ett nytt verktyg i form av en särskilt app (FasIT). Målet är att samtliga skolor ska använda appen för sitt

systematiska brandskyddsarbete. Ett 50-tal skolor har besökts under 2022 som ett led i förvaltningens arbete kring brandsäkerhet.

Förvaltningen har tecknat centrallicens av säkerhetsappen CoSafe som kommer att implementeras i stadens alla grund- och gymnasieskolor. Utbildningsinsatser pågår nu för samtliga skolor.

Säkerhetsarbetet har även omfattat utbildningar och information kring incidentrapportering i KIA, samt stöd till skolor i försäkringsärenden. Förvaltningen har under året fortsatt att stötta skolorna i arbetet med att identifiera risker, förebygga skador och minimera konsekvenserna av inträffade skador.

För att utbildningsnämnden ska leva upp till förordningarna inom kamerabevakning arbetar förvaltningen med implementeringen av nytt stödmaterial och utbildningar till skolorna. En kontinuitetsplan har under 2022 tagits fram där skolorna följs upp med systematik.

Informationssäkerhet, dataskydd och integritet

Förvaltningen har antagit nya anvisningar för hantering av personuppgifter i kommunikationsverktyg och dokument/datafiler. Dessa har gått igenom med personuppgifts-koordinatorer på skolor och central förvaltning som i sin tur informerar personalen. Anvisningarna är en del av att stärka arbetet med informationssäkerhet och också en av åtgärderna i den plan för hantering av molntjänster som förvaltningen tagit fram. Planen är kopplad till stadsledningskontorets inriktningsbeslut om molntjänster med anledning av överföring av personuppgifter till tredje land. Planen innehåller också åtgärder för att undersöka alternativa tjänster till nuvarande användning samt minimera riskerna med nuvarande användning genom tekniska säkerhetsåtgärder. Åtgärderna i planen kommer att arbetas med gemensamt mellan förvaltningarna för de pedagogiska verksamheterna och stadsledningskontoret.

Arbetet med riskhantering, informationsklassning och riskanalyser pågår enligt plan. Kontinuerlig information om informationssäkerhet och medvetenhet om säkerhet och risker har getts främst till förvaltningens IT-kontaktpersoner. Manuell övervakning och blockering av konton vid upptäckt av riskabla inloggningar (till exempel från utlandet och Sverige samtidigt) har genomförts under första halvåret.

Under tertialet har två incidenter anmälts till tillsynsmyndigheten (IMY). Förvaltningen har genomfört tekniska åtgärder så att incidenterna inte upprepas. Förvaltningen arbetar därtill med att utveckla processer och strukturer för att långsiktigt hantera incidenter.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

◆ Uppfylls delvis

Målet uppfylls delvis. Anledningen är att alla årsmål inte fullt ut uppnåtts när det gäller elevernas kunskapsutveckling, trygghet och studiero samt inflytande, trots flera förbättrade resultat. I verksamhetsplanen angivna uppdrag och aktiviteter har genomförts som planerat liksom en mängd andra insatser som anknyter till nämndens prioriterade områden för skolverksamheten. Till måluppfyllelsen bidrar det stadsövergripande arbetet med tillsyn, ersättningar och samordning kring förskola. Fokusområden i det stadsövergripande arbetet är bland annat stärkt språkutveckling och kompetensförsörjning.

Nämndmål: 1.3.0 Alla förskolor i staden ska erbjuda en utbildning och undervisning med god kvalitet som gynnar barnens lärande och utveckling

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Den långsiktiga effekten av förvaltningens arbete med samordning, uppföljning, tillsyn och utveckling av stadens förskolor är att barn i Stockholm ges en ökad likvärdighet i förskola och pedagogisk omsorg med god kvalitet i enlighet med nationella och kommunala styrdokument.

Den samlade bedömningen är att det förväntade resultatet i huvudsak kommer att nås under året; under perioden finns inga avvikelser som påverkar måluppfyllelsen rapporterade.

Förskolerapporten

Förvaltningen har tagit fram anvisningar till Förskolerapport 2022 enligt plan. Utvärdering av Förskolerapport 2021 har genomförts. Arbetet pågår för att utveckla rapporten utifrån bland annat utvärderingens resultat.

Samverkan och kommunikation

Samverkan och kommunikation med stadsdelsförvaltningarna sker bland annat genom olika samverkansforum och nyhetsbrev. Under våren har sex chefsforum för skolchefer och fyra beredningsforum för strategier för information och delaktighet i uppdragen där även stadsledningskontoret deltar erbjudits.

Förvaltningens uppdrag att ansvara för information till stadsdelsförvaltningarna kring pandemin är avslutat. Om information behöver kommuniceras, sker detta i den Ukraina-information som går ut till stadsdelsförvaltningarna veckovis.

Köhandläggareforum har genomförts för stadsdelsförvaltningarnas köhandläggare kring samverkan och kommunikation där även representanter från serviceförvaltningen medverkar.

Med fristående huvudmän sker samverkan huvudsakligen genom nyhetsbrev, branschråd och i anslutning till dessa också referensgruppsmöten vid behov. Under våren har två branschråd

genomförts.

Nyhetsbrev till kommunala och fristående förskolor har getts ut varje månad enligt plan.

Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad
Arbete har påbörjats med att revidera *Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*. I revideringen kommer även förändringar i skollagen utifrån *Proposition 2021/22:132 Fler barn i förskola* att ingå. Lagändringarna ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2023.

Kommunal förskola

Stärkt språkutveckling

Under perioden har den inledande digitala heldagen av Förskolesummit 2022 genomförts. Fokus för årets Summit är undervisning med språkutvecklande arbete samt ledarskapets villkor. Uppskattningsvis nådde konferensens livesändning cirka 4 000 deltagare. Programmet kunde dessutom ses en vecka efter sändningen så betydligt fler tros ha nåtts av insatsen. Summiten genomförs i samarbete mellan utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och Stockholms universitet. Förskolesummit fortsätter med flera delar under hösten.

Under perioden har flera utbildningar och föreläsningar anordnats i syfte att stärka arbetet med språkutveckling i förskolan. I den tvådagsutbildning om *Flerspråkighet i förskolan* som förvaltningen sedan flera år tillbaka anordnar deltog 45 medarbetare från 27 kommunala och 18 fristående förskolor. Förvaltningen har även genomfört kursledarutbildningar för kursen.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen har fortsatt under perioden arbetat med en särskild forskningsledd nätverksinsats för uppföljning av *Handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för förskollärare och barnskötare*.

Under perioden har också en externt ledd forskningsbaserad *Undersökning om hur likvärdig kvalitet i förskolan kan uppfyllas, följas upp och utvecklas i Stockholms stad* pågått.

Storstadsnätverk med Malmö och Göteborg har genomförts vid tre tillfällen under våren där storstadskommunens problematik diskuterats. Nätverket har haft samråd med Sveriges Kommuner och regioner, SKR, som inbjudit till ytterligare samverkan.

Förvaltningen deltar i SKR:s arbete med att utveckla kvalitetsmätt för förskolan samt deltar i deras 23-kommuners nätverket för förskolan.

Kompetensutveckling i öppna förskolan

En inventering av kompetenser i öppna förskolan har genomförts. Inventeringen visar att medarbetarna inom öppna förskolan är utbildade för arbete med barn; de flesta som arbetar inom öppna förskolan i staden är utbildade förskollärare eller barnskötare. I tio stadsdels-

nämndsområden är öppna förskolan organiserad inom samma avdelning som förskolan, medan öppna förskolan i tre stadsdelsnämndsområden ingår i en annan avdelning inom stadsdelsförvaltningen.

I kartläggningen framkommer att medarbetarna inom öppna förskolan har särskilda kompetenser inom bland annat småbarnsmassage, babyrytmik, HLR (Hjärt- och lungräddning), föräldrastödsutbildningar som FÖS (Föräldraskap i Sverige) och ABC (Alla Barn i Centrum), TAKK (Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation) samt kunskap om exempelvis HBTQ-frågor och hedersrelaterat våld och förtryck.

De flesta medarbetare inom öppna förskolan får ta del av kompetensutveckling dels utifrån egna individuella behov, dels kollegialt med andra medarbetare inom den större organisationen som öppna förskolan i stadsdelsnämndsområdet tillhör, till exempel tillsammans med personal inom övriga förskolan.

Kompetensförsörjning

Forskning och utveckling (FoU) i förskolan

Under perioden har fortsatt planering pågått för ett ämnesdidaktiskt nätverk för förskolan inom Stockholm Teaching and Learning Studies, STLS. Nätverket genomförs med start i september med tio deltagare från staden och två koordinatörer.

Ett samarbete är under uppbyggnad med Södertörns högskola. En gästprofessur för förskolan kommer att avtalas mellan Södertörn och förvaltningen från hösten 2022 och över fem år. Syftet är primärt att bidra till praktisknära forskning inom förskolan. Finansiering via statliga ULF-projektmedel är under utredning (ULF = utveckling, lärande, forskning).

Strategiskt stöd till stadsdelsförvaltningarnas arbete med kompetensförsörjning

I samråd med stadsdelsförvaltningarna analyserar och samordnar förvaltningen kompetensutveckling för personal i förskolan. Ett ledarskapsprogram för blivande chefer inom förskolan kommer att genomföras i form av en pilot under hösten 2022 och in på våren 2023.

Under perioden har grundutbildningen för barnskötare på Midsommarkransens gymnasium utifrån Skolverkets nationella yrkespaket fortskridit enligt plan. Det var 49 elever som slutförde utbildningsförvaltningens barnskötarutbildning i juni 2022.

Planering har pågått för de utbildningar som startar till hösten:

- Barnskötarutbildning (enligt Skolverkets nationella yrkespaket för arbete med barn i förskola) 2 x 30 platser. Pågår under ett läsår, ht 2022 – vt 2023.
- Fördjupningsutbildning för barnskötare med inriktning språkutvecklande arbete, 1x30 platser. Pågår under en termin.

Efter ansökan i samband med tertialrapport 1 tilldelades förvaltningen extra resurser för kompetensförsörjning vilket gör att befintliga förutsättningar för vikarieersättningen kan

bibehållas. Det är därmed fortsatt möjligt att ansöka om vikarieersättning för grundutbildning till barnskötare (Midsommarkransens gymnasium) och vidareutbildning till förskollärare.

Tabell 1: *Antal studerande som vikarieersättning utbetalats för*

	Grundutbildning barnskötare		Förskolläraryt utbildning		Avancerad nivå (magister/master/licentiat)	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Kommunala förskolor	30	28	154	171	11	18
Fristående förskolor	13	2	67	48	0	0
Totalt	43	30	221	219	11	18

Utvecklad uppföljning av närvaro och frånvaro

Förvaltningen har genomfört en utredning kring möjligheten att utveckla uppföljning och aggregerad statistik kring närvaro/frånvaro på stadens kommunala förskolor. En sådan uppföljning kräver utveckling av förvaltningens nuvarande systemstöd. Behovet av statistik kommer även att fångas i kommande upphandling av nytt systemstöd för frånvaro och närvaro.

Fristående verksamheter

Under 2022 och 2023 kommer de så kallade demokrativillkoren och förändrade regler för pedagogisk omsorg att påverka tillsynen, men det är ännu för tidigt att säga i vilken omfattning.

Tillsynen av fristående förskolor har sedan i maj återgått till att i huvudsak genomföras fysiskt men med möjlighet till enstaka digitala intervjuer då det bedöms vara fördelaktigt. För övrigt är bedömningen att pandemin inte längre påverkar arbetet med de fristående förskolorna.

Godkännande av fristående förskolor och rätt till bidrag för pedagogisk omsorg

Under året har förvaltningen tagit emot 10 ansökningar om nya förskolor, varav 5 är från sökande som är befintliga huvudmän och som bedriver en eller flera fristående förskolor inom staden. Antalet fristående verksamheter som avslutas har ökat jämfört med samma period föregående år. Under året har det inkommit 11 anmälningar om avslut för pedagogiska omsorger och 5 anmälningar om avslut för förskolor.

Tabell 2: *Antal nya, utökade, vilande eller avslutade förskoleverksamheter till och med 30 juni 2022*

Nystart	Permanent utökningar	Lokalbyte	Bolagsbyten	Vilande/upphör
10	5 (3 fsk, 2 po)	3	2	16 (5 fsk, 11 po)

Nystarterna har tillfört staden 64 platser. Under perioden har dock ett flertal förskolor och pedagogiska omsorger upphört eller lagts vilande (se tabell), vilket totalt innebär en minskning av 183 platser i fristående verksamheter. Under perioden har förvaltningen också återkallat godkännandet för en huvudman som driver en förskola med cirka 70 platser. Beslutet har överklagats och ärendet är i skrivande stund inte slutligt avgjort.

Under aktuell period prövades också lämpligheten för 29 befintliga huvudmän med anledning av ändringar i ägar- och ledningskretsen.

Tillsynen omfattar idag en mer extensiv granskning av huvudmännens ekonomi och lämplighet. Den första tillsynen av nya huvudmän och deras förskolor har visat att dessa inte alltid lever upp till de krav på stabilitet och långsiktighet som skollagen kräver. Förvaltningen bör därför analysera om lagstiftningen medger en ännu skarpare godkännandeprocess, så att endast de som verkligen har långsiktiga förutsättningar att bedriva förskola ges godkännande.

Tillsyn av fristående förskolor, enskild pedagogisk omsorg, fristående friliggande fritidshem och annan fritidsverksamhet

Till och med andra tertialen har 65 tillsyner genomförts, varav 60 i förskolor och 5 i fritidshem. Antalet tillsyner ligger i stort sett på samma nivå som föregående år (67).

Förvaltningen hanterar också anmälningar gentemot fristående förskolor. Under det första halvåret har det inkommit 21 anmälningar mot fristående förskolor till utbildningsförvaltningen, samma antal som första halvåret 2021. Flera av ärendena som inkommer har inte passerat huvudmannens klagomålshantering och skickas därför dit först. Förvaltningens bedömning är att huvudmannen löser många av klagomålen då få klagomål återkommer till förvaltningen efter huvudmannens utredning.

Övrig myndighetsutövning

Antalet ansökningar om tilläggsbelopp som tagits emot och hanterats under året är 365. Per den 30 juni fanns ytterligare ett 40-tal inkomna ansökningar som inte var hanterade då ansökningarna har inkommit senare i år än tidigare år. Antalet ligger i linje med föregående år då antalet ansökningar var 390 (varav 312 godkändes, 9 avslogs och 59 avskrevs).

Tabell 3: *Inkomna ansökningar och beslut*

	Inkomna	Beviljade	Avslag	Avskrivna/avvisade
Förskola	358	305	21	32
Pedagogisk omsorg	7	5	0	2

Grunderna för avslag är huvudsakligen att förskolan inte har visat att de stödåtgärder som behövs är extraordinära. Grunden för avskrivningar är huvudsakligen att förskolorna skickar in dubbla ansökningar eller att barnet slutar på förskolan.

Arbete med OB-omsorg (omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds) fortlöper enligt plan. Fram till den 30 juni 2022 har 186 ansökningar om omsorg på obekväm arbetstid inkommit. Av dessa är 149 ansökningar godkända, 24 avskrivna, 10 måste kompletteras, 2 är registrerade och 1 ansökan är under arbete. Antalet godkända ansökningar uppgick för kalenderåret 2021 till 181.

Nämndmål: 1.3.1 Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Lärare har höga förväntningar på eleverna. Utbildning och undervisning utgår alltid från läroplanernas mål och kunskapskrav respektive examensmålen och ämnesplanernas kunskapskrav samt från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Alla lärare är engagerade och kompetenta, och planerar undervisningen gemensamt. Lärmiljöerna är anpassade för att kunna möta alla elevers olika behov. Återkopplingen till eleverna är en central del av undervisningen. Bedömning i formativt syfte, med avsikten att stärka elevens lärande, används både för att synliggöra och stödja elevernas kunskapsutveckling samt för att kontinuerligt bedöma, utveckla och förbättra undervisningen. Digitala verktyg är en naturlig del av undervisning, kommunikation och uppföljning. Kvalitativa analyser av resultat genomförs på alla nivåer som underlag för att kunna rikta stöd utifrån behov och för att utveckla verksamheten. Stödet ska särskilt fokuseras mot skolor med störst utmaningar.

Analys av den kommunala grund- och grundsärskolans resultat

Sammanfattande resultat

Betygsresultaten i årskurs 9 i år är på ungefär samma nivå som 2021 och resultaten har varit på ungefär samma nivå sedan 2018. Glädjande är att en positiv utveckling skett under de senaste åren på Järva.

För samtliga betygsmått rör det sig om höga nivåer ur ett historiskt perspektiv. Resultaten exklusive nyanlända i årskurs 9 är också på ungefär samma nivå som 2021 och även de har varit på samma nivå sedan 2018.

Resultatspridningen mellan skolor i årskurs 9 utifrån elevernas socioekonomiska förutsättningar är fortsatt stor. Den har dock minskat något de två senaste åren och spridningen är för närvarande den minsta under den senaste tioårsperioden.

I årskurs 9 är det små skillnader mellan flickors och pojkars resultat till flickornas fördel och situationen har varit ungefär densamma sedan 2018, förutom för det genomsnittliga meritvärdet där flickor har ett klart högre resultat. Noteras bör att det i år inte finns några skillnader mellan flickor och pojkar för behörigheten till yrkesprogram för de elever som går i skolor med minst gynnsamma socioekonomiska förutsättningar. Tidigare har flickorna periodvis haft ett högre resultat än pojkarna i denna grupp.

Betygsresultaten i årskurs 6 är något lägre i år jämfört med 2021. Det finns en nedåtgående trend, bortsett från det genomsnittliga meritvärdet, för betygsresultaten i årskurs 6 sedan 2016. Även i årskurs 6 är resultatspridningen utifrån socioekonomiska förutsättningar fortsatt stor och har varit på ungefär samma nivå sedan 2017.

I årskurs 6 är könsskillnaderna något större till flickornas fördel jämfört med i årskurs 9 och det är ett stabilt mönster över tid.

Metodanmärkning

Fokus i analysen ligger på årets resultat, men det kommer också att presenteras tidsserier över resultatutvecklingen. I sammanställningen redovisas betygsresultaten i årskurs 6 och 9, och nationella prov för årskurs 3.

För att förstå utbildningens kvalitet är resultatutveckling över tid mest givande men hänsyn behöver tas till om det finns förändringar över tid när det gäller den elevgrupp som mäts. Framför allt 2016, men även 2017, var antalet till Sverige nyanlända elever betydligt högre än normalt. De flesta av de nyanlända eleverna i årskurs 9 var pojkar. Elever som är nyanlända till Sverige har svårt att nå kunskapsmålen under sina första år i svensk skola eftersom de allra flesta inte har några kunskaper i svenska när de kommer till Sverige. Därför är 2016 och 2017 inte bra jämförelseår när man ska koppla resultaten till kvalitet. Ett sätt att komma runt problematiken är att också väga in resultatsiffrorna exklusive nyanlända elever. Däremot är de fem senaste årens resultat jämförbara utifrån elevernas förutsättningar.

Om inget annat anges är betygssiffrorna för årskurs 9 fram till 2021 de officiella betygssiffrorna från Skolverket och siffrorna för 2022 är förvaltningens egna siffror. Årets resultat är än så länge preliminära, men sannolikt är eventuella skillnader jämfört med de officiella resultaten från Skolverket som publiceras i september inte betydande. Resultaten exklusive nyanlända elever och elever med okänd bakgrund är dock i högre grad preliminära eftersom de bygger på skolornas uppgifter och inte är kontrollerade mot folkbokföringsregistret.

Betygsresultat årskurs 9

Det finns tre övergripande resultatmått i grundskolans årskurs 9: andel behöriga till yrkesprogram (den lägsta behörigheten till gymnasieskolan)¹, genomsnittligt meritvärde² och andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen³. I tabellen nedan redovisas resultaten sedan 2016. Vid en jämförelse över tid sticker resultaten för 2016 (främst) och 2017 ut som klart negativa. Som nämndes ovan var antalet nyinvandrade elever ovanligt högt dessa två år.

Tabell 1: *Betygsresultat totalt 2016–2022, årskurs 9, (inom parentes riksgenomsnittet)*

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Andel behöriga till yrkesprogram (%)	82,4 (83,1)	84,7 (82,5)	86,9 (84,4)	87,4 (84,3)	87,8 (85,6)	88,4 (86,2)	87,9
Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (%)	74,4 (71,9)	78,4 (74,1)	79,2 (75,6)	80,5 (75,5)	79,8 (76,1)	79,5 (76,1)	80,1
Genomsnittligt meritvärde	239 (224)	242 (224)	246 (229)	250 (230)	250 (231)	248 (232)	249

¹ För behörighet till yrkesprogram krävs minst godkänt i matematik, engelska och svenska/svenska som andraspråk samt i ytterligare fem ämnen.

² Meritvärdet beräknas på maximalt 17 ämnen, där ämnet moderna språk kan läggas till som ett 17:e ämne om eleven har läst det. Maximalt meritvärde är 340 poäng.

³ Måttet beskriver om eleven har fått godkänt betyg i de ämnen som ingår i elevens utbildning.

Samtliga tre resultatmått är på ungefär samma nivå som föregående år och sedan 2018 är trenden att resultaten är stabila. Det är också resultatnivåer som är på en hög nivå historiskt sett (se även figur 1 nedan).

Noteras kan att Stockholms stad sedan 2017 för samtliga resultatmått legat klart över riksgenomsnittet. Även om årets nationella siffror inte är publicerade kommer det mönstret med mycket stor sannolikhet att bestå.

Hur ser då siffrorna ut exklusive nyanlända elever och elever med okänd bakgrund? Nyanlända elever definieras som elever som varit mindre än 4 år i svensk skolan och elever med okänd bakgrund som vanligen är nyanlända elever och som har tillfälliga personnummer.

Tabell 2: *Betygsresultat totalt, 2016–2022, årskurs 9, exklusive nyanlända (0–4 år) och elever med okänd bakgrund.*

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Andel behöriga till yrkesprogram (%)	92,5	92,3	92,1	91,4	91,7	91,8	91,6
Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (%)	83,7	85,8	84,2	84,5	83,4	82,9	83,7
Genomsnittligt meritvärde	255	256	255	257	257	254	256

Jämfört med totalresultaten framträder en något annorlunda bild när man ser på behörigheten till yrkesprogram (exklusive nyanlända och elever med okänd bakgrund). Resultaten har legat på ungefär samma nivå sedan 2016, även om de minskat något. Årets resultat är på samma nivå som 2020.

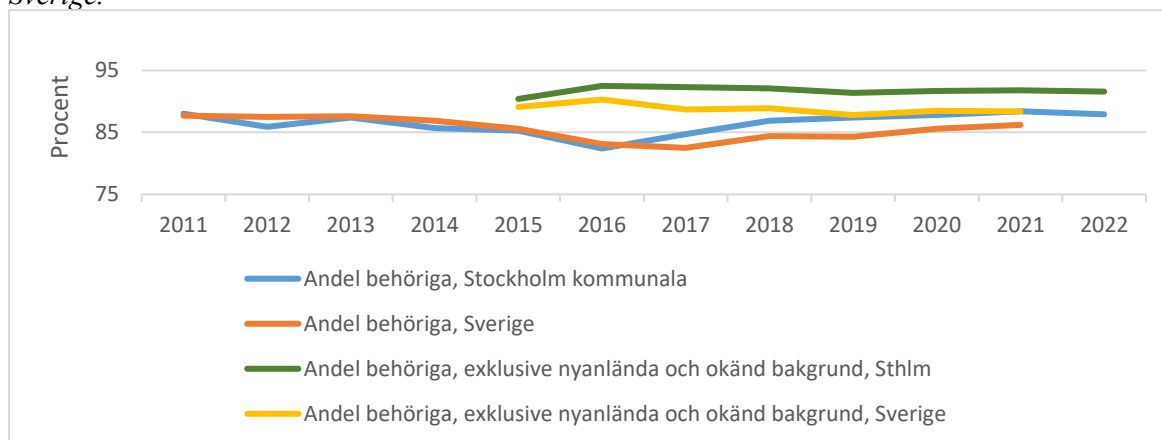
Andelen elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen har 2022 ökat något jämfört med föregående år, men är fortsatt något lägre än åren 2017 till 2019.

Det genomsnittliga meritvärdet har legat på samma nivå sedan 2016.

I figur 1 nedan visas andel behöriga till yrkesprogram totalt och exklusive nyanlända och elever med okänd bakgrund både för Stockholms stad och för Sverige totalt. För andel behöriga totalt hade mellan 2011 och 2015 både Stockholm och Sverige en negativ trend och med något undantag låg resultaten på samma nivå i Stockholm och Sverige.

Sedan 2017 har trenden för Stockholm varit svagt positiv men trenden planade ut i år. Andelen behöriga för de senaste fyra åren har varit högre än för åren 2012–2015. Även för Sverige har trenden varit positiv sedan 2017. Stockholms resultat har legat något över Sverige sedan 2017.

För behörigheten exklusive nyanlända och elever med okänd bakgrund ligger Stockholms siffror något över Sveriges, och det finns inte siffror längre tillbaka än 2015 med denna uppdelning.

Figur 1: *Andel behöriga till yrkesprogram 2011–2022, Stockholms kommunala skolor och totalt Sverige.*

Betygsresultat årskurs 6

Samtliga resultatmått för årskurs 6 är Stockholms stads egna uträkningar eftersom Skolverket enbart redovisar resultat per ämne på kommunnivå. Resultatmättet andel behöriga till yrkesprogram räknas ut på samma sätt som i årskurs 9 men eleverna är förstås inte formellt behöriga till ett yrkesprogram.

Resultatmått (undantaget genomsnittligt meritvärde) hade mellan 2016 och 2020 en nedåtgående trend, som bröts 2021. I år är dock resultaten något lägre än förra året. Främst noterbar är den minskade andelen elever som har uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen och det är en tydlig nedåtgående trend sedan 2016.

Även på nationell nivå har det funnits en liknande trend med lägre betygsresultat i årskurs 6 över tid. Det enda officiella betygsmåttet som redovisas av Skolverket är andelen som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen och i tabellen nedan finns för riksnivån samma trend som för Stockholm. Stockholm ligger dock på en högre nivå än Sveriges totala resultat. Det genomsnittliga meritvärdet har legat på ungefär samma nivå sedan 2019.

 Tabell 3: *Betygsresultat årskurs 6, 2016–2022, inom parentes riksgenomsnittet.*

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Andel behöriga till yrkesprogram (%)	89,0	87,6	86,8	86,6	85,0	86,8	85,7*
Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (%)	82,1 (79,2)	81,5 (77,7)	78,7 (77,1)	77,6 (73,9)	76,2 (73,5)	76,6 (73,7)	75,8
Genomsnittligt meritvärde (16 ämnen)	224	224	223	228	227	231	229*
Genomsnittligt meritvärde (17 ämnen)				237	236	240	239*

*Dessa siffror är exkluderat en skola där det inte finns korrekt redovisning. Det kan därför ske mindre justeringar.

I tabellen nedan redovisas siffror för resultaten för årskurs 6 exklusive nyanlända och elever med okänd bakgrund. Skolverket publicerar enbart siffror för andelen som uppnått kunskapskraven och övriga siffror är från förvaltningen. Därav de kortare tidserierna för de två övriga resultatmått då det tidigare inte funnits tillförlitliga siffror i detta urval. Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen har även här haft en negativ trend sedan 2016.

Andel behöriga till yrkesprogram och det genomsnittliga meritvärdet har minskat något 2022 jämfört med 2021.

Tabell 4: *Betygsresultat årskurs 6, 2016–2022, exklusive nyinvandrade elever (0–4 år) och elever med okänd bakgrund*

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Andel behöriga till yrkesprogram (%)				89,3	87,9	89,5	88,2*
Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (%)	85,2	84,4	81,6	80,8	79,7	79,5	78,5
Genomsnittligt meritvärde (17 ämnen)				241	241	245	242*

*Dessa siffror är exkluderat en skola där det inte finns korrekt redovisning. Det kan därför ske mindre justeringar.

Nationella prov

Nationella prov utgör centrala indikatorer för bedömning av måluppfyllelse och genomförs i årskurs 3, 6 och 9. År 2020 och 2021 genomfördes de nationella proven enbart i begränsad omfattning och det finns inga officiella resultat. För 2021 genomfördes enbart proven för årskurs 3. Det finns inte heller några officiella siffror för det nationella provet i matematik 2018. Det är därför något ofullständiga tabeller.⁴

Över lag är det stabila resultat över tid men i årskurs 6 och årskurs 9 är det försämrade resultat i svenska som andraspråk. Något lägre resultat i ett SO-ämne för 2022 kan noteras jämfört med senast det genomfördes.

⁴ Nationella prov i engelska, ett NO-ämne och ett SO-ämne skrivs inte i årskurs 3, och i årskurs 6 är nationella prov i ett NO-ämne och ett SO-ämne frivilliga.

Tabell 5: *Andel elever av samtliga elever som klarat minst godkäntnivån i nationella prov, årskurs 3, 6 och 9 2017-2022.*

Ämne	Åk	2017	2018	2019	2021	2022
Svenska/svenska som andraspråk	Åk 3	92	91	92	91	90
	Åk 6	94	95	95		93
	Åk 9	98	95	96		94
Svenska	Åk 3	95	93	94	94	93
	Åk 6	96	97	97		96
	Åk 9	98	98	98		97
Svenska som andraspråk/SVA	Åk 3	78	73	79	73	75
	Åk 6	82	79	82		76
	Åk 9	75	77	78		74
Matematik	Åk 3	94	93	91	89	90
	Åk 6	94	92	93		93
	Åk 9	89	i.u.	87		90
Engelska	Åk 6	97	97	98		97
	Åk 9	98	98	98		99
NO-ämne	Åk 9	94	96	95		94
SO-ämne	Åk 9	95	94	96		93

Resultat i förhållande till socioekonomiskt index

Forskning och statistik visar att det finns ett tydligt genomsnittligt samband mellan elevers socioekonomiska bakgrund och framgång i skolan. Resultaten kan därför vidare analyseras mot bakgrund av vilka socioekonomiska förutsättningar som eleverna på en skola har. Den analysen görs utifrån ett socioekonomiskt index på skolnivå. I indexet ingår om eleven invandrat till Sverige och i så fall invandringsår, vårdnadshavarnas utbildningsnivå, om vårdnadshavare uppstår ekonomiskt bistånd, och boende- och familjesituation (i vilken utsträckning eleven bor med vårdnadshavare), samt två strukturella variabler (i vilket område eleven bor och skolan är belägen).⁵ Indexet är beräknat utifrån en statistisk modell utifrån vilka variabler som påverkar elevens skolprestationer.

Ett lågt socioekonomiskt index på en skola innebär att skolan generellt sett har en gynnsam förutsättning för ett bra resultat, och ett högt index signalerar att skolan har en ogynnsam förutsättning. Ett index på 100 är genomsnittet för Stockholms stad.

Betygsresultat årskurs 9

För att fortsätta undersöka förhållandet mellan socioekonomiska förutsättningar och betygsresultat har skolorna med årskurs 9 i Stockholms stad delats upp enligt två olika principer. I den första uppdelningen har skolorna delats i fyra lika stora grupper (kvartiler) utifrån det socioekonomiska indexet.⁶ Indelningen i kvartilerna sker efter indexet för aktuellt

⁵ Det är samma index som ligger till grund för den socioekonomiska resursfördelningen till skolorna.

⁶ Socioekonomiskt index (ju högre index, desto sämre socioekonomiska förutsättningar) för skolorna i de fyra kvartilerna är för 2022: Kvartil 1 (16–42), Kvartil 2 (43–106), Kvartil 3 (108–221), Kvartil 4 (209–373). Det finns 17 skolor i kvartil 1 och 4

år, vilket innebär att det inte är exakt samma skolor som ingår i samma kvartiler för de olika åren.⁷ Det bör påpekas att i den tredje kvartilen är spridningen i socioekonomiskt index mellan skolorna stor då där finns skolor såväl med mer som mindre gynnsamma förutsättningar i förhållande till genomsnittet för Stockholms stad.

I den andra uppdelningen har grupperna fastställts utifrån fasta gränser och här är skolorna uppdelade i tre grupper: 1) Skolor med lägre index än 50, 2) skolor med index mellan 50 och 200, och 3) skolor med index över 200.

Det ska noteras att siffrorna i tabellerna är beräknade som skolornas genomsnitt, vilket inte tar hänsyn till hur många elever som går på varje skola. Resultatet i tabellerna blir därmed i första hand ett mått på hur resultaten mellan olika skolor utifrån socioekonomiska förutsättningar varierar. Ett vägt medelvärde, vilket beräknas utifrån hur många elever som går på varje skola, tar i större utsträckning hänsyn till skillnader mellan elever utifrån vilken typ av skola de går på.

Tabell 6: *Betygsresultat, årskurs 9, 2020–2022 efter skolans socioekonomiska index (kvartiler), genomsnitt av skolresultat (ovägt medelvärde).*

	Andel behöriga till yrkesprogram (%)			Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (%)			Genomsnittligt meritvärde		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Kvartil 1 (lägst index)	94,9	95,6	96,0	89,4	90,9	92,2	269	271	272
Kvartil 2	91,5	91,2	88,9	84,8	84,3	82,6	256	255	254
Kvartil 3	82,3	83,2	84,8	71,4	71,4	74,7	231	233	235
Kvartil 4 (högst index)	68,6	76,1	75,1	52,9	58,0	60,6	203	210	213

Det rör sig inte om några större förändringar i resultaten jämfört med förra året. Ett något lägre resultat kan dock noteras i kvartil 2 och ett något förbättrat resultat i kvartil 3.

I tabell 7 nedan redovisas resultaten när skolorna är indelade efter den fasta uppdelningen.

Tabell 7: *Betygsresultat årskurs 9, 2020–2022 efter en fast uppdelning utifrån skolans socioekonomiska index (tre grupper), genomsnitt av skolresultat (ovägt medelvärde)⁸*

	Andel behöriga till yrkesprogram			Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen			Genomsnittligt meritvärde (17 ämnen)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Skolor med <50 i index	94,9	95,6	95,2	89,7	90,9	91,2	269	271	270
Skolor med 50–200 i index	88,7	87,8	86,5	81,0	78,5	78,3	248	245	244
Skolor med >200 index	71,3	76,3	76,3	56,0	59,0	61,7	209	212	215

och 16 skolor i övriga kvartiler. Det finns något fler elever i de två första kvartilerna (runt 30 procent) jämfört med de två sista (runt 20 procent).

⁷ Det är dock inte några större förändringar som skett mellan dessa båda kategoriseringar när det gäller vilka skolor som tillhör de olika kvartilerna.

⁸ I den första gruppen ingår 13 skolor, i den andra gruppen 34 skolor och i den tredje 15 skolor.

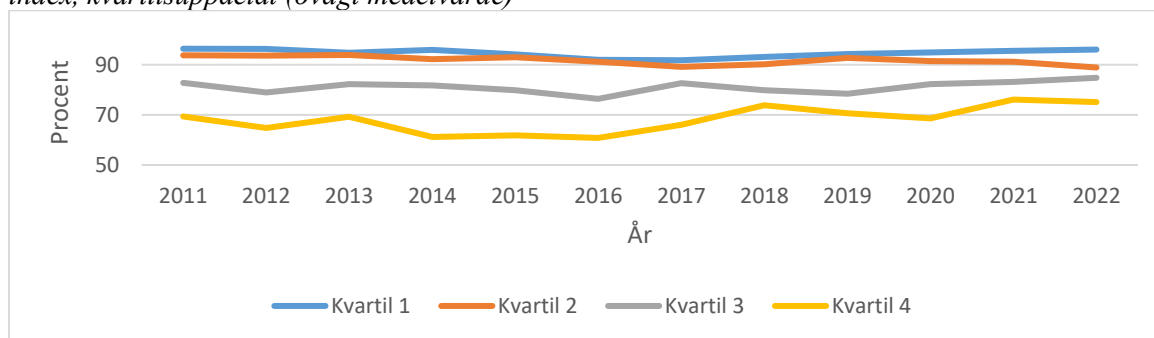

Även i denna uppdelning kan noteras att det inte är några större förändringar jämfört med föregående år. Andel behöriga till yrkesprogram har något lägre resultat i den andra gruppen (50 till 200 i index) och andel som uppnått kunskapskraven har ökat i gruppen skolor med höga index (över 200).

Sammantaget utifrån de olika resultatmått är bilden att spridningen i resultat är fortsatt stor mellan olika grupperingar av skolor och att det finns en tydlig socioekonomiskt baserad uppdelning. Samtidigt kan konstateras att de två senaste åren har skillnaden mellan skolorna i kvartil 1 och 4 varit den lägsta under hela tidsperioden (undantaget 2018). Det förklaras av högre resultat för skolorna i den fjärde kvartilen.

Värt att notera är också att trenden över fem år är att resultaten ökar i kvartil 1 och 3, men minskar i kvartil 2.

Figur 2: Andel behöriga till yrkesprogram (%), årskurs 9, 2011–2022 efter skolornas socioekonomiska index, kvartilsuppdelat (ovägt medelvärde)

Vid en uppdelning (tabell 8 nedan) med skolor som har lägre respektive högre socioekonomiskt index än genomsnittet i Stockholms stad blir det också tydligt att den finns en positiv trend för de skolor som har index över stadens snitt (skolor som har över 100 i index).

Tabell 8: Andel behöriga till yrkesprogram årskurs 9, 2015–2022 efter skolornas socioekonomiska index, över och under genomsnittet i index (ovägt medelvärde).

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Skolor med <100 i index	92,3	90,2	89,2	91,4	92,5	93,4	93,4	93,7
Skolor med >100 i index	67,4	63,8	73,6	76,0	73,7	76,9	78,6	80,0

I tabell 9 nedan redovisas resultaten exklusive nyanlända elever och elever med okänd bakgrund kvartilsuppdelat.

Tabell 9: Betygsresultat, 2020–2022 årskurs 9, exklusive nyanlända (0–4 år) och elever med okänd bakgrund, efter skolornas socioekonomiska index, kvartilsuppdelat (ovägt medelvärde).

	Andel behöriga till yrkesprogram (%)			Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (%)			Genomsnittligt meritvärde		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Kvartil 1 (lägst index)	96	96	97	90	89	93	271	268	274
Kvartil 2	95	94	93	88	87	86	262	260	261
Kvartil 3	87	87	90	76	76	80	240	242	243
Kvartil 4 (högst index)	76	82	79	59	65	64	213	221	219

Mönstret följer i stort sett det som gäller för resultaten för samtliga elever. Det finns en viss ökning i kvartil 1 och 3 och en viss minskning i kvartil 2 och 4.

Betygsresultat årskurs 6

I tabellen nedan (tabell 10) redovisas andelen behöriga till yrkesprogram för årskurs 6 utifrån socioekonomiskt index. Även här finns tydliga skillnader mellan skolornas resultat utifrån elevernas socioekonomiska förutsättningar.

Skolorna i kvartil 1 har haft stabila resultat sedan 2015. Kvartil 2 och 3 har en nedåtgående trend sedan 2015 men kvartil 2 har resultat på ungefär samma nivå sedan 2021. Skolorna i kvartil 3 har relativt stora variationer mellan olika år. Även i kvartil 4 är det variationer mellan olika år och det finns ingen riktigt tydlig trend.

 Tabell 10: Andel behöriga till nationellt program, årskurs 6, 2015–2022 utifrån skolornas socioekonomiska förutsättningar (ovägt medelvärde)⁹

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kvartil 1	95,0	95,1	93,1	93,5	94,2	94,5	94,2	94,7
Kvartil 2	91,7	92,4	92,7	93,1	90,8	88,9	89,8	90,1
Kvartil 3	85,2	82,2	84,7	80,4	82,3	78,6	81,0	79,9
Kvartil 4	70,3	73,6	68,8	68,0	68,6	66,6	72,9	68,9

Skillnader i betygsresultat mellan flickor och pojkar

I årskurs 9 är det historiskt sett en fördel för flickorna (tabell 11) och 2016 och 2017 var det stora skillnader mellan flickor och pojkar för betygsmåtten behörighet till yrkesprogram och andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen. En betydande anledning till att det var så stora skillnader mellan flickor och pojkar 2016 och 2017 var det ovanligt stora antalet nyanlända elever där den klart övervägande majoriteten var pojkar. Båda de åren har skillnaden mellan flickor och pojkar, om man exkluderar nyanlända elever och elever med okänd bakgrund, varit på ungefär samma nivå som tidigare. Därefter har skillnaderna varit relativt små och stabila.

⁹ För årskurs 6 ser kvartilsindelningen och i fasta grupper något annorlunda ut jämfört med årskurs 7 till 9 eftersom det finns fler skolor som har årskurs 6. Socioekonomiskt index (ju högre index, desto sämre socioekonomiska förutsättningar) för skolorna i de fyra kvartilerna är för 2022: Kvartil 1 (15–29), Kvartil 2 (30–87), Kvartil 3 (88–199), Kvartil 4 (201–475). Det finns 29 skolor i varje kvartil, förutom i kvartil 2 där det finns 20 skolor. En skola ingår inte i redovisningen eftersom det blivit fel i inrapporteringen.

Noteras bör dock att skillnaden mellan flickors och pojkars genomsnittliga meritvärde är stort och har varit så under hela perioden.

Tabell 11: *Betygsresultat årskurs 9, 2016–2022, flickor och pojkar.*

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Andel behöriga till yrkesprogram (%)	Flickor	89	89	88	88	89	88	89
	Pojkar	78	81	86	87	87	87	87
Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (%)	Flickor	81	83	81	82	81	80	81
	Pojkar	70	74	77	80	78	79	80
Genomsnittligt meritvärde	Flickor	257	261	257	260	262	257	257
	Pojkar	223	226	236	241	238	238	242

Skillnaderna mellan flickor och pojkar exklusive nyanlända och elever med okänd bakgrund är, bortsett från det genomsnittliga meritvärdet, något mindre och i stort sett jämnt i andel behöriga till yrkesprogram och andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen.

Tabell 12: *Betygsresultat årskurs 9, 2017–2022 exklusive nyanlända (0–4 år) och elever med okänd bakgrund, flickor och pojkar.*

		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Andel behöriga till yrkesprogram (%)	Flickor	93	92	91	92	92	92
	Pojkar	92	92	92	91	92	91
Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (%)	Flickor	87	85	85	84	83	84
	Pojkar	85	83	84	83	82	84
Genomsnittligt meritvärde	Flickor	268	265	267	268	264	262
	Pojkar	246	246	247	246	245	250

Hur ser könsskillnaderna ut, utifrån ett socioekonomiskt perspektiv? Det redovisas i tabell 13 nedan. Redovisningen görs som ett vägt medelvärde, det vill säga tar hänsyn till hur många flickor och pojkar det går på skolorna.

Tabell 13: *Andel behöriga till yrkesprogram (%) årskurs 9, flickor och pojkar utifrån skolornas socioekonomiska index, 2016–2022 (vägt medelvärde)*

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kvartil 1	Flickor	97	96	94	94	96	94	96
	Pojkar	89	90	94	94	94	95	96
Kvartil 2	Flickor	96	93	93	92	92	92	92
	Pojkar	88	87	90	93	92	91	89
Kvartil 3	Flickor	85	89	83	79	84	86	86
	Pojkar	70	79	79	80	82	82	83
Kvartil 4	Flickor	67	70	77	72	72	79	74
	Pojkar	50	61	72	70	66	76	74

I årskurs 9 för behörigheten till yrkesprogram fanns det fram till i år, bortsett från de atypiska åren 2016 och 2017¹⁰ en socioekonomisk dimension för könsskillnaderna. Det fanns i princip

¹⁰ Att de åren är atypiska beror på att en mycket stor av de nyanlända eleverna under dessa två år var pojkar.

inga könsskillnader i kvartil 1 och 2, medan det fanns vissa skillnader till flickornas fördel i kvartil 3 och 4. I år finns det dock inga könsskillnader i kvartil 1 och 4, men vissa skillnader i kvartil 2 och 3. Det är för tidigt att säga om det är en tillfällig variation eller ett trendbrott.

Utifrån tabellen kan man också utläsa att den socioekonomiska dimensionen är avsevärt starkare i sin påverkan på resultatet jämfört med den könsmissiga. För även om det historiskt sett funnits ett könsmissigt mönster i kvartil 3 och 4, så är skillnaden avsevärt större om man jämför flickor och pojkar i en kvartil med nästa, så är flickornas resultat i en lägre kvartil alltid klart lägre än pojkarnas i en högre, till exempel om man jämför pojkarna i kvartil 3 med flickorna i kvartil 4.

För det genomsnittliga meritvärdet (tabell 14 nedan) har flickorna högre resultat för samtliga kvartiler och skillnaden är ungefär lika stor i alla fyra kvartiler. Även här är det tydligt att den socioekonomiska påverkan är klart större än den könsmissiga.

Tabell 14: *Genomsnittligt meritvärde (17 ämnen,) årskurs 9, flickor och pojkar utifrån skolornas socioekonomiska index (kvartiler), 2017–2022, vägt medelvärde*

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kvartil 1	Flickor	277	284	274	279	281	279	278
	Pojkar	256	250	258	261	259	259	266
Kvartil 2	Flickor	269	267	267	267	269	264	264
	Pojkar	241	239	243	249	247	246	247
Kvartil 3	Flickor	241	255	242	239	246	244	246
	Pojkar	199	217	218	222	220	224	227
Kvartil 4	Flickor	203	210	219	220	217	223	217
	Pojkar	158	176	202	202	188	205	207

I årskurs 6 (tabell 15 nedan) är könsskillnaderna något tydligare, här finns det skillnader för samtliga resultatmått för alla år.

Tabell 15: *Betygsresultat årskurs 6, 2016–2022, flickor och pojkar.*

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Andel behöriga till yrkesprogram (%)	Flickor	90	90	88	88	87,5	88,5	87*
	Pojkar	88	85	86	85,5	83	85	84,5*
Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (%)	Flickor	84	85	81	80	79	79	77,5
	Pojkar	81	79	76	76	73	75	74
Genomsnittligt meritvärde (16 ämnen)	Flickor	233	236	246	238	240	240	239*
	Pojkar	215	213	227	219	215	222	221*
Genomsnittligt meritvärde (17 ämnen)	Flickor				247	250	250	249*
	Pojkar				227	223	230	229*

*Dessa siffror är exkluderat en skola där det inte finns korrekt redovisning. Det kan därför ske mindre justeringar.

Analys

Förvaltningen ser positivt på fortsatt höga resultat för eleverna i årskurs 9. Effekterna av pandemin kan därmed inte utläsas i elevernas kunskapsresultat och att grundskolorna i huvudsak har kunnat bedriva närundervisning är en viktig faktor.

Förvaltningen analyserar för närvarande vad som kan förklara nedgången i betygsresultat i årskurs 6. Utredningen kommer att redovisas under 2022. En del av förklaringen till de lägre resultaten gällande andelen som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen är att antalet betygsatta ämnen ökat genom införandet av moderna språk 2019 och att förekomsten av blockbetyg i SO och NO minskat. Förvaltningen har ett pågående intensifierat arbete för att stärka undervisningskvaliteten i låg- och mellanstadiet. Bland annat handlar det om att säkra övergångarna mellan stadierna så att eleverna kunskapsmässigt har med sig det de behöver för att förflytta sig uppåt i skolsystemet. I detta sammanhang betonas vikten av att kommunicera och återkoppla mellan berörda pedagoger.

Likvärdigheten och att kunna kompensera för elevers och skolors olika socioekonomiska förutsättningar behöver fortsatt vara prioriterat. Betydelsen av dessa bakgrundsfaktorer är tydliga och arbetet med riktade insatser utifrån identifierade behov inom ramen för ett väl utvecklat systematiskt kvalitetsarbete ska fortsätta. Samtidigt som likvärdigheten är en fortsatt utmaning så är skillnaden i resultat mellan de skolor som har mest respektive minst gynnsamma förutsättningar de senaste två åren den lägsta under en tioårsperiod, med undantag av 2018. Anledningen är förbättrade resultat för skolorna med minst gynnsamma förutsättningar. Därtill, när det gäller elever i skolor i kvartil 4, så presterar pojkar i år lika höga resultat som flickor när det gäller behörigheten till gymnasiet. Förvaltningen bedömer att de valda insatserna ger effekt, vilket bland annat redovisas i ett särskilt avsnitt om Järva. Lärdomar från detta arbete sprids också vidare till andra skolor och områden.

Det förvaltningen strategiskt har prioriterat, och som bedöms ha betydelse, är att systematiskt utveckla undervisningskvaliteten, elevhälsans arbete att anpassa lärmiljöerna för att möta olika elevers behov samt kontinuerligt arbete för att nyanlända och flerspråkiga elever så snabbt som möjligt ska kunna tillgodogöra sig kunskaper på svenska språket. Vidare är samverkan med andra myndigheter såsom socialtjänst och polis ofta avgörande för att lyckas i arbetet med trygghet och problematisk skolfrånvaro.

Förvaltningen vill lyfta fram att stadens skolor inom flera områden har en positiv kvalitetsutveckling, de flesta elever trivs och känner sig trygga. Det som krävs är fortsatt riktade insatser till elever med utländsk bakgrund och det är också specifika insatser som förvaltningen riktar till skolor i socioekonomiskt belastade områden och resurssvaga elever som har gett resultat och som förvaltningen avser att fortsätta med. Detta omfattar både organisatoriska förändringar och resursallokering för olika satsningar. Det förbättrade nuläget innebär att förvaltningen inte avser att göra större förändringar i prioriteringar utan fortsätter det inledda utvecklingsarbetet.

Resultat i grundsärskolan

Vårterminen 2022 var totalt, inklusive fristående verksamheter och interkommunala elever, 158 elever från Stockholms stad mottagna i grundsärskolan i årskurs 9. I de kommunala skolorna var det, inklusive inkluderade elever, 91 elever i årskurs 9. Av dessa var 38 flickor och 53 pojkar.

Ungefär hälften läste enligt grundsärskolans ämnesområden och får endast omdömen. Av de som läste ämnen tog de flesta ut betyg. Totalt sattes 604 betyg för elever som läst enligt grundsärskolans läroplan i årskurs 9. Det är en ökning med 154 betyg från år 2021. Även om elevantalet i grundsärskolan som helhet ökat så är det tydligt att fler elever begärt ut betyg vilket kan bero på att skolorna uppmuntrar vårdnadshavare till det. Antalet satta betygssteg i respektive ämne följer i stort år 2021 med en viss ökning från betyget E till betyget D. Det är för tidigt att dra några säkra slutsatser men höjningen kan bero på den satsning av utveckling av undervisningen som påbörjades under läsåret. Totalt sattes 21 betyg för elever mottagna i grundsärskolans årskurs 9 som läser ämnen utifrån grundskolans läroplan. Det kan ses som en relativt låg siffra då fler elever med kapacitet att klara en mer avancerad nivå bör få möjlighet att utmanas vidare i sitt lärande. De högre satta betygen har en spridning mellan samtliga ämnen men med en viss övervikt för praktiskestetiska ämnen.

Måluppfyllelsen kopplad till betygsresultat i grundsärskola är dock svår att följa upp då endast de elever som läser ämnen och där vårdnadshavarna begär att betyg ska sättas kan bedömas. Antalet som begär ut betyg varierar samtidigt från år till år och det skiljer sig också mellan olika skolor. Förvaltningen vill fortsatt att skolorna uppmuntrar vårdnadshavare att begära betyg och det är beslutat att skolorna ska använda sig av Miramodellen för att följa elevernas kunskapsutveckling.

Tabell 16: *Betyg i ämnen i grundsärskolan årskurs 9*

Betyg åk 9 vårterminen 2022	A	B	C	D	E	Totalt antal
Bild	2	7	25	16	9	59
Engelska	5	9	17	13	12	56
Hem- och konsumentkunskap	6	15	17	8	9	55
Idrott och hälsa	4	7	14	12	6	43
Matematik	5	4	15	22	11	57
Modersmål	1	3	4	4	4	16
Musik	6	4	12	14	18	54
NO	5	8	16	11	12	52
Slöjd	2	4	16	15	17	54
SO	3	8	16	13	12	52
Svenska	5	5	15	11	5	41
Svenska som andraspråk	0	1	5	2	5	13
Teknik	3	7	15	13	14	52
Totalt per betyg	47	82	187	154	134	604

Analys av den kommunala gymnasieskolans och gymnasiesärskolans resultat

Under läsåret 2021/2022 genomfördes generellt inte någon distansundervisning utan undervisningen var skolförlagd. Skolorna har påverkats av pandemin och läsåret har periodvis kännetecknats av hög eller relativt hög elev- och lärarfrånvaro, nu utan möjlighet att erbjuda distansundervisning. För elever i gymnasieskolan, vars avslutade kurser betygsätts varje läsår, har pandemin inneburit utmaningar över tid.

De elever som examinerades i juni 2022 har fått sina studier påverkade av pandemin i samtliga årskurser. De påbörjade studierna hösten 2019 och tog del av distansundervisningen under våren 2020. Hela läsåret 2020/2021 genomfördes undervisning med roterande schema för distans. Inför årskurs 3 upphörde möjligheterna till distansstudier men läsåret påverkades periodvis av elev- och lärarfrånvaro. I tertialrapport 1 2022 uppmärksammade förvaltningen att studieförutsättningarna för denna årskull möjligtvis skulle leda till ett något lägre studieresultatet läsåret 2021/2022.

Stadens gymnasieskolor har under hela pandemin arbetat utifrån sina lokala förutsättningar med kompensatoriska insatser på individ- och gruppnivå för att säkra elevernas måluppfyllelse. Lovskola har genomförts och förlängd studietid har erbjudits de elever i årskurs 3 som var nära att erhålla examen. Detta har möjliggjorts genom att Universitets- och högskolerådet (UHR) har tagit emot kompletterande avgångsdokument efter ordinarie sista datum.

Läsåret 2021/2022 erhöll totalt 88 procent av stadens avgångselever från ett nationellt program ett examensbevis, jämfört med 89 procent föregående år. Flickornas andel uppgick till 90 procent och pojkarnas till 86 procent.

Även om en marginell försämring uppvisas för andelen elever med examen är resultatet i linje med tidigare år. Efter en första genomgång av resultaten är bedömningen att stadens gymnasieskolor har klarat utmaningarna under pandemin på ett tillfredställande sätt. Lärdomar från tidigare läsår har tagits tillvara och kompensatoriska åtgärder har bidragit till elevernas måluppfyllelse.

Av eleverna från högskoleförberedande program erhöll 90 procent examensbevis, oförändrat jämfört med föregående år. Inom yrkesprogrammen uppnådde 67 procent kraven för en examen, en försämring med nio procentenheter. Se vidare under avsnittet Analys av betygsresultat. Totalt sett var åtta procent av den totala andelen examensbevis erhållna från ett yrkesprogram vilket är en minskning från föregående år med två procentenheter.

Av eleverna med examen från yrkesprogram erhöll 37 procent även grundläggande behörighet till högskola, ett lägre resultat om sex procentenheter jämfört med föregående år.

Studieutgångar läsåret 2021/2022, med antal elever

Gymnasieskola	Dokument	Elevantal
Nationella program	Examensbevis	4 592
	Studiebevis	610
Introduktionsprogram	Gymnasieintyg	561
Gymnasiesärskola	Dokument	Elevantal
Nationella program	Gymnasiesärskolebevis	44
Individuellt program		24

För att en elev ska erhålla ett examensbevis krävs:

För samtliga nationella program	
Att eleven har genomfört (blivit betygssatt på) en utbildning omfattande 2 500 kurspoäng	
Att minst 2 250 kurspoäng är godkända	
Att gymnasiearbetet är godkänt	
För högskoleförberedande program	För yrkesprogram
Minst betyget godkänt på följande kurser;	Minst betyget godkänt på följande kurser;
<ul style="list-style-type: none"> Svenska 1 eller svenska som andraspråk 1 Svenska 2 eller svenska som andraspråk 2 Svenska 3 eller svenska som andraspråk 3 Engelska 5 Engelska 6 Matematik 1b eller 1c 	<ul style="list-style-type: none"> Svenska 1 eller svenska som andraspråk 1 Engelska 5 Matematik 1a 400 kurspoäng inom de programgemensamma ämnena.

En elev som inte uppfyllt kraven för examensbevis får ett studiebevis.

Analys av måluppfyllelse

Analysen nedan grundar sig på statistik från Sweco samt resultatrapportering från skolor och omfattar elever som har avslutat ett nationellt program i Stockholms stad. I samband med verksamhetsberättelsen redovisas uppgifter från nationell statistik som fångar genomströmningen ur ett helhetsperspektiv med de elever som påbörjar gymnasiestudier i Stockholms stad. Vid framtagningen av tertialrapport 2 saknas tillgång till nationell statistik.

Tabell 17: *Betygsresultat totalt 2020–2022*

Betygsresultat	Examensbevis			Studiebevis		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Andel elever med examens- och studiebevis, procent						
Totalt	87	89	88	13	11	12

En resultatförsämring om en procentenhet uppvisas från läsåret 2021/2022 jämfört med föregående läsår. Som beskrevs inledningsvis har årets avgångselever haft utmaningar på grund av pandemins effekter under samtliga sina år i gymnasieskola. Trots ett lägre resultat totalt sett från föregående läsår är det jämförbart med tidigare avgångsklasser.

Av de skolor där det är möjligt att jämföra avgångsklasserna 2021 och 2022 uppvisar sex skolor positiv och tio skolor en negativ utveckling. Fyra skolor hade en oförändrad

examensandel jämfört med i fjol. Då antalet elever varierar på stadens gymnasieskolor är det stora skillnader på hur de enskilda skolornas resultat bidrar till helheten.

Bland de skolor som redovisar ett försämrat resultat återfinns skolor med yrkesprogram. Distansutbildning kan ha utgjort en ytterligare utmaning för yrkesprogrammen med sitt arbetsplatsförlagda lärande och sina praktiska moment.

Högre examensandelar inom ekonomi- och naturvetenskapsprogrammet bidrog till att resultatet för de högskoleförberedande programmen totalt sett var oförändrade jämfört med föregående år. Resultaten från programmen för samhällsvetare, humanister, ester och tekniker sjönk något.

På yrkesprogrammen ökade andelen elever med examen på ett program men sjönk totalt sett på de övriga. Eventuellt kan yrkesprogrammets praktiska moment ha påverkats av distansundervisningen under pandemin.

Examensbevisen - Genomsnittlig betygspoäng och andel elever med godkända kurser

Tabell 18: *Genomsnittlig betygspoäng 2020–2022*

Betygsresultat	Examensbevis		
	2020	2021	2022
Betygspoäng	15,9	15,9	16,1
Andel elever med minst E i alla kurser, procent	80	81	80

Årets betygs-genomsnitt uppgick till 16,1 poäng, en ökning med två tiondelar jämfört med föregående läsår. Motsvarande siffra för elever i hela Sverige var 14,9 poäng läsåret 2020/2021, rikssiffran för 2021/2022 redovisas i slutet av året.

Av de gymnasieskolor där det är möjligt att jämföra avgångsklasserna 2021 och 2022 uppvisar åtta skolor positiv utveckling och nio skolor en negativ tendens på skolnivå. Det totala resultatet påverkas av skolornas variation i elevantal. Det finns inget tydligt mönster för de skolor som har ökat respektive minskat sina genomsnittliga betygspoäng, möjligtvis har skolor med yrkesprogram sjunkit något alternativt hållits oförändrade. Gymnasieskolor med högskoleförberedande program uppvisar resultat med både högre och lägre betygspoäng.

Andelen elever som har godkänt på samtliga kurser (minst betyget E) i sitt examensbevis var 80 procent, en liten minskning jämfört med föregående år. Även detta resultat uppvisar små förändringar över tid.

Tabell 19: *Betygsfördelning (examen) i procent per betygssteg – jämförelse mellan 2020 och 2022*

	2020 %	2021 %	2022%	Differens 2021 – 2022
A	27,0	27,6	28,9	1,3
B	22,9	23,0	23,6	0,6
C	24,2	24,1	23,9	-0,2
D	13,6	13,4	12,6	-0,8
E	11,0	10,8	9,8	-1,0
F	1,2	1,1	1,1	0,0

I tabellen ovan framgår att det främst är ökningen i andelen A-betyg och i någon mindre mån ökningen av utfärdade B-betyg som ligger bakom årets ökning av den genomsnittliga betygspoängen. Till motsvarande del minskade andelarna för D- och E-betyg. Andel icke-godkända betyg (F) var oförändrad jämfört med föregående år. Alla kurser viktas in i slutresultatet och en kurs om 50 poäng väger mindre i beräkningen än en kurs om 150 poäng. Detta medför att en direkt koppling mellan förändrade andelstal och slutlig genomsnittlig betygspoäng inte kan göras.

En orsak som också kan ha bidragit till en högre genomsnittlig betygspoäng är den lägre andelen utfärdade examensbevis från yrkesprogram. Meritvärdet i yrkesprogrammets examensbevis ligger i regel på en lägre betygsnivå och när de utgör en mindre andel i totalen kan det medföra att betygs-genomsnittet ökar och andelstalen per betygsskala förskjuts.

 Tabell 20: *Kurser med flest satta F-betyg sammanställda från examensbevis och studiebevis*

Gymnasiekurs	Antal F 2022 (2021)	Andel av utfärdade F-kursbetyg (%) 2022 (2021)
Matematik 2b	322 (290)	13 (12)
Religion 1	293 (215)	6 (9)
Svenska 3	200 (208)	4 (5)
Idrott 1	189 (187)	4 (4)
Matematik 3b	188 (177)	16 (15)
Fysik 2	167 (175)	10 (10)
Filosofi 1	154 (153)	7 (7)
Historia 1a1	154 (151)	15 (15)
Engelska 7	150 (134)	5 (9)
Matematik 4	137 (153)	8 (9)

Kurserna med flest satta F är främst kurser som ingår i de gymnasiegemensamma ämnena eftersom det är kurser som många elever kommer i kontakt med i sin utbildning. Även program med många elever synliggörs, som exempelvis naturvetenskapsprogrammet genom kursen Fysik 2.

Sett till utfärdade F-betyg är det i stort sett samma kurser som årligen återkommer över tid. Yrkesprogrammets första kurs i historia, Historia 1a1, har i år en högre andel F-betyg än tidigare. Detta kan möjligtvis kopplas till yrkesprogrammets lägre måluppfyllelse totalt i år. Mot bakgrund av att det 2022 är fler avgångselever jämfört med 2021 noteras att andelen F-betyg är oförändrad totalt sett. Kursen Engelska 7 är den kurs som minskade något i

betydelse i den interna F-statistiken. Om det är resultatförbättringar eller om det är fler elever/skolor som väljer bort kursen framgår inte av underlaget.

Att kurserna Matematik 2b och 3b ligger högt i andelstal har uppmärksamats tidigare och utvecklingsinsatser pågår.

Resultatspridning

Tabell 21: *Resultatspridning – andel elever med gymnasieexamen (*Skolor med minst 10 elever)*

	Antal skolor*	Intervall för Andel elever med gymnasieexamen %
Skolor med mer än 88 procent	10	91 - 99
Skolor med mindre än 88 procent	9	33 - 80

Stadens gymnasieskolor uppvisar stora skillnader i sina resultat. Totalt sett var det sex skolor som ökade sin examensandel, medan tio skolor minskade sin andel något. Fyra skolor uppvisar oförändrad examensandel. Bland de skolor som ökade finns exempel på skolor med både relativt hög och låg examensandel. För skolor med en minskad examensandel var det främst skolor med relativt låg examensandel som dominerar minskningen. Här finns det koppling till skolor med yrkesprogram och skolor som har ett relativt sett svagt söktryck till de högskoleförberedande programmen.

Stadens skolor uppvisar också skillnader i resultat när det gäller utfärdade examensbevis och kön. Exempelvis är det sex skolor med betygsresultat över 16,1 betygspoäng som står för 53 procent av samtliga examensbevis och på dessa skolor var 65 procent av examensbevisen erhållna av flickor. En större andel av de utfärdade examensbevis kom från skolor med högpresterande elever.

Att jämföra betygsresultat mellan gymnasieskolor är svårt då programsammansättningen skiljer sig åt. Skolans attraktivitet och elevernas sökmönster är faktorer som påverkar betygsresultaten. Skillnaderna kan också till viss del förklaras av elevernas olika ingångsvärden avseende meritpoäng.

Tabell 22: *Resultatspridning – program och skola*

Program	Andel elever med examensbevis	Betygspoäng
Naturvetenskap	33 – 100	13,3 – 18,0
Samhällsvetenskap	36 – 98	11,9 – 17,6
Ekonomi	36 – 99	12,8 – 17,9

Skillnader i studieresultat mellan olika gymnasieskolor kan illustreras genom att jämföra resultat från samma program. Att direkt jämföra resultat på skolnivå blir inte korrekt då skolornas utbildningsuppdrag skiljer sig åt. Mer tillämpligt är att göra jämförelser på programnivå mellan skolor för att synliggöra resultatskillnader. Inom Stockholms stad kan skolor som har naturvetenskaps-, samhällsvetenskaps- och ekonomiprogrammen jämföras då de finns på flera skolor och med täckning för olika programinriktningar.

Jämfört med föregående år verkar spridningen för andel elever med examensbevis ha ökat på programmen. För samhällsvetenskapsprogrammet minskade differenserna något avseende betygsgenomsnitt och andel elever med godkända kursbetyg. På naturvetenskapsprogrammet var betygsgenomsnittet oförändrat medan skillnaden för andel godkända betyg minskade.

Beskrivningen nedan är ett försök att visa på komplexiteten i program- och elevsammansättning på stadens gymnasieskolor. Utmaningarna att möta elevernas behov för att de ska nå måluppfyllelse ser väldigt olika ut och skolor kan vara mer eller mindre framgångsrika sett till sina förutsättningar.

För två sedan infördes en uppföljning som synliggör elevbakgrundsindex. Måttet är framtaget med syfte att ge stöd för socioekonomisk resurstilldelning för att kompensera skolornas skilda pedagogiska utmaningar baserat på ett antal bakgrundsfaktorer där elevernas meritvärde har störst betydelse. Måttet är framräknat med hänsyn till alla elever på skolan oberoende av årskurs och program.

Resultaten nedan avser elever med examen från nationellt program. Estetiska programmet ingår inte och inte heller obehöriga elever från introduktionsprogram.

Tabell 23: *Skolor med de fem högsta betygspoängen*

Skolornas resultat avseende betygspoäng och andel elever med examen	Median för elevernas meritvärde från årskurs 9 (antagna 2019), lägsta och högsta per nationellt program och skola. Elevbakgrundsindex i fetstil (elever totalt inklusive obehöriga)
Antal skolor: 5	295 – 330 35
Betygspoäng: 16,8 – 17,7	298 – 320 30
	300 – 333 35
Andel examen % = 96 – 99	315 – 330 34
	295 – 333 32
	Stadens genomsnitt för elevbakgrundsindex = 100

Kännetecknande för dessa skolor är att de har ett stort antal elever, är attraktiva att söka till och har en stabil antagningssituation över tid. Samtliga skolor har högskoleförberedande program och fyra skolor har elever inom språkin introduktion. Eleverna har generellt mycket höga meritpoäng, i vissa fall något lägre för program med lägre elevvolym som till exempel humanistiska programmet. Naturvetenskapsprogrammet, ekonomiprogrammet samt samhällsvetenskapsprogrammet dominerar med mycket höga antagningspoäng.

Resultatmässigt är såväl andelstal för examen som betygsgenomsnitt mycket höga.

Tabell 24: Skolor med de fem lägsta betygspoängen

Skolornas resultat avseende betygspoäng och andel elever med examen	Median för elevernas meritvärde från årskurs 9 (antagna 2019), lägsta och högsta per nationellt program och skola. Elevbakgrundsindex i fetstil (elever totalt inklusive obehöriga)
Antal skolor: 5	198 – 218 215
Betygspoäng = 12,4 – 14,2	198 – 123 232
	198 – 238 185
Andel examen % = 33 – 79	200 – 258 156
	189 – 275 170
	Stadens genomsnitt för elevbakgrundsindex = 100

Skolor inom denna grupp uppvisar stora variationer i sin antagningsituation och söktryck samt erhållna studieresultat. Skolorna har en mix av yrkesprogram och högskoleförberedande program samt introduktionsprogram. Tre av skolorna har yrkesprogram med mindre elevvolymer där söktrycket har varierat över tid och där studieresultaten uppvisar stora skillnader mellan olika läsår. I regel syns ett gott genomförande mot examen men utan höga betyg.

I gruppen ingår några skolor med lågt söktryck och utmaningar att få eleverna att uppnå examen trots stödinsatser. Inom denna grupp finns även någon skola med en stabilare antagningsituation där betygsresultaten möjligtvis skulle kunna vara högre. Här återfinns också skolor som tar emot elever efter skolstart. Dessutom kan vissa undervisningsgrupper uppvisa stor spridning i meritvärde inom gruppen. Några av skolorna har en relativt hög andel obehöriga elever.

Resultaten i ett genusperspektiv

Tabell 25: Betygsresultat - genusperspektiv

Andel examensbevis, procent	Pojkar	Flickor	Differens
2020	85	89	4
2021	85	92	7
2022	86	90	4
Betygspoäng	Pojkar	Flickor	Differens
2020	15,5	16,1	0,6
2021	15,5	16,3	0,8
2022	15,6	16,5	0,9
Andel med minst E i samtliga kurser, procent	Pojkar	Flickor	Differens
2020	78	81	3
2021	78	81	3
2022	78	82	4

I årets utfall minskade differensen åter mellan pojkar och flickor för andel elever med examensbevis medan differensen ökade marginellt för genomsnittlig betygspoäng. För andel elever med examen ökade pojkarna sitt resultat något medan flickornas sjönk något. Till det ökade resultatet för genomsnittlig betygspoäng bidrog både pojkarnas och flickornas examensbevis. Det är små förändringar i resultaten mellan pojkar och flickor, över tid ligger flickornas resultat på en något högre nivå.

Godkända kurser årskurs 1 och 2

I årets resultatredovisning är det tredje gången som en del betygsresultat redovisas efter årskurs 1 och 2. Fokus brukar ligga på avgångsklassers resultat men för en kursutformad gymnasieskola är en kontinuerlig uppföljning per årskurs viktig, något som förvaltningen arbetar för att utveckla på sikt. Nedan visas resultat för kurser inom de gymnasiegemensamma ämnena.

Tabell 26: *Andel godkända kursbetyg utfärdade läsåret 2021/2022 från årskurs 1 och 2*

Gymnasiekurs	Andel		Gymnasiekurs	Andel	
	2021	2022		2021	2022
Svenska 1	96	96	Historia 1b	96	86
Svenska som andraspråk 1	85	88	Samhällskunskap 1a1	84	79
Engelska 5	96	96	Samhällskunskap 1b	96	97
Matematik 1a	82	66	Religionskunskap 1	95	94
Matematik 1b	92	86	Naturkunskap 1a1	78	81
Matematik 1c	98	96	Biologi 1	95	95
Idrott och hälsa 1	94	95	Fysik 1	90	90
Historia 1a1	86	83	Kemi 1	92	92

Redovisning av läsårets kursbetyg i årskurs 1 och 2, gymnasiegemensamma ämnen, visar på höga till relativt höga andelar med godkända betyg. Det är små förändringar totalt sett men för vissa gymnasiekurser inom matematik, historia och samhällskunskap ser resultatet för de tidiga årskurserna ut att ha sjunkit något.

Utfärdade studiebevis inom högskoleförberedande program

Elever som inte uppnår kraven för examen erhåller i stället ett studiebevis. Inom högskoleförberedande program har 35 procent av elever med utfärdade studiebevis inte fullföljt en utbildning om 2 500 gymnasiepoäng. Det tyder på att en majoritet av eleverna med studiebevis har genomfört sin utbildning sett till antalet kurser, men att de inte har uppnått samtliga betygskrav. 91 procent av eleverna hade inte uppnått kraven om minst 2 250 godkända kurspoäng totalt. Utifrån de specifika examenskraven är ett icke godkänt betyg i gymnasiearbetet och kursen Svenska 3 mest frekvent.

Utfärdade studiebevis inom yrkesprogram

Andel elever med yrkesexamen har minskat de senaste två åren. Av eleverna på yrkesprogrammen är det 32 procent med utfärdade studiebevis, som inte har fullföljt en utbildning som omfattar 2 500 gymnasiepoäng. Vidare är det 86 procent av eleverna som inte har uppnått kraven på 2 250 poäng för godkända kurser. Av de kurser som utgör krav för yrkesexamen är det gymnasiearbetet tätt följt av paketet med de programgemensamma yrkeskurserna om 400 poäng samt kursen i matematik som har utgjort hinder för utfärdande av yrkesexamen.

En möjlig förklaring till att andelen med yrkesexamen har minskat är att pandemin har påverkat yrkesprogrammen mer negativt än de högskoleförberedande programmen. För de elever som slutförde sin gymnasieutbildning våren 2022 genomfördes anpassningar i syfte att

minska konsekvenserna av pandemin. Flera andra faktorer kan samtidigt ha inverkat negativt på elevernas måluppfyllelse. Under pandemin prioriterades praktiska undervisningsmoment för skolförlagd undervisning. Under delar av årskurs 3 fanns dock inte längre möjlighet till distansundervisning samtidigt som både elevernas och lärarnas frånvaro var hög på grund av pandemin. Yrkesprogrammen med sina praktiska moment är extra sårbara för hög frånvaro. Även vissa teoretiska kurser inom yrkesprogrammen sticker i år ut negativt vad gäller måluppfyllelse i jämförelse med tidigare läsår. Ett antagande är att skolförlagd undervisning är att föredra när det gäller teoretiska kurser inom yrkesprogrammen.

Måluppfyllelsen inom yrkesprogrammen behöver följas upp ytterligare och analyseras. Skolverkets nationella statistik som publiceras i slutet av året kommer att bidra till stöd för analys. Underlaget ger möjlighet att jämföra stadens resultat med andra huvudmän och riket.

Måluppfyllelse introduktionsprogram

I tabellen nedan beskrivs i korthet introduktionsprogrammen med huvudsakligt innehåll och syfte. Dessutom redovisas antal elever som har avslutat sina studier och erhållit ett gymnasieintyg. Utbildningarna anpassas individuellt vilket innebär att en elev kan avsluta ett introduktionsprogram med ett gymnasieintyg för att därefter fortsätta sina studier på ett annat introduktionsprogram.

Tabell 27: Måluppfyllelse introduktionsprogram

Program	Uppdrag – Mål	Antal elever
Programinriktat val	Eleven går integrerat med elever på nationellt program och läser in de grundskoleämnena som saknas för behörighet. Mål: Övergång till nationellt program	61
Yrkesintroduktion	Yrkesinriktad utbildning anpassad efter elevens behov. Elevens kompetens ska framgå i gymnasieintyget. Mål: Yrkesutgång med anställningsbarhet	92
Individuellt alternativ	Utbildning anpassad efter elevens behov. Elevens kompetens ska framgå i gymnasieintyget. Mål: Yrkesutgång med anställningsbarhet/övergång till nationellt program/annat introduktionsprogram/övriga utbildningsformer	91
Språkintrouktion	Undervisning i svenska för nyanlända. Mål: Att gå vidare med utbildning	203
Totalt		561

Uppföljning av introduktionsprogrammen är generellt ett kontinuerligt utvecklingsområde. Elevernas mål är individuella och utbildningarna ska vara flexibla vilket innebär en komplexitet vid uppföljning av elevernas måluppfyllelse. Skolverket tillhandahåller genomströmningsstatistik på huvudmannanivå vilket medför en möjlighet att jämföra resultat med andra huvudmän. Detta presenteras i samband med verksamhetsberättelsen. Viss möjlighet till uppföljning erhålls också genom utfärdade gymnasieintyg.

Gymnasieintyg

Gymnasieintyg utfärdas när eleverna avslutar ett introduktionsprogram och innehåller, utöver kvalitativa uppgifter, de betyg eleven har erhållit under sin studietid på programmet.

Tabell 28: *Utfärdade gymnasieintyg, exempel från två introduktionsprogram*

Introduktionsprogram	Grundskoleämnen (genomsnitt per elev)			Gymnasiekurser (genomsnitt per elev)		
	Lästa ämnen	Godkända ämnen	Intervall per enhet	Lästa kurser	Godkända kurser	Intervall per enhet Godkända Kurser
Språkintröduktion (IMS)	9,5	6,0	4,2 - 8,5	1,5	1,3	0,7 – 1,6
Yrkesintröduktion (IMY)	3,2	1,8	0,4 – 4,3	14,1	10,1	5,7 – 12,9

Relativt stora skillnader i utfärdade betyg kan konstateras, både i omfattning samt antal godkända betyg. De olika utbildningsvägarna uppvisar olika resultat beroende på om det är grundskoleämnen eller gymnasiekurser eftersom olika studievägar i sin struktur har olika tyngdpunkt, antingen undervisning mot grundskola eller gymnasieskola. Kvalitativa frågeställningar som uppkommer är om resultatet är rimligt i förhållande till skolans profil och antagningsituation samt om eleverna har utmanats på adekvat nivå i förhållande till sina individuella studieplaner, i antalet kurser och i vilken omfattning de också är godkända. Detta kommer att fördjupas och diskuteras vidare på förvaltningens resultatdialoger.

Inför antagningen 2019 infördes möjligheten för elever att även läsa ett programinriktat val på ett högskoleförberedande program, tidigare endast förbehållet yrkesprogram. Målet att bli behörig och övergå till ett nationellt program efter ett år har visat sig vara svårt på ett likartat sätt som för de elever som går på programinriktat val på yrkesprogrammen.

Av 91 elever inskrivna år 1 på programinriktat val hösten 2020 var det 56 elever, 62 procent, som hösten 2021 gick kvar på samma program. Övergång till ett nationellt program efter ett år är en utmaning för denna elevgrupp.

Årlig revidering av plan för introduktionsprogrammen

Under våren 2022 har planen för utbildningen på introduktionsprogrammen för läsåret 2022/2023 reviderats. Endast smärre justeringar har gjorts. En nyhet är att uppföljning av introduktionsprogrammets resultat kommer att ske i skolornas tertiärrapporter och verksamhetsberättelser i ILS-systemet samt på resultatdialoger med ett gemensamt samtalsunderlag som grund.

Utveckling inom introduktionsprogrammen

Under våren har rektorer och biträdande rektorer bjudits in till nätverksträffar, dels övergripande för introduktionsprogrammet, dels fördjupat för de programspecifika utbildningarna. Utveckling av introduktionsprogrammen är ett prioriterat område och en bedömning är att nätverksträffar för ansvariga skolledare är en bra arbetsform med syfte att långsiktigt nå en högre grad av likvärdighet.

En långsiktig plan för nätverken ska tas fram under läsåret 2022/2023 och ska omfatta både den gemensamma övergripande nivån samt de programspecifika nätverken. Grundskolans nya läroplan börjar gälla höstterminen 2022 och för de introduktionsprogram som erbjuds

grundskoleämnena anordnade förvaltningen ett seminarium om Lgr22 med betoning på svenska och svenska som andraspråk. Ett upplägg för implementering på skolan presenterades som stöd för stadens verksamheter.

Måluppfyllelse – gymnasiesärskola

Ett gymnasiesärskolebevis ska innehålla:

För samtliga program	
Vilket program eleven följt, vilka kurser eller ämnesområden eleven har läst, ämnesområdenas omfattning samt kursernas omfattning i gymnasiesärskolepoäng. Vilka betyg eleven har fått, samt information om gymnasiesärskolearbetet och inriktningen på elevens arbetsplatsförlagda lärande.	
För nationella program	För individuella program
<ul style="list-style-type: none"> • Kurser • Ämnesområden • Gymnasiesärskolearbete • Arbetsplatsförlagt lärande 	<ul style="list-style-type: none"> • Ämnesområden • Kurs • Praktik

Antal gymnasiesärskolebevis 2022:

Gymnasiesärskola	Dokument	Elevantal
Nationella program	Gymnasiesärskolebevis	44
Individuellt program		24

Kvantitativ uppföljning - nationella program

I samband med läsårsslutet utfärdades 44 gymnasiesärskolebevis, 29 pojkar och 15 flickor. 33 elever läste ett fullständigt program, 7 elever ett utökat och 4 elever ett reducerat program. 38 elever har genomfört APL (arbetsplatsförlagt lärande) om 22 veckor och fullständiga gymnasiesärskolearbeten. Skolorna och arbetsplatserna samarbetar och gör individuella anpassningar för elevernas APL.

En elev har inom sitt program läst kurser från gymnasieskolans nationella program.

Kvantitativ uppföljning - individuella program

Inom gymnasiesärskolans individuella program utfärdades 24 gymnasiesärskolebevis, 15 pojkar och 9 flickor. 2 elever har läst nationella gymnasiesärskolekurser, vilket är en möjlighet till individualisering på det individuella programmet på samma sätt som att gymnasiesärskolelever på nationella program har möjlighet att läsa gymnasiekurser. Elever på individuella program läser ämnesområden och har möjlighet att läsa ämnen från gymnasiesärskolans nationella program utifrån en individuell bedömning.

Kvalitativ uppföljning

Gymnasiesärskolebevisen ska vara ett stöd för elevernas fortsatta aktiviteter efter avslutad skolgång i gymnasiesärskolan. Det beskriver vilka kunskaper och erfarenheter eleven har med sig från gymnasiesärskolan och kan bland annat ha betydelse för kommande arbetsmöjligheter. Beskrivningar som rör elevernas kursgenomförande, APL och gymnasiesärskolearbete är centrala. Dessa kvalitativa perspektiv tas med i de resultatdialoger som genomförs under hösten och kan ge underlag för att identifiera generella utvecklingsområden. Till skillnad från

de avgångsdokument som finns inom gymnasieskolan skickas inte gymnasiesärskolans dokument in för vidare analys och sammanställning på riksnivå, vilket inte gör det möjligt att jämföra statistik mellan olika huvudmän och riket.

Utveckling inom gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan är sedan några år ett prioriterat utvecklingsområde. Efter omorganisation av utbudet inom gymnasiesärskolans nationella program och nya rektorstillsättningar finns det behov av kompetensutveckling både bland skolledare och övrig personal. Under våren fattades beslut om att samtliga gymnasiesärskolor med nationella program kommer att delta i Ifous-programmet om gymnasiesärskolans kunskapsuppdrag som sträcker sig över tre år. Syftet är att stärka och utveckla kunskapsuppdraget för att öka likvärdigheten mellan skolorna. I samband med det kommer rektorer och biträdande rektorer att ha regelbundna möten kring samverkan och även ha möjlighet att utveckla uppföljning av gymnasiesärskolan. Ett samtalsunderlag är framtaget som stöd för uppföljning av bland annat undervisning, bedömning och gymnasiesärskolebevisen.

Gymnasieutbyggnad och utbud

Slutantagningen till gymnasieskolan är klar och reservantagningen pågår under augusti. Intresset för stadens gymnasieskolor har ökat jämfört med förra året, se redogörelse under avsnitt Övrigt. Fyllnadsgraden är hög totalt sett då merparten av stadens gymnasieskolor fyller sina platser.

Betty Pettersson gymnasium har tagit emot sina första elever i temporära lokaler då renoverings- och anpassningsetapp ett i kvarteret Drivhuset inte är klar enligt tidplan. Inflyttningen är cirka femton veckor försenad. Planering av renoverings- och anpassningsetapp två av kvarteret Drivhuset löper på och planeras att under hösten 2022 gå i produktion.

Mindre justeringar av utbudet har gjorts under antagningsprocessen för att anpassa platsantal och organisation i relation till elevernas sökmönster och behov av platser på introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan.

Planering och förberedelser har gjorts för att kunna ta emot ett ökat antal nyanlända elever på några av stadens kommunala gymnasieskolor inför höstterminen.

Under våren har staden deltagit i samverkan med andra huvudmän i regionen via Storsthlm främst med fokus på aktuellt utbud, planerad expansion kommande år och yrkesprogrammets framtid.

Arbete för att nå målen

Skolutveckling på Järvaområdet

Arbetet med att förbättra elevernas kunskapsutveckling i Järvaområdet har fortsatt och insatserna ger effekt med resultat som pekar åt rätt håll. När det gäller andel behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram har två av sex högstadieskolor i Järva förbättrat sina resultat jämfört med 2021. Övriga ligger kvar på liknande resultat eller har sjunkit något. Vid jämförelse över tid framgår dock att måluppfyllelsen ökar eller ligger kvar på en hög nivå i årskurs 9. Se tabell 29 nedan.

Tabell 29: *Betygsresultat 2019–2022 Järva, årskurs 9 totalt och exklusive nyanlända elever*

	Behörighet till yrkesprogram (%)				Uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (%)				Meritvärde (17 ämnen)			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Åk 9 totalt	62,8	72,1	79,9	77,6	46,8	54,3	59,7	60,7	194,5	205,9	211,2	216,0
Åk 9 ex. nyanlända	70,6	76,2	84,2	77,9	54	58,2	63,4	61	210,2	213,7	217,8	216,9

När det gäller måluppfyllelsen för årskurs 6 syns en positiv trend på sex av tolv skolor.

Tabell 30: *Betygsresultat 2019–2022 Järva, årskurs 6 totalt och exklusive nyanlända elever*

	Behörighet till yrkesprogram (%)				Uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (%)				Meritvärde (17 ämnen)			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Åk 6 totalt	67,9	70,4	73,8	78,2	49,6	53,4	49,1	55,0	195,8	201,5	208,1	204,3
Åk 6 ex. nyanlända	72,9	78,3	79,5	79,7	53,1	60	53,9	60,4	204	213,8	217	213,8

På alla skolor pågår insatser för att stärka det språk- och kunskapsutvecklande arbetet utifrån varje enskild skolas utarbetade språkstrategi som följts upp under våren 2022. För att stärka kvaliteten i undervisningen har flera av skolorna fått stöd av lektorer som leder det kollegiala utvecklingsarbetet.

Ytterligare uppdrag har varit att analysera den obligatoriska kartläggningen, Skolverkets *Hitta språket*, för att identifiera de största utmaningarna i arbetet med att utveckla elevernas språkliga färdigheter. Rapporten har bidragit till förslag på hur skolorna ska arbeta, vilka områden som ska prioriteras samt till en utbildningsdag i kartläggningsmaterialet för lärare på Järvafältet.

Arbetet med att minska frånvaron på Järva har intensifierats och det har startats ett nätverk, Närvaro Järva, där framför allt elevhälsans professioner ingår. Alla skolor har deltagit vid träffar och syftet är att tillsammans arbeta med problematisk skolfrånvaro utifrån en gemensam kartläggningsmodell som fångar orsakerna till skolfrånvaro relaterade till skolans uppdrag. Det finns en tendens till nedåtgående trend när det gäller frånvaron. Då det intensifierade arbetet gällande frånvaro endast pågått under vårterminen är det för tidigt att se om det nya arbetssättet ger långsiktig effekt.

Skolornas arbete och rutiner med att systematiskt följa upp och analysera resultaten har stärkts. Genom att skolorna genomför täta och kontinuerliga uppföljningar och resultat-analyser och kopplar dessa till skolans resursfördelningssystem har resurser omfördelats och bättre anpassats utifrån elevernas behov. Resultatutvecklingen tyder på att fler elever får det stöd de behöver och når högre resultat.

Den extra simundervisning som har erbjudits skolorna i samarbete med idrottsförvaltningen har också fått positiv effekt på elevernas vattenvana och simkunnighet.

Samtliga kommunala grundskolor i området har involverats i sex samverkansnav för samverkan med polis och socialtjänst i Järva. Naven stärker skolornas möjligheter till tidig samverkan med andra myndigheter kring exempelvis trygghet och skolnärvaro både på grupp- och individnivå, vilket skolorna uppfattar som positivt. En vägledning har tagits fram för arbetet i skolnaven under våren och ett analysarbete pågår för att ta fram prioriterade utvecklingsområden för respektive nav.

Skolorna i Järva arbetar med två program för aktiv våldsprevention: MVP (mentorer i våldsprevention) och AT (Agera tillsammans). Inom ramen för Agera tillsammans i årskurs fyra sker en pilotverksamhet i Järva med tre träffar för vårdnadshavare. Arbetet har skett i samverkan med Familjehuset i Rinkeby och Husby. Under våren 2022 har tre skolor i området genomfört träffar för vårdnadshavare. Vårdnadshavare som deltagit i vårens träffar har i utvärderingarna varit positiva till träffarna och uttryckt en önskan om att fler vårdnadshavare och vuxna ska delta. Under kommande läsår planeras för att fler skolor i Järvaområdet ska delta i arbetet med träffarna. Det pågår ett arbete med att ta fram underlag för att kunna sprida upplägget till andra intresserade skolor och stadsdelsförvaltningar i staden.

Förvaltningen arbetar för att samtliga lärdomar från satsningarna på Järva ska spridas till andra skolor och områden. Det är framför allt det lokala upplägget som har utarbetats utifrån *Samverkan för bästa skola* som nu införs på andra skolor och i andra områden, se avsnitt nedan om *Samverkan för bästa skola*.

Samverkan för bästa skola

Tre skolor i Järvaområdet avslutar till sommaren insatser inom ramen för Skolverkets uppdrag *Samverkan för bästa skola*. Den skola i Vantör som påbörjade insatsen hösten 2021 kommer att fortsätta arbetet. Utifrån uppföljningen av de insatser som pågår med stöd av lärosäten redovisar skolorna att de utvecklat processer och strukturer som stärker såväl språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt som pedagogiskt ledarskap och systematiskt kvalitetsarbete.

Utifrån de erfarenheter som satsningen *Samverkan för bästa skola* medfört har förvaltningen utvecklat ett lokalt upplägg där de delar som visat sig vara framgångsrika tas tillvara. Tre skolor på Järva genomför sedan höstterminen 2021 denna satsning och skolorna uppvisar redan en positiv utveckling, bland annat kopplat till det pedagogiska ledarskapet och det

systematiska kvalitetsarbetet. Under vårterminen 2022 har ytterligare en skola i Vantör påbörjat arbetet.

Systematiskt kvalitetsarbete i stadens kommunala skolor

Grundskola och grundsärskola

Förvaltningen har haft ett fortsatt fokus på att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på olika organisatoriska nivåer när det gäller grundskolan och grundsärskolan. Ett arbete har pågått under vårterminen för att förbereda höstens resultatdialoger och detta fortsätter under hösten. En prioritering har varit att hitta metoder för att förbättra genomförandet av analyser på aggregerad nivå och ett nytt upplägg kommer att prövas för att på ett bättre sätt kunna identifiera utvecklingsområden.

Ett nytt stöd har tagits fram för analys i skolans kvalitetsarbete. Stödet syftar till att underlätta både analys i form av utvärdering av ett pågående utvecklingsarbete liksom analys av skolans samlade resultat. Detta stödmaterial kan användas i stället för det underlag som finns sedan tidigare eller i kombination med det tidigare.

En workshopserie för att stödja skolor att utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete har avslutats under våren. Den här omgången har riktats till åtta skolor som har deltagit med sina ledningsgrupper vid tre tillfällen, från december till maj. Utvärderingen visar att skolorna har fått verktyg att förtydliga sina verksamhetsplaner och har tagit med sig konkreta tips på hur skolans systematiska kvalitetsarbete kan utvecklas.

Beslutsstöd skola

Under året har ett omfattande utvecklingsarbete bedrivits i it-stödet Beslutsstöd skola. Fokus har varit rapporter för elevfrånvaro för grundskola och gymnasieskola. De finns tillgängliga i systemet från och med våren 2022. Även rapporter för skriftliga omdömen i grundskolan har utvecklats under året, och finns tillgängliga i Beslutsstöd från och med sommaren 2022.

Forskning och utveckling

Ny FoU-strategi

Under 2021 genomfördes ett antal workshops för att ge underlag till en ny FoU-plan. Processen medförde dock att behovet av en ny FoU-strategi blev tydligt. Under våren har därför en arbetsprocess tagits fram för en ny strategi som bättre svarar mot dagens utmaningar. Strategin kommer tydligare att relateras till det systematiska kvalitetsarbetet och aktuell verksamhetsplanering. Uppdaterad strategi planeras vara klar under året.

Synligt lärande

Syftet med Synligt lärande har varit att utveckla förståelsen för hur elever lär och hur de kan ta ansvar för och bli delaktiga i sitt lärande. Förvaltningens stöd har bland annat inneburit att sätta fokus på vilka kunskapsresultat som behöver höjas samt stöd i undervisningsutveckling. Skolornas arbete med Synligt lärande i projektform och i samarbete med Challenging

Learning har avslutats under våren. Under hösten fortsätter förvaltningens stöd i att utveckla samt bibehålla påbörjat utvecklingsarbete.

Slutrapporten för Synligt lärande visar att medvetenheten när det kommer till hur skolorna kan använda data för att förstå elevernas lärande har ökat. Skolorna har tagit till sig och börjat använda nya verktyg för att följa upp elevernas lärande. Vidare har dialogen om vad som kännetecknar effektiv undervisning startat i alla medverkande skolor. Dessutom har alla skolor blivit bättre på att konkretisera mål även om det finns fortsatt utvecklingspotential när det kommer till konkreta åtgärder. Alla skolor har arbetat med sitt kollegiala lärande och har helt eller delvis funnit en form för att prata om lärandet.

Mentorsnätverket för matematiskt begåvade elever

I november 2021 startades ett mentorsnätverk för matematiskt begåvade elever i samarbete med Vetenskapens Hus. Mentorerna är universitetsstudenter som vägleder och utmanar dessa elever. Till att börja med vänder sig mentorsnätverket endast till elever i grundskoleområde 6 (Norrmalm, Södermalm och Östermalm). Insatsen är utvärderad och förvaltningen planerar att utöka insatsen till flera områden. Samarbetet med kunskapsnavet på Lugnets skola fortsätter.

Diagnostiska provet i matematik

Analys av elevresultaten vid stadens diagnostiska prov i matematik i början av åk 1 i gymnasiet visar att resultaten blivit bättre mellan 2016 och 2021. Elever underpresterar dock fortfarande, i förhållande till sitt matematikbetyg från grundskolan, vid uppgifter som kräver begreppsförståelse eller uppgifter som inte är vanligt förekommande i läromedel. Kunskapsnivån tycks inte ha påverkats av pandemin. Prestationerna på det diagnostiska provet skiljer sig betydligt mellan gymnasieskolor.

Spetsklasser

I budget 2022 fick utbildningsnämnden i uppdrag att undersöka förutsättningen att starta spetsklasser i fler ämnen än i dagsläget, bland andra programmering och humaniora.

Stockholms stad fick möjlighet att starta försöksverksamhet med spetsutbildning för högstadiet 2013 för *Spånga grundskola* i matematik samt NO-ämnena (fysik, kemi, biologi) samt 2014 för *Sturebyskolan* och *Engelbrektskolan* i matematik.

I förordning (2011:355) om försöksverksamhet med riksrekryterande spetsutbildning i grundskolans högre årskurser, beskrivs ramarna för försöksverksamheten samt även Skolverkets föreskrifter (2011:152) om ansökan om försöksverksamhet med riksrekryterande spetsutbildning. Ansökningsperioden slutade höstterminen 2013. Utbildningen var specificerad till en viss skola, visst ämne/ämnen, maximalt 30 elever i varje årskurs.

De tidsintervaller, ämnen och klasser och så vidare som är redovisade i beslutet går inte att förändra eller utöka. Det är alltså inte möjligt att skjuta upp eller utöka/förändra en utbildning till något annat än det som Skolverket fattade beslut om. Försöksverksamheten avslutas 2027 med sista intag till årskurs 7 hösten 2023.

Detta betyder att i dagsläget kan ingen utökning eller omprioritering gällande spetsklasser ske. Däremot ingår viss programmering som en del av matematikämnet under högstadiet.

En extra timmes undervisning i skolan per dag, med fokus på läsning och matematik
I budget 2022 fick utbildningsnämnden i uppdrag att utreda hur en extra timmes undervisning i skolan per dag, med fokus på läsning och matematik, kan möjliggöras.

Utökning av undervisningstiden med en timme per dag på lågstadiet årskurs 1–3 innebär en utökning av undervisningstiden med 28 procent. Ökad undervisningstid för eleverna innebär fler lärartimmar och behov av ytterligare behöriga, legitimerade lärare. Utökningen skulle innebära en kostnadsökning per år på cirka 350 mnkr och ett ökat behov av personal med cirka 13 procent.

Sammantaget bedömer förvaltningen att en utökning av undervisningstiden för lågstadiet innebär både möjligheter och utmaningar. Förvaltningens förslag är dock att avvakta den utredning på nationell nivå som ska genomföras under året.

Utreda införandet av ett Stockholmsprov i svenska

Utbildningsförvaltningen har utrett uppdraget från kommunfullmäktige om införandet av ett Stockholmsprov i svenska som liksom Stockholmsprovet i matematik jämför elevernas kunskap när de börjar gymnasiet med det betyg de har från grundskolan.

Slutsatsen är att ett diagnostiskt prov i svenska inte på ett tillfredsställande sätt kan ge information så att man kan jämföra med betygsättningen i grundskolan. För att det skulle vara möjligt skulle det diagnostiska provet behöva vara utformat på ett liknande sätt som det nationella provet i årskurs 9, vilket skulle vara ett mycket mer omfattande prov än som är praktiskt möjligt att genomföra.

Däremot har utredningen visat att ett förvaltningsgemensamt prov i viss utsträckning kan ge information till gymnasieskolan om vad eleverna kan och vara användbart för hur undervisningen utformas. Bedömningen är dock att det inte är motiverat att göra ett förvaltningsövergripande diagnostiskt prov i svenska. Det är i hög grad osäkert om ett förvaltningsövergripande prov kommer att uppnå syftet på ett bättre sätt än redan existerande prov och den information som pedagogen får genom undervisningssituationen.

Utreda möjligheten till extern rättning av nationella prov

Utredningen visar att ett centralt administrerat system för provbyte mellan skolor sannolikt skulle kunna öka likvärdigheten i bedömningen av de nationella proven ur vissa aspekter. Samtidigt finns även risker och kostnader förknippat med ett sådant system vilka måste vägas mot nyttan. I bedömningen behöver hänsyn också tas till det arbete som bedrivs på nationell nivå med att digitalisera de nationella proven, samt de uppdrag om extern bedömning respektive central bedömning av proven som Skolverket fått av regeringen.

Utredningens samlade bedömning är att det inte är lämpligt att nu avsätta resurser för införande av ett kommunalt system för extern rättning. Mot bakgrund av det pågående nationella utvecklingsarbetet är risken stor att ett sådant system blir överspelat eller oanvändbart. Förvaltningen vill också värna skolornas resurser under en period då övergången till digitala nationella prov kommer att kräva ett omfattande förändrings- och utvecklingsarbete, för att verksamheten ska kunna fokusera på att svara mot de nationella kraven. Uppdraget har redovisats i ett ärende till utbildningsnämnden i maj 2022.

Elevhälsa och elever i behov av särskilt stöd

Stöd i elevhälsoarbetet

Beslut är fattat att alla grund- och gymnasieskolor ska ha en elevhälsoplan för att synliggöra roller, rutiner och uppföljning inom elevhälsoarbetet. Gymnasieskolornas elevhälsoplaner har under våren följts upp och utvecklingsområden har identifierats. En uppföljning av grundskolornas elevhälsoplaner pågår, vilket kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen.

Nätverken för elevhälsans professioner har fortsatt att jobba med temat *Främja närvaro* för grundskolan och *psykisk hälsa* för gymnasieskolan. Syftet med detta är att stärka likvärdigheten i det lokala arbetet.

Ett nytt digitalt systemstöd har införts för elevhälsans journalförande professioner. Tillgång till support finns och process för samverkan med leverantören är upprättad. En pilot för användning av systemet av icke-journalförande professioner har startat.

Utbildningar och utvecklingsarbete

Under våren har obligatoriska frukostseminarier hållits för grundskolornas rektorer för att informera om det nya reviderade *Program för elevhälsans arbete* som syftar till att bidra till ökad kvalitet och likvärdighet i Stockholms stads elevhälsoarbete. Seminarierna har fått positiv respons från deltagande rektorer och förvaltningen ser över möjligheten till fler kompetenshöjande insatser för rektorerna kring elevhälsa. Även gymnasieskolorna har tagit del av information om programmet via rektorsmöten samt elevhälsans professionsnätverk.

Från 2020 fram till och med våren 2022 har totalt 55 grundskolor av 143 genomfört den kompetenshöjande insatsen inom utredning om särskilt stöd. Under våren har de första uppföljningarna i form av rektorsintervjuer genomförts. Resultatet visar att de deltagande skolorna har utvecklat en gemensam kunskap om utredning av särskilt stöd, de har fått enhetliga begrepp och en ökad samsyn samt att utbildningen har lett till ett kollegialt erfarenhetsutbyte skolorna emellan.

Förvaltningens deltagande i forskningsprojekt tillsammans med Stockholms universitet och Karolinska Institutet fortgår. Forskningen utgår ifrån kartläggningsverktyget APERS – Autism Program Environmental Rating Scale och en första omgång är genomförd på en grundskolas lågstadium. Ett arbete har bedrivits utifrån de utvecklingsområden som har identifierats och en sammanställning av arbetets resultat pågår av ett forskningsteam. Denna

första omgång visar att instrumentet har goda möjligheter att hjälpa skolor att identifiera vad som behöver utvecklas för att bättre möta de behov elever med autism har. Dock blev det tydligt efter första omgången att det amerikanska verktyget APERS behöver justeras mer för att bättre passa den svenska skolan, ett arbete som förvaltningen har deltagit i. Till hösten inleds en ny forskningsomgång på en annan grundskola med ett uppdaterat verktyg.

Förvaltningen har tagit fram en film om förändringsarbete i lärmiljön för inspiration i arbetet att möta behoven hos elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Det erbjuds nu en utbildning med utgångspunkt från filmen som kommer att marknadsföras under hösten.

Förvaltningens pågående arbete att för grundskolans del starta regionala särskilda undervisningsgrupper, RSU, har fortsatt utifrån de behov som finns i stadsdelen eller området. Syftet är att kunna erbjuda anpassade lärmiljöer i särskilda undervisningsgrupper för de elever som har behov av det, där RSU utgör ett alternativ. Utvecklingen av RSU beskrivs även under 3.1.

Utökad fysisk aktivitet under skoldagen

Vårens mätning av fysisk aktivitet gav liknande resultat som tidigare terminer, elever i Stockholms stads skolor uppnår cirka 6 000 steg/dag, motsvarande cirka 30 minuter fysisk aktivitet/dag. Många av skolorna har deltagit i mätningen under fler perioder som en del av skolans systematiska kvalitetsarbete. Skolor som genomfört mätning under fler terminer visar en stegvis ökning av elevernas fysiska aktivitet på den enskilda skolan. Trolig orsak är fler aktiviteter på rasterna samt ökad kunskap hos personal och elever kring vikten av rörelse. Möjlighet till mätning erbjuds fortsättningsvis till skolor under höstterminen.

Arbetet med att erbjuda nätverksträffar och aktiviteter fortsätter som ett stöd till verksamheten. Under våren har många aktiviteter och träffar genomförts, bland annat:

- *Rastens dag* som genomfördes i maj. Cirka 200 elever från 20 skolor deltog. Syftet var att lyfta rasten som en viktig del av elevernas hela skoldag och uppmärksamma dess möjligheter till lärande och rörelse. Elever fick möjlighet att prova på olika lekar och aktiviteter. *Rastens dag* genomför även under höstterminen med liknande upplägg.
- ett digitalt event med Anders Wallensten som genomfördes i maj med möjlighet att ställa frågor relaterat till läsningen av boken *Hälsogåtan*. Eventet hölls på en av de kommunala grundskolorna för elever i årskurs 9 samt sändes live för skolor att ta del av via länk. Det var 30 skolor som deltog via länk. Inspelning finns för skolor att ta del av på Pedagog Stockholm samt möjlighet till att låna klassuppsättningar av boken.

En samlad analys från vårens aktiviteter och träffar är att det finns en ökad kunskap om skolans möjligheter till att erbjuda rörelse. Det visar sig bland annat genom efterfrågan på träffar, material och stöd i arbetet. Ökat intresse för samverkan och kunskapsutbyte kan även vara en följd effekt från pandemin och en anledning till efterfrågan på aktiviteter.

Under vecka 23–25 samt vecka 32–33 har intensivsimskola genomförts för eleverna i årskurs 4–9 som riskerar att inte få betyg i ämnet Idrott och hälsa.

Även vattenvaneträning och förberedande simskola har erbjudits alla förskoleklasser på skolor i kvartil 3 och 4. Resultaten kommer att presenteras i verksamhetsberättelsen 2022.

Lovskola

Sport- och påsklovsskola

Antalet deltagande elever och antalet arrangerande skolor för lovskola under sportlovet ligger jämförbart med tidigare år, 1 066 deltagande elever respektive 50 arrangerande skolor.

Däremot ökade antalet deltagande elever samt arrangerande skolor för lovskola under påsklovet. I år deltog 1 054 elever och 50 skolor arrangerande jämfört med 2021 då motsvarande siffror var 629 elever respektive 35 arrangerande skolor. Vad ökningen beror på är inte fastställt men det skulle kunna vara ett tecken på att arbetsbelastningen för lärarna inte är lika ansträngd som den var under motsvarande period 2021 då flera skolor avstod från att arrangera påsklovsskola av det skälet.

Undervisning under lovskolor erbjuds framför allt i ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk samt engelska.

Riktad simskola för årskurserna 8 och 9 genomfördes under sportlovet, 157 elever deltog.

Tabell 31: *Fördelning antal deltagande elever per årskurs och lov*

Årskurs	Sportlov	Påsklov
0	0	0
1	5	0
2	11	0
3	8	9
4	32	29
5	8	51
6	159	182
7	197	188
8	298	311
9	354	284
Simskola åk 8–9	157	0

Grundskolornas sommarlovsskola kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen.

Sommarlovsskola – gymnasieskola

Tabell 32: *Sommarlovsskola Blackebergs gymnasium*

Antal anmälda elever	Antal efter 2 veckor	Antal elever som genomfört med minst 75 % närvaro	Antal godkända betyg för elever som har fullföljt och läst ämnen
637	461	Totalt 295 (63 %) Fördelat: engelska 38, matematik 49, svenska som andraspråk 208	Ma 44, Sva 40, Eng 22, Totalt 105

Sommarskolan på Blackebergs gymnasium anordnades för elever på introduktionsprogram och från årskurs 9. Eleverna kom i huvudsak från stadens grund- och gymnasieskolor.

All undervisning var skolförlagd. Procentuellt är det fler elever som uppnår ett godkänt betyg inom engelska och matematik än svenska som andraspråk. Att fler elever uppnår betyg inom engelska och matematik beror bland annat på elevernas studiebakgrund. De som läser matematik och engelska har vanligtvis varit en längre tid i Sverige och har sannolikt redan påbörjat studier i dessa ämnen i sina hemskolor. Elever i svenska som andraspråk kan ha varit relativt kort i tid i Sverige.

Tabell 33: *Sommarlovsskola Thorildsplans gymnasium*

Kurselever = En elev anmäler sig till flera kurser				Kursbetyg	Elever	
Antal anmälda kurselever	Antal kurselever efter 2 veckor	Antal kurselever som fullföljt	Antal kurselever med godkända betyg	Andel (%) godkända kursbetyg	Antal elever efter två veckor	Antal elever som fullföljt
1 357	483	472	239	51%	380	368

Sommarskolan på Thorildsplans gymnasium anordnades för elever i årskurs 1 och 2 på nationella program i stadens gymnasieskolor. Totalt sett var 51 procent av utfärdade kursbetyg godkända. Resultatet med andel godkända betyg uppvisar stor spridning per kurs. De varierar från 29 till 100 procent godkända betyg. Det är få elever per kurs så procenttalen kan variera över tid. De högre betygsresultaten återfinns bland kurserna Svenska som andraspråk 1 och 2, Matematik 4, Engelska 6 och Historia 1b. De lägre resultaten finns bland kurserna Kemi 1, Samhällskunskap 1 och Matematik 1 b och c.

En ny administrativ rutin på skolan innebär svårigheter att jämföra årets kursgenomförande med tidigare år. Skillnaden mellan antalet anmälda elever och antalet elever som är kvar i undervisning efter två veckor är större än tidigare på grund av detta. Många sena avanmälningar sker på grund av att elever får betyg i kursen från sin skola eller att elever anmält sig till fler kurser än vad de kan fullfölja vilket kan leda till enskilda avhopp i någon kurs.

Sommarlovsskola för elever från gymnasieskolans årskurs 3

För andra gången har elever i gymnasieskolans årskurs 3 erbjudits sommar skola. Denna åtgärd har riktats till elever som var nära att uppnå examen men inte riktigt har nått målen i alla kurser under läsåret. Insatsen gjordes lokalt på respektive skola. Universitets- och högskolerådet erbjöd ett senarelagd datum för att skicka in avgångselevernas betygsdokument. Fem skolor använde sig av förlängd studietid vilket omfattade 51 elever och där 39 elever erhöll examen med denna insats.

Läxhjälp

En översyn av läxhjälpen i stadens skolor har genomförts under våren. I princip alla skolor har läxhjälp utom sex skolor som uppger att det inte har erbjudit läxhjälp föregående termin. Tio skolor samarbetar med stiftelsen Läxhjälpen, dessa skolor återfinns i områdena Järva, Vantör, Skärholmen och Hässelby. En skola i Järva uppger att de samarbetar med Röda Korset. Alla skolor i områden med högt socioekonomiskt index bedriver läxhjälp. Läxhjälp eller annan form av studiestöd är en naturlig del av verksamheten för att stötta eleverna att nå kunskapskraven. Skolan och fritidshemsverksamheten samverkar i arbetet.

2021 erhöll staden statsbidrag för läxhjälp men för 2022 avslogs stadens ansökan om bidrag.

Förskoleklass

Riktlinjerna kring övergången mellan förskola och skola har uppdaterats och beslutats i utbildningsnämnden. De nya riktlinjerna ska tas i bruk läsåret 2022/2023, under förutsättning att de godkänns av kommunfullmäktige, och är då obligatoriska för kommunala förskolor och grundskolor. I varje stadsdelsnämndsområde ska en lokal handlingsplan för barnens övergång mellan förskolans och skolans verksamheter tas fram med fokus på barns/elevs språkutveckling.

Fritidshem/fritidsklubb

Förvaltningen stödjer fortsatt de lokala nätverksledarna i planeringen av nätverksträffar för medarbetare i fritidshem/fritidsklubb. Två nätverksträffar per område är genomförda och ytterligare två planeras att genomföras under hösten 2022. Under senare delen av hösten planeras även ett gemensamt evenemang för alla anställda i stadens fritidshem.

Det treåriga Ifous-programmet Fritidshemmets Pedagogiska Uppdrag (FriPu), avslutades i juni 2022. Arbetet har bidragit till att skolledarna på de sju deltagande skolorna har utvecklat sina kunskaper och kompetenser rörande ledning, styrning och utveckling av fritidshemmets verksamhet. Pedagogerna har ökat sina kunskaper om fritidshemmets pedagogiska uppdrag utifrån läroplanens skrivningar och inom programmets ram har utbyte av erfarenheter och kunskap mellan de deltagande skolorna i kommunen skett. Lärdomar från programmet kommer att delges till övriga skolor i staden.

Det stödmaterial runt systematiskt kvalitetsarbete som skapades och digitaliserades under det gångna året har spridits under rektorsmöten och i vissa grundskoleområden. Några skolor har arbetat praktiskt under året med de moduler som finns kopplade till materialet. Det har funnits stöd från central förvaltning för de skolor som har önskat detta.

Korttidstillsyn inom grundsär- och gymnasiesärskolan

Korttidstillsyn (KTT) för skolungdom över 12 år är en behovsprövad insats för elever i främst grundsärskolan och gymnasiesärskolan och som motsvarar fritids i anslutning till skoldagen och på skollov. KTT beviljas av socialnämnden i det stadsdelsnämndsområde där eleven är folkbokförd i enlighet med lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Korttidstillsyn erbjuds av 24 av stadens skolor varav 2 är gymnasiesärskolor.

Utbildningsförvaltningen har i samarbete med socialförvaltningen och stadsledningskontoret under våren uppdaterat formella beslut och dokument som behövs för att bedriva KTT. Utbildningsnämndens reglemente har kompletterats med skrivningar om möjligheten att erbjuda korttidstillsyn vid skolor och en överenskommelse med socialnämnden har utarbetats angående samarbete om KTT. Under året kommer arbetet att fortgå med utbildnings- och implementeringsinsatser.

Grundsärskola

Utifrån önskemål från skolledningarna och undervisande personal har pilotgrupper för att uppbygga nätverk i grundsärskolan genomförts i två grundskoleområden. Fokus har varit kunskapsuppdraget och införandet av den nya reviderade kursplanen. Utvärderingen visar på mycket positiva erfarenheter och önskemål om att få fortsätta med arbetet i nätverksgrupperna. Resultatet bygger på att lärare i grundsärskolan, som ofta är relativt få på respektive skola, nu fått möjlighet till ett kollegialt erfarenhetsutbyte. Från hösten 2022 kommer även resterande fem grundskoleområden att starta uppbyggnadsarbete av nätverk.

Det digitala teamet ”Grundsärskola i Stockholms stad” som startades hösten 2021 har utvecklats vidare och blivit en allt naturligare informations- och kommunikationskanal för grundsärskolans personal. Arbetet med att utveckla innehållet fortsätter.

Under läsåret 2021/2022 har samarbete skett mellan förvaltningen och SISAB om utformning av lokaler utifrån grundsärskoleelevernas behov och gällande krav kring funktionshinderanpassningar och lagstiftning. Genom dessa möten har det skapats bättre kunskap, samsyn och smidigare processer i arbetet med att utforma funktionsanpassade lokaler vid både om- och nybyggnation av skollokaler.

Förvaltningen har fortsatt samarbetet med idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningar om en meningsfull *Fritid för alla* via områdesmöten, två arbetsmöten och två inspirationsmöten per år. Samarbetet har förstärkts genom att representanter från de inblandade fått träffas personligen.

Nyanlända och flerspråkiga elever

Stöd i arbetet med nyanlända och flerspråkiga elever

Förvaltningen har gett fortsatt stöd till lärare och skolor som tar emot nyanlända och flerspråkiga elever genom olika insatser. Nätverket för lärare som arbetar med nyanlända och flerspråkiga elever har under perioden haft två heldagsträffar med ett 60-tal deltagande lärare på vardera möten. Nätverket bidrar till en ökad likvärdighet i mottagande och undervisning för elevgruppen genom att lärare träffas och delar erfarenheter och knyter kontakter med lärare på andra skolor. Flera av lärarna har försteläraryppdrag och vittnar om att de får mycket stöd och information genom nätverket som de har nytta av i sina uppdrag på den egna skolan.

Förvaltningen följer kontinuerligt statistiken över användningen av det digitala läromedlet Binogi (tidigare Studi) som erbjuder undervisningsfilmer på olika språk och som möjliggör att nyanlända elever på högstadiet kan ta del av ämnesundervisningen med stöd av sitt eget språk eller med hjälp av undertexter. Under hösten kommer detta även att erbjudas till mellanstadieelever. Statistik visar att omkring 10 000 filmer visas per vecka och att det är i de natur- och samhällsorienterade ämnena som de flitigast används.

Kompetensutveckling i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt har erbjudits på ett tiotal skolor. Insatserna anpassas efter skolornas behov. Tre skolor har under perioden satsat på fortbildning för fritidspersonalen med fokus på språkutveckling genom högläsning.

För rektorer och lärare inom gymnasieskolan erbjuds nätverk för erfarenhetsutbyte och stöd i arbetet med elever på språkintröduktion.

Stärkt kompetens kring svenska som andraspråk

Under vårterminen 2022 har ytterligare två kursomgångar hållits i Skolverkets bedömningsstöd i andraspråksutveckling, *Bygga svenska*. En kurs riktas till lärare som undervisar årskurs 1–6 och en till lärare som undervisar i årskurs 7–9 och språkintröduktion på gymnasiet. Intresset för att delta i kurserna fortsätter att öka. Detta då den nya kursplanen i svenska som andraspråk gäller från höstterminen 2022 och skolorna ser ett behov av fördjupade kunskaper i bedömning av språkutveckling för att kunna placera berörda elever inom rätt ämne utifrån deras språkliga behov.

Inför implementeringen av den reviderade läroplanen, Lgr22, har förvaltningen erbjudit ett antal digitala föreläsningar riktade till skolor. Svenska som andraspråk är det ämne som genomgått flest ändringar och skolorna ser ett behov av fördjupad förståelse av ämnet samt behov av utbildade svenska som andraspråkslärare. Användning av bedömningsstödet *Bygga svenska* bidrar till att fler av stadens skolor gör en mer likvärdig bedömning av elevernas språkliga kunskaper vilket bidrar till en mer riktad och medveten undervisning.

Studie- och yrkesvägledning

Det yrkesprofessionella nätverket för studie- och yrkesvägledare har haft fem träffar under året. Träffarna har planerats med övriga elevhälsan och har arbetat med gemensamma ämnen, psykisk hälsa samt tillgänglig lärmiljö. Som start i temat tillgänglig lärmiljö bjöds samtliga professioner inom elevhälsan in till en föreläsning. Föreläsningen byggde på och gav verktyg för det tvärprofessionella arbetet ute på skolorna. Under året har fokus också riktats mot elever i behov av särskilt stöd och övergångar.

Det utvecklingsarbete som drivs inom förvaltningen för att stärka övergångar från grund- till gymnasieskolan har fortsatt. En gemensam årsplanering för överlämnande av statistik mellan skolformerna finns och är en del av utbudsplaneringen med fokus på gymnasieskolans introduktionsprogram. Genomlysning av de elever som har avslutat grundskolan görs för att se genomströmningen i gymnasieskolan för elever i behov av särskilt stöd. Resultatet visar att elever som under grundskolan tagit del av omfattande stödinsatser i hög utsträckning lyckas med övergången till gymnasieskolan. Arbetet med övergångar kommer framledes att omfatta fler elevgrupper samt utveckling gällande statistikinhämtning för att bättre kunna följa upp de olika avgångsdokumenterna som finns för gymnasiet.

Förvaltningen har genomfört en kompetensutvecklingsinsats för studie- och yrkesvägledare i syfte att stärka nyanlända elevers övergång från grundskola till språkintrödn på gymnasiet.

Digitalisering

Utifrån den digitaliseringsstrategi som beslutades 2021 har förvaltningen under våren tagit fram en handlingsplan för digitalt utvecklingsarbete inom skolformerna förskoleklass, grundskola, grundsärskola samt för fritidshem. Planen följer det uppdrag som angavs när nämndens strategiska inriktning för digitalisering i skolan beslutades. Handlingsplanen har tagits fram i samarbete med en referensgrupp av rektorer med representation från alla grundskoleområden. Planen implementeras under hösten och ska utvärderas årligen. Planen ska användas som plan på skolnivå och kompletteras med skrivningar för den enskilda skolan.

Inom gymnasieskolan pågår motsvarande arbete med att ta fram en handlingsplan för digitalt utvecklingsarbete som utgår från verksamheten på respektive skola.

Ett omfattande arbete har bedrivits och fortgår inom förvaltningen i det projekt som förbereder för upphandling av delar av skolplattformens funktioner, se även avsnitt 3.2.2.

Utbildning

Förvaltningen har fortsatt utvecklingen av den gemensamma digitala utbildningsplattformen som riktas till samtliga förvaltningens användare av skolplattformen. Utbildningsplattformen används både för publicering av informations- och e-utbildningsmaterial och för kurs- och supportträffsbokningar. Förvaltningen ger kontinuerligt informations- och utbildningsinsatser riktade till såväl administratörer som skolledare inom de digitala stöd som finns.

BLIVA-projektet

ESF-projektet BLIVA (behovsdrivet lärande med innovativa verktyg och arbetssätt) syftade bland annat till att stärka skolornas kapacitet att arbeta med ständiga förbättringar. Projektet avslutades för de medverkande 29 skolorna i juni. Utvärdering kommer att göras till projektslut sista september och redovisas i verksamhetsberättelse. Redan nu kan konstateras, att skolornas arbete gett många positiva effekter på utvecklingsorganisation, strukturerat kollegialt lärande och ett gemensamt kunnande. Den digitala kompetensen har höjts avsevärt, delvis som en konsekvens av pandemin. Skolornas förbättringskapacitet har stärkts och bedömningen är att projektet kommer att ha effekter på undervisningen för samtliga medverkande skolor.

Det material som producerats inom ramen för projektet har tillgänglighetsanpassats och finns på Pedagog Stockholm, i utbildningsplattformen och på samarbetsytor kopplade till specifika funktioner och intressegrupper.

Viktiga erfarenheter, som varit en bärande del av projektet, är att skolorna själva har inlett processer med att identifiera behov, problem och utvecklingsområden. Det är viktigt för

ägarskapet och delaktigheten men även för att det måste vara en ständigt pågående process att arbeta aktivt med problem och utmaningar. Erfarenheterna kan bli viktiga tillskott för inspiration och modell för att arbeta vidare med skolans utvecklingsorganisation.

Fortsatt uppföljning och utvärdering av digital kompetens

Förvaltningen har fortsatt att följa upp skolornas användning av olika digitala verktyg, bland annat för myndighetsutövande dokumentation. Denna uppföljning utgör grunden för fortsatta insatser.

Kultur i skolan

Skapande skola

Förvaltningen beviljades 10,3 mnkr från det statliga bidraget Skapande skola av Kulturrådet för att användas under läsåret 2021/2022 till Stockholms kommunala grundskolor. 112 skolor har tagit del av medlen. Utbudet av de professionella kulturaktörernas aktiviteter att använda sig av finns på den särskilda sidan för Skapande skola på webbplatsen Kulan.

Pandemin har fortsatt påverkat skolornas arbete med kultur i hög grad. Skolorna lyfter svårigheter med bland annat frånvaro av personal och att skolor inte har kunnat genomföra kulturaktiviteter i den omfattning som de brukar. Det anpassade digitala utbudet med workshop och utomhusaktiviteter som togs fram våren 2020 har även detta läsår kunnat användas som komplement till ordinarie kulturutbud.

Arbetet med kultur har inspirerat pedagoger till ytterligare arbetssätt och metoder för att ge elever fler möjligheter att redovisa och uttrycka sina kunskaper, som till exempel att ”göra en film om sina kunskaper i stället för att ha prov”. Kulturaktiviteterna har på många skolor blivit en del av den naturliga lärprocessen vilket kan förstärka inläringen och bidra till nya sätt att tänka ämnesövergripande.

Barn och böcker

Barn och böcker med tävlingen *En bok i världen* för årskurs F-6 syftar till att främja skolornas läs- och språkutvecklande arbete och ge elever möjlighet att läsa litteratur från olika delar av världen. Till tävlingen anmäldes 182 klasser/grupper varav 17 grupper från språkcentrum och 9 grupper från grundsärskola, vilket är fler än förra läsåret. Cirkulationsbiblioteket lånade ut 9 310 böcker i samband med tävlingen och av dessa lånades 2 413 om. Litteraturseminarium i form av *Bok afterwork* anordnades i samband med uppdraget och genomfördes digitalt.

Utvärderingar visar att skolorna är mycket nöjda med *Barn och böckers* tävling som blivit en viktig pedagogisk del i undervisningsprocessen med läs- och språkutveckling för att nå alla elever.

Kulturombud

Ett informationsmaterial om kulturombudens roll, ansvar och mandat har tagits fram och kommer att kommuniceras till skolledningarna och kulturombud under hösten genom bland annat rektorsmöten och information på Kulans webbplats.

Subventionerad Kulan-premie

För att underlätta återstarten för kulturaktörerna efter pandemin har Kulan genomfört en extra satsning (en utökning av Kulan-premien) där förskolor och skolor har kunnat boka kulturupplevelser till 80 procent rabatterat pris. Den utökade premien har lett till ett ökat antal bokningar både vår- och hösttermin. En prognos för året är att cirka 150 000 kulturbesök kommer att ha genomförts under 2022. Detta är en kraftig ökning jämfört med det tidigare rekordåret 2018, då 122 400 besök genomfördes. Framför allt bokas uppsökande kulturaktiviteter som äger rum på plats på förskolan eller skolan. Den höga bokningstakten gör att höstterminens Kulan-premie redan är fullbokad vad gäller kulturaktiviteter som äger rum på plats på förskolan eller skolan. Kvarvarande medel riktas till kulturaktiviteter som äger rum på fasta scener.

Nämndmål: 1.3.2 Alla elever har en trygg och god lärmiljö

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Alla elever känner sig trygga i skolan. Skolan erbjuder en god lärmiljö där bemötande och stöd ger eleverna förutsättningar att fokusera på utbildning och arbetsuppgifter. Det finns tydliga och kända rutiner på skolan för hur man ska hantera olika situationer, exempelvis frånvaro och olika former av kränkningar. Medvetenheten om den fysiska miljöns betydelse för en trygg och kunskapsstödjande arbetsmiljö är hög. Skolan har god samverkan med vårdnadshavare samt socialtjänst, polis och andra relevanta aktörer.

Grundskoleundersökningen

Den årliga grundskoleundersökningen har genomförts i början av 2022 och besvarats av elever i årskurs 2, 5 och 8 samt av vårdnadshavare till elever i förskoleklass och årskurs 2. Inom grundsärskolan besvaras enkäten av elever i årskurs 1-9 och av vårdnadshavare i årskurs 1-6.

Resultaten från grundskoleundersökningen redovisas utifrån tre index: *kunskap, inflytande samt trygghet och trivsel*. De två förstnämnda indexen samt en kortare sammanfattning av undersökningen redovisas under nämndmål 1.3.3.

Trygghet och trivsel

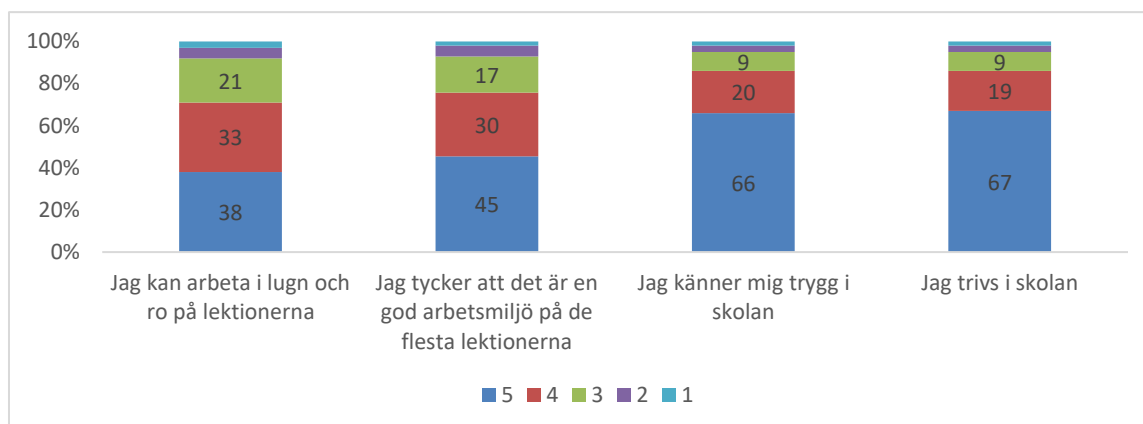
I indexet *Trygghet och trivsel* ingår fyra påståenden för eleverna i årskurs 2: *Jag trivs i skolan, Jag känner mig trygg i skolan, Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna (Det vill säga, jag upplever att jag under lektionstid kan fokusera på mina uppgifter, både ensam och i grupp) samt Jag tycker att det är en god arbetsmiljö på de flesta lektionerna.*

För eleverna i årskurs 5 och 8 ingår även *Jag tar mitt ansvar för att bidra till att det ska bli en god arbetsmiljö på lektionerna.*

För eleverna i årskurs 2 är resultaten något mer positiva jämfört med förra året. Andelen som svarar instämmande har ökat med en eller ett par procentenheter på samtliga påståenden.

Påståenden om trygghet och trivsel har ett högre resultat jämfört med påståenden om arbetsro och arbetsmiljö. 86 procent av eleverna i årskurs 2 svarar att de trivs och är trygga i skolan.

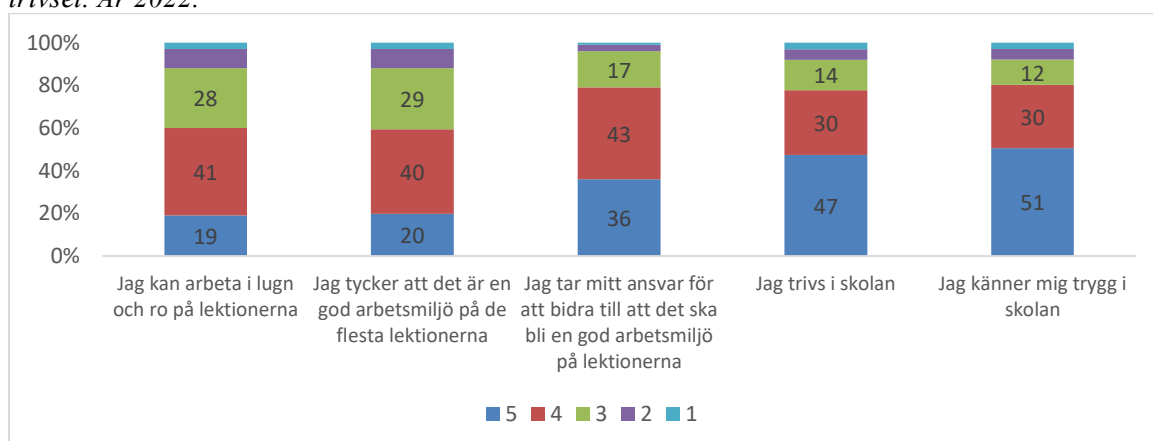
Diagram 1. Elever i åk 2. Fördelning av svaren för de påståenden som ingår i indexet trygghet och trivsel. År 2022.

Även bland eleverna i årskurs 5 har andelen som svarar positivt ökat för samtliga påståenden i indexet. Ökningen motsvarar någon procentenhet jämfört med 2021 och ytterligare någon jämfört med 2020. Det finns därmed en positiv trend för dessa påståenden sedan ett par år.

Precis som för eleverna i årskurs 2 svarar eleverna i årskurs 5 mer positivt på påståendena om trygghet och trivsel jämfört med de om arbetsro och arbetsmiljö. Andelen positiva svar (de som svarar instämmande) motsvarar 77 procent avseende trivsel och 81 procent avseende trygghet. Se diagram 2 nedan.

Diagram 2. Elever i åk 5. Fördelning av svaren för de påståenden som ingår i indexet trygghet och trivsel. År 2022.

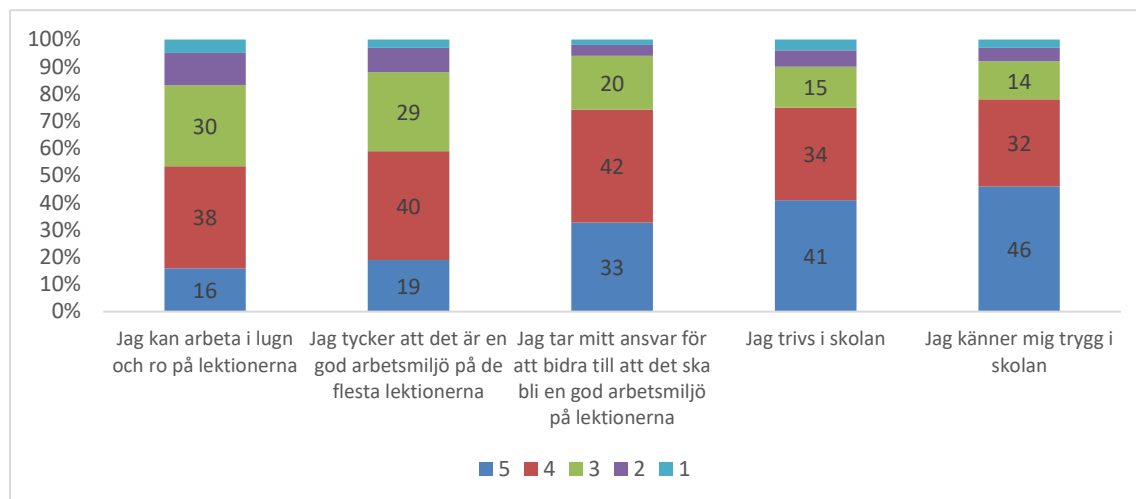

Bland eleverna i årskurs 8 finns en marginell ökning jämfört med förra året avseende trygghet och trivsel. 75 procent instämmer i att de trivs i skolan och 78 procent att de är trygga.

En tydligare positiv utveckling syns för påståendena om arbetsro och arbetsmiljö. Andelen positiva svar har ökat, både jämfört med förra året och år 2020. I år svarar 54 procent att de kan arbeta i lugn och ro på lektionerna och 59 procent att det är en god arbetsmiljö på de

flesta lektionerna. Resultaten i årskurs 8 har i jämförelse med föregående år förbättrats med 6 procentenheter både när det gäller elevernas upplevelse av att kunna arbeta i lugn och ro och upplevelsen av en god arbetsmiljö på de flesta lektionerna. Se diagram 3.

Diagram 3. Elever i åk 8. Fördelning av svaren för de påståenden som ingår i indexet trygghet och trivsel. År 2022.

Förvaltningen ser andelen stigande positiva svar på trygghet och trivsel som ett resultat av det gedigna arbete skolorna gör. Olika trygghetsfrämjande insatser görs på alla nivåer inom förvaltningen, exempelvis MVP, Agera tillsammans och främja närvaro. Det trygghets- och trivselarbetet är en viktig faktor för en god psykisk hälsa för stadens elever. Att tryggheten ökar tros även vara en del i att också frågorna som rör arbetsro får något högre resultat i år. Att resultaten ska öka, i synnerhet bland de äldre eleverna, är ett fokusområde som skolorna arbetat med i flertalet år och som man nu kan se en effekt av. I årskurs 5 kan man se en positiv trend för påståendena om arbetsmiljö sedan ett par år tillbaka. Om det är början på en trend även för eleverna i årskurs 8 får kommande års resultat visa. Förvaltningen ser att detta tillsammans, i förlängningen, också bör leda till högre måluppfyllelse hos eleverna.

I detta index, liksom i de övriga indexen i grundskoleundersökningen, skulle resultaten vara än mer positiva om svarsalternativ 3 räknas som ett positivt svar. Till exempel i årskurs 8 gällande frågan om Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna är 84 procent av eleverna positiva om svarsalternativ 3 räknas med. På samma sätt skulle i så fall 88 procent uppge att de tycker att det är en god arbetsmiljö på de flesta lektionerna.

Skillnader i resultat mellan pojkar och flickor

Skillnader mellan hur pojkar och flickor svarar varierar beroende på elevernas ålder.

Flickorna i årskurs 2 svarar i något högre utsträckning att de instämmer i de flesta av påståendena jämfört med pojkarna. Skillnaderna är dock små och rör sig om enstaka procentenheter.

Pojkarna i årskurs 5 svarar i något högre utsträckning än flickorna att de instämmer i påståendena. I många fall rör det sig om små skillnader till pojkarnas fördel. Det finns några påståenden med större skillnader mellan könen. Dessa är *Jag trivs i skolan*, *Jag känner mig trygg i skolan* och *Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen*. Utmärkande är även påståendet *Jag tar mitt ansvar för att bidra till att det ska bli en god arbetsmiljö på lektionerna*. I det instämmer en betydligt större andel av flickorna.

Tabell 1. Skillnader mellan svar från pojkar och flickor, årskurs 5. Andel som svarar att de instämmer i påståendet.

	Pojkar	Flickor
Jag trivs i skolan	81	75
Jag känner mig trygg i skolan	85	78
Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen	75	68
Jag tar mitt ansvar för att bidra till att det ska bli en god arbetsmiljö på lektionerna	74	85

Bland eleverna i årskurs 8 är skillnaderna mellan könen större jämfört med de yngre eleverna.

De påståenden som har störst skillnader är *Jag trivs i skolan*, *Jag känner mig trygg i skolan* och *Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen*. Det är dessutom samma påståenden som har störst skillnader i årskurs 5. Dock har skillnaderna ökat till årskurs 8 jämfört med årskurs 5.

Endast när det gäller påståendet om att ta ansvar för en god arbetsmiljö på lektionerna instämmer flickorna i högre utsträckning än pojkarna.

Tabell 2. Skillnader mellan svar från pojkar och flickor, årskurs 8. Andel som svarar att de instämmer i påståendet.

	Pojkar	Flickor
Jag trivs i skolan	82	70
Jag känner mig trygg i skolan	85	73
Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen	59	44
Jag tar mitt ansvar för att bidra till att det ska bli en god arbetsmiljö på lektionerna	73	77

Kränkningar och trakasserier

Ungefär en av fem elever svarar att de har blivit illa behandlade på sin skola. Andelen är oförändrad de senaste tre åren. De yngre eleverna svarar i högre utsträckning än de äldre eleverna att de har blivit illa behandlade. Bland elever i årskurs 2 motsvarar det 23 procent, vilket är högre än elever i årskurs 5 (18 procent) och elever i årskurs 8 (14 procent).

Bland elever i årskurs 2 är det en större andel pojkar som svarar att de blivit illa behandlade. Bland elever i årskurs 5 och 8 är den andelen större bland flickorna.

Grundsärskoleundersökningen

Inom grundsärskolan besvaras enkäten av elever i årskurs 1-9 och av vårdnadshavare i årskurs 1-6. Resultaten från grundsärskoleundersökningen presenteras, liksom de i grundskole-

undersökningen, utifrån tre områden: *kunskap*, *inflytande* samt *trygghet och trivsel* (de två förstnämnda indexen redovisas under nämndmål 1.3.3).

Underlaget utgörs av 384 svar från elever på kommunala skolor. Svarsfrekvensen är 51 procent. Utifrån att det är en liten grupp, och en låg svarsfrekvens, bör resultaten tolkas med försiktighet.

Frågorna kan besvaras med alternativen ”Ja”, ”Ibland” eller ”Nej”. Det är även möjligt att svara ”Vet inte”. I diagrammen redovisas andel som svarar alternativet ”Ja”.

Trygghet och trivsel

I området trygghet och trivsel ställs följande frågor till samtliga elever: *Är du trygg i skolan*, *Vill du gå i skolan*, *Tycker du om att vara i skolan* och *Är det lugn och ro på lektionerna*?

Störst andel elever som svarar ”Ja” finns på frågan *Är du trygg i skolan* (84 procent). På frågan *Vill du gå i skolan* svarar 82 procent ”Ja” och *Tycker du om att vara i skolan* är motsvarande andel 77 procent.

Lägst andel som svarade ”Ja” finns på frågan *Är det lugn och ro på lektionerna* (59 procent).

Diagram 4. Andel elever som svarar ”Ja” på frågorna i området trygghet och trivsel. År 2022.

Genomgående är det höga resultat och en viss ökning ses i förhållande till föregående år. Det fortsatt något lägre resultatet angående just arbetsron visar att skolorna behöver fortsätta det kontinuerliga arbetet för att stärka arbetsron och elevernas upplevelse av denna.

Gymnasieskolans brukarundersökning

Brucarundersökning – nationella program

Brucarundersökningen omfattar elever i årskurs 2 på gymnasieskolans nationella program. Elever som går introduktionsprogram räknas inte in i det totala resultatet, dock besvarar elever inom språkintröduktion en enkät specifikt riktad mot språkintröduktion. Elever inom

programinriktat val är integrerade på nationella program och besvarar i regel enkäten för de nationella programmen. Redovisningarna och analyserna nedan gäller svaren från *alla* elever i stadens skolor, oavsett hemkommun. Svarsfrekvensen uppgick till 79 procent, en lägre svarsfrekvens om fem procentenheter jämfört med 2021.

Det går inte att bortse från att effekter av pandemin har påverkat resultaten i de senaste undersökningarna. År 2020 besvarades enkäterna strax innan pandemin kom att påverka elevernas undervisningssituation. Vid undersökningen 2021 genomfördes merparten av undervisningen på distans vilket påverkade enkätresultatet, detta har tidigare redovisats i utbildningsförvaltningens rapporter. Under läsåret 2021/2022 har pandemin fortsatt men utan möjlighet till distansundervisning. Elever och lärare har periodvis haft hög frånvaro från skolan vilket sannolikt har påverkat resultatet negativt. Det är dock svårt att bedöma i vilken grad.

Tabell 3: *Andelen positiva svar 2022 - (2021) - (2020)*

Utvalda påståenden - Andelen positiva svar 2022 – (2021) - (2020)	Pojkar	Flickor	Totalt
<i>Trygghet och arbetsro</i>			
Jag känner mig trygg på min skola	91 (91) (89)	88 (88) (89)	89 (90) (89)
Det är arbetsro på mina lektioner	62 (65) (55)	59 (65) (53)	60 (63) (53)
<i>Undervisning och lärande</i>			
Mina lärare har informerat mig om vad som krävs för att uppnå de olika betygen	55 (57) (56)	43 (44) (47)	49 (50) (51)
Mina lärare informerar mig under kursens gång om hur jag ligger till	49 (49) (52)	35 (39) (41)	41 (43) (46)
<i>Inflytande</i>			
Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna.	32 (36) (37)	26 (29) (31)	28 (32) (34)
<i>Rekommendationer</i>			
Jag kan rekommendera mitt gymnasieprogram till andra elever	74 (75) (72)	76 (78) (77)	75 (76) (75)
Jag kan rekommendera min skola till andra elever	71 (72) (68)	70 (71) (70)	70 (71) (69)

Andelen elever som uppgav att de var trygga på skolan uppgick i år till 89 procent, en marginell nedgång med en procentenhet jämfört med föregående år. Andelen positiva svar för arbetsron på lektionerna var 60 procent. Detta är en nedgång jämfört med föregående år men ett högre resultat jämfört med resultaten före pandemin. Jämfört med länet har Stockholms stads kommunala gymnasieskolor högre andel positiva svar för trygghet och studiero. På länsnivå var 86 procent av eleverna trygga och 57 procent anger arbetsro på lektionerna.

Resultaten för de påståenden som fångar upp skolornas externa arbete har förbättrats jämfört med 2021 vilket kan vara ett tecken på samhällets öppnande efter pandemin. Det gäller påståenden som elevernas uppfattning om den information och vägledning de får inför fortsatta studier och arbete, skolornas kontakter med arbetsliv och högskola samt ökade möjligheter att ta del av kulturupplevelser.

Jämfört med före pandemin har resultaten för påståenden som är mer undervisningsanknutna sjunkit något. Till exempel har andelen elever som uppgav att utvecklingssamtalen med mentor känns meningsfullt gått ned med 6 procentenheter och uppgick i år till 39 procent. Även resultaten för formativa frågor som elevernas uppfattning om information hur man

ligger till har sjunkit något. Sannolikt har perioden innan och efter årsskiftet med hög frånvaro för både elever och lärare påverkat dessa förutsättningar.

Jämfört med länet har Stockholm en något lägre andel positiva svar för undervisning/lärande och elevinflytande. De frågor som lyfter fram de formativa inslagen och mentorskapet uppvisar de större avvikelserna jämfört med länet. I dessa fall kan Stockholms stads programutbud vara en faktor som påverkar resultatet då staden har ett större inslag av högskoleförberedande program än länet totalt. På yrkesprogram finns det extra goda förutsättningar för relationsbyggande samt återkoppling till eleverna via utbildningarnas praktiska moment. För påståenden som lyfter elevernas bild av lärarnas kunnighet i sina ämnen och bemötande har Stockholms stad ett något högre resultat jämfört med länet.

I ett genusperspektiv har flickorna en något lägre andel positiva svar än pojkarna vilket känns igen från tidigare år. Störst avvikelse brukar uppvisas på frågor som rör undervisning och elevinflytande medan frågor kopplade till trygghet och nöjdhet med skola och program brukar vara något positiva till flickornas fördel.

Utveckling – skolnivå

Även om resultatet totalt sett har sjunkit något jämfört med i fjol uppvisas ändå en positiv resultatutveckling på cirka tio av stadens skolor. Det finns ingen gemensam nämnare mellan dessa skolor utan det är mix av skolor med yrkesprogram och högskoleförberedande program, där antagningen varierar mellan höga respektive låga meritvärden.

Erfarenheter från tidigare brukarenkäter säger att det samlade resultatet för en skola är ett komplext sammansatt underlag. Stora resultatskillnader kan uppvisas inom en skola och beroende på förändringar i program- och klassammansättningar kan resultaten variera mellan olika läsår. Brukarundersökningens främsta syfte är att stödja lokalt utvecklingsarbete och resultaten kommer att följas upp i kommande resultatdialoger.

Revidering av enkät 2022

Under 2022 sker en översyn av enkäten för årskurs 2 elever i samverkan med Storsthms gymnasierregion. I samband med detta arbete kan indikatorer kopplade till undersökningen behöva revideras.

Skolinspektionens enkät Skolenkäten

Under året har Skolinspektionen genomfört sin enkät, Skolenkäten, som riktas till både elever och pedagoger. Resultatet från enkäten är ett verktyg för Skolinspektionens i deras tillsynsuppdrag. Även om frågorna är något annorlunda formulerade och att de räknas i indexform är resultatet väl jämförbart med stadens eget resultat. Trygghet, studiero, elevernas bemötande av varandra, lärarnas bemötande av eleverna och allmän nöjdhet med skola och utbildning sticker ut positivt och Stockholms stad uppvisar ett bättre resultat än det totala resultatet. Skolenkäten visar också på samma utvecklingsområden som undervisning och elevinflytande. I stort ringar de två olika enkäterna in samma resultat vilket är positivt.

Brukarundersökning - språkintröduktion

Sedan några år genomförs en enkätundersökning riktad till elever på språkintröduktion. De påståenden som eleverna besvarar är särskilt anpassade till utbildningen och synliggör viktiga perspektiv för elevernas måluppfyllelse. Elever inom språkintröduktion har totalt sett berörts mindre av distansundervisning eftersom denna elevgrupp har prioriterats för att erbjudas skolförlagd undervisning.

Även elever inom språkintröduktion har dock påverkats av pandemin då de har rört sig i en skolmiljö med färre elever än normalt. Läsåret 2021/2022 återgick skolorna helt till skolförlagd undervisning vilket normaliserade förhållandet för eleverna på språkintröduktion.

Enkäten besvarades av 64 procent av eleverna. Ett lägre deltagande än 2021 då motsvarande andel var 67 procent.

Tabell 4: *Andelen positiva svar 2022 - (2021) - (2020)*

Utvalda påståenden - Andelen positiva svar 2022 - (2021) – (2020)	Totalt	Resultatspridning högst-lägst
<i>Trygghet och arbetsro</i>		
Jag känner mig trygg på min skola	75 (78) (76)	62 – 91
Det är arbetsro på mina lektioner	65 (64) (58)	32 – 87
<i>Undervisning och lärande</i>		
Jag vet vad som är målet med min utbildning på språkintröduktion	82 (84) (79)	67 – 86
Min individuella studieplan (ISP) innehåller ämnen och kurser som jag behöver för att nå mina mål	77 (76) (72)	64 – 95
Studiehandledning på mitt modersmål hjälper mig i mina studier	77 (77) (70)	63 – 93
På min skola samarbetar elever på språkintröduktion med elever från andra program	48 (34) (43)	24 – 85
<i>Nöjdhet</i>		
Jag är nöjd med min skola	77 (77) (73)	55 – 89

Tabellen ovan lyfter fram några nyckelvariabler för lärande inom språkintröduktion såsom trygghet, studiero, elevernas kunskap om vad som är målet med deras utbildning, studiehandledning på modersmål samt elevernas integration med övriga elever på skolan.

Över lag uppvisas ett likvärdigt resultat jämfört med föregående år. Dock är svarspridningen relativt hög för vissa frågeställningar vilket bör uppmärksammas i ett utvecklingsperspektiv.

Frånvaro – gymnasieskola

Tabell 5: *Frånvaro*

Läsår	Ej anmäld frånvaro	Total frånvaro	Registreringsgrad
2019/2020	4	11	86
2020/2021	3	10	88
2021/2022	3	18	87

För läsåret 2021/2022 uppgick den totala frånvaron till 18 procent vilket är en kraftig ökning jämfört med föregående år. Att frånvaron har ökat är dock ingen överraskning då undervisningen under läsåret genomfördes skolförlagd, utan möjlighet till distansundervisning. Detta trots att pandemin har fortsatt, framför allt under inledningen av läsåret med perioder som kännetecknades med hög elev- och lärarfrånvaro. Detta medförde återkommande prioriteringar och omprioriteringar för stadens skolor för att, i så stor utsträckning som möjligt, reducera den negativa effekten av den höga frånvaron. Både lärar- och elevfrånvaron har regelbundet följts upp till stöd för styrning och ledning av verksamheten.

På skolnivå uppvisas en skillnad mellan 12 och 33 procent mellan den skola med lägst frånvaro jämfört med den skola med högst frånvaro, vilket är en hög spridning. Det finns ett relativt tydligt socioekonomiskt mönster mellan låga och höga frånvarotal. Skolor som har elever med stödbehov samt obehöriga elever tenderar att ha en högre frånvaro totalt sett.

Under senare delen av vårterminen stabiliserades frånvaroläget. För eleverna stabiliserades frånvaron dock på en något högre nivå än tidigare vilket medför en utmaning för skolorna att få ner frånvaron till tidigare lägre nivåer. Några skolor har under våren gett uttryck för nya elevbeteenden där det är mer accepterat att läsa hemma trots att distansundervisning inte ges. Skolorna har under pandemin utvecklat sina pedagogiska processer med stöd av tekniska lösningar så att undervisningsmaterial finns mer tillgängligt än tidigare.

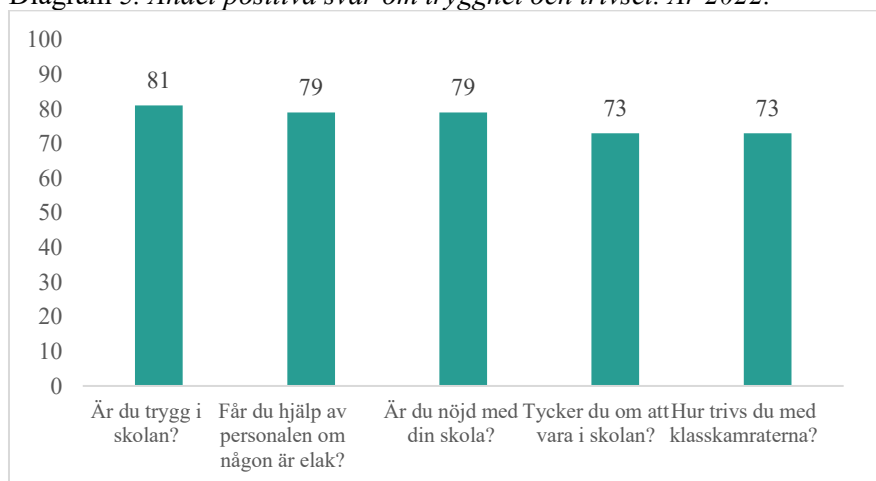
Även fortsättningsvis kommer förvaltningen att följa elevernas frånvaro för att se hur den utvecklar sig läsåret 2022/2023.

Sammanfattning av brukarundersökning i gymnasiesärskolan

Denna sammanställning består av svar från 259 elever fördelat på fem gymnasiesärskolor i kommunal regi. Utifrån att det är en liten grupp elever bör svaren tolkas med försiktighet. Staplarna i diagrammen representerar andelen positiva svar, det vill säga, andelen elever som svarar ”ja” eller ”bra” på frågorna. I sammanställningen görs inga jämförelser med den förra undersökningen (2020) eftersom svarsfrekvensen i årets undersökning ökade rejält, vilket kan påverka resultaten.

Trygghet och trivsel

Bland frågorna om trygghet och trivsel svarar 8 av 10 elever att de är trygga i skolan, att de är nöjda med sin skola och att de får hjälp av personalen om någon är elak. Ungefär 7 av 10 svarar att de tycker om att vara i skolan och att de trivs med sina klasskamrater.

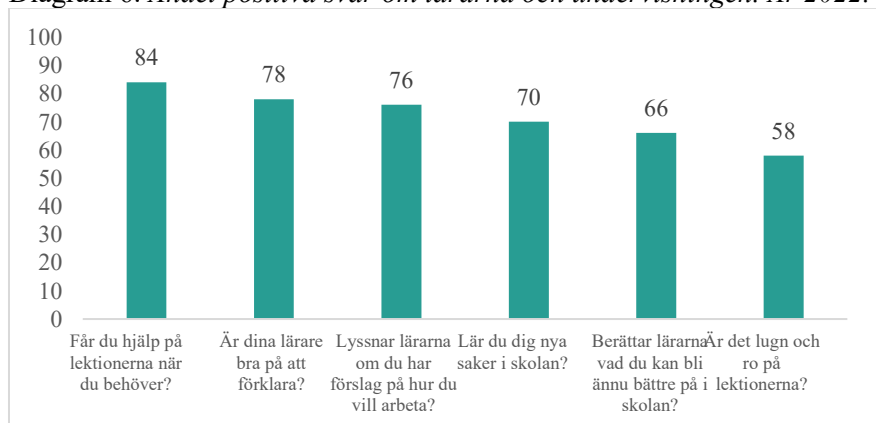
Diagram 5. *Andel positiva svar om trygghet och trivsel. År 2022.*

Lärarna och undervisningen

Högst resultat bland de frågor som handlar om lärarna och undervisningen har Får du hjälp på lektionerna om du behöver? På den frågan svarar 84 procent av eleverna ja. Eleverna svarar också relativt högt på att lärarna är bra på att förklara (78 procent) och att lärarna lyssnar på elevernas förslag om hur de vill arbeta (76 procent).

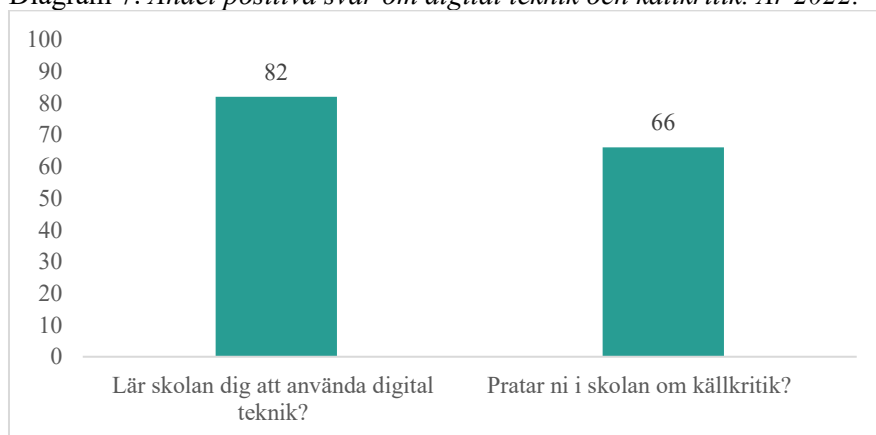
Något lägre resultat finns för frågan Lär du dig nya saker i skolan? (70 procent svarar ja) och Berättar lärarna vad du kan bli ännu bättre på i skolan? (66 procent svarar ja).

Lägst resultat finns på frågan om lugn och ro på lektionerna, där strax över hälften av eleverna svarar ja.

 Diagram 6. *Andel positiva svar om lärarna och undervisningen. År 2022.*

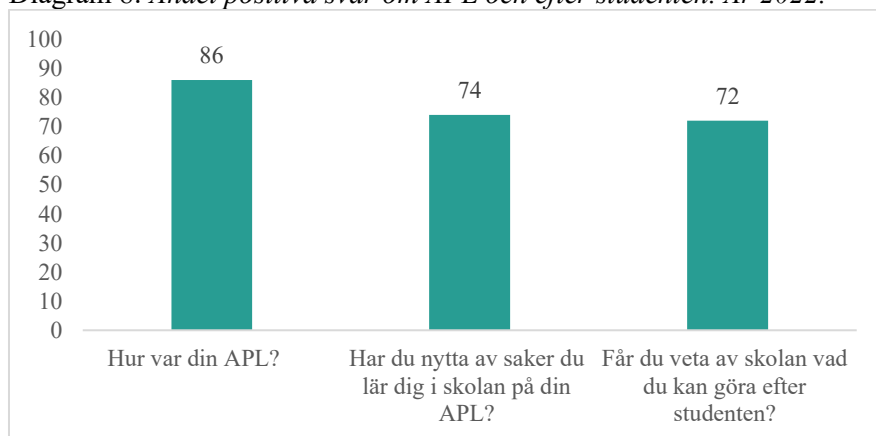
Digital teknik och källkritik

Det är 8 av 10 elever som svarar att skolan lär dem att använda digital teknik. Andelen som svarar att de pratar om källkritik i skolan är lägre (66 procent).

Diagram 7. *Andel positiva svar om digital teknik och källkritik. År 2022.*

APL, arbetsplatsförlagd utbildning, och efter studenten

Det är 86 procent av eleverna som svarar att deras APL var bra och 74 procent att de har haft nytta av saker de lärt sig i skolan på sin APL. På frågan om eleven har fått veta av skolan vad de kan göra efter studenten svarar 72 procent ja.

Diagram 8: *Andel positiva svar om APL och efter studenten. År 2022.*

Arbete för att nå målen

Ett flertal utbildningar har, på förfrågan från enskilda skolor, genomförts avseende skolpersonals befogenheter vid elevers ordningsstörande uppträdande. Utbildningen omfattar en genomgång av de disciplinära åtgärder som såväl lärare som skolledare får vidta för att upprätthålla trygghet och studiero. Med anledning av förändrad lagstiftning på området kommer förvaltningen under hösten att informera skolorna om ändringens påverkan på skolors tillämpning av regelverket. Förvaltningen ser ett behov av att återkommande erbjuda utbildning om kränkande behandling både under höst- och vårtermin för att säkerställa att nyanställda under läsåret får del av informationen.

Stadens grundskolor har getts återkoppling på sina planer mot kränkande behandling i enlighet med förvaltningens rutin. Detta i syfte att säkerställa att planerna motsvarar skollagens krav. Det är också ett led i det systematiska kvalitetsarbetet. Samtliga skolor har en

plan för det främjande och förbyggande trygghetsarbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Anmälan om kränkande behandling till huvudmannen

Grundskola och grundsärskola

Under 2022 till och med 30 juni kom det in 5 530 anmälningar om kränkande behandling till huvudmannen. Under samma tid 2021 kom det 4 799 anmälningar. Tendensen sedan den nuvarande rutinen implementerades vårterminen 2017 är att antalet anmälningar stigit kontinuerligt, dock med en lägre ökningstakt under pandemin. Viktigt att påpeka är att ökningen beror på att skolorna successivt blir bättre och bättre på att systematiskt arbeta mot kränkningar och inte att kränkningarna har blivit fler.

Andelen anmälningar som förvaltningen följer upp (upprepade kränkningar, kränkningar från personal och kränkningar av sexuell karaktär) ligger i år på 17,8 procent. Andelen har under åren varierat mellan 15 och 20 procent. Av de 985 anmälningar som följs upp gäller 738 kränkning elev-elev och 247 kränkningar från personal. Antalet anmälningar som gäller kränkningar av sexuell karaktär var under perioden 247. Av dessa avser 227 kränkning elev-elev och 20 kränkning från personal.

Av de kränkningar som i anmälan benämns som kränkningar av sexuell karaktär rör majoriteten elever i förskoleklass och lågstadiet. I utredningarna bedöms de ofta vara kränkande behandling och sällan sexuella trakasserier.

Den allvarligaste typen av kränkande behandling är när personal kränker elever. Flera utredningar är fortfarande pågående så det går inte att lämna någon exakt siffra, men betydligt fler än hälften av anmälningarna mot personal bedöms inte vara kränkande behandling jämfört med anmälningarna elev-elev där en majoritet bedöms som kränkande behandling.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

Hittills i år har det inkommit 23 anmälningar om kränkningar av elever, från gymnasieskolor till huvudmannen, som har eller kommer att följas upp av central förvaltning. När ärendet rör kränkningar mellan personal-elev, upprepade kränkningar mot en elev eller kränkningar av sexuell karaktär ska skolan redovisa hur man har arbetat.

Vidare har två elever stängts av från sin gymnasie- respektive gymnasiesärskoleutbildning under en kortare tid under våren.

Våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål och sexuellt våld

En kortversion av handlingsplanen *Våga fråga, lyssna och agera!* är framtagen som ett stöd vid implementeringen av handlingsplanen. Förvaltningen har under våren inlett ett samarbete med Origo, stadens resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck, för att ta fram en riktad föreläsning anpassade till skolpersonals behov av stöd och kompetensutveckling. Den

första föreläsningen kommer att ges i augusti och planen är att erbjuda denna föreläsning vid varje terminsstart, två gånger per år. Personal från utbildningsförvaltningen och Länsstyrelsen Stockholm kommer att delta och vara en del av föreläsningen.

I juni erbjöds skolpersonal ytterligare digitala föreläsningar gällande det nya kunskapsområdet *sexualitet, samtycke och relationer*. Under perioden november 2021-juni 2022 har totalt 14 föreläsningar med syfte att stärka kunskapsområdet erbjudits. Totalt har 1 400 skolpersonal deltagit. De som deltagit i föreläsningarna har även fått ta del av det uppdaterade stödmaterial som förvaltningen tagit fram för att stödja utvecklingen av undervisningen och arbetet med det nya kunskapsområdet. Planering pågår för att erbjuda fler gemensamma föreläsningar inom området till olika yrkesgrupper under kommande läsår.

Våldsbejakande extremism och antisemitism

Kartläggningen *Antisemitismen i Stockholms skolor, en rapport om skolpersonal och elevers upplevelser och tankar kring antisemitiska uttryck i sin skolmiljö* är klar och ska publiceras inom kort. Förvaltningen ska analysera rapporten under hösten och planera för hur arbetet framåt ska utvecklas. Förvaltningen och skolor från olika delar av staden har under våren inlett ett samarbete med Svenska kommittén mot antisemitism, SKMA. Under hösten kommer totalt 14 elev- och personalgrupper från elva olika skolor att delta i SKMA:s utbildningar och resor till Polen *Förintelsen och folk mord*. Förvaltningen har ett pågående samarbete med *Forum för levande historia* och har även inlett ett samarbete med Judiska museet.

Under våren har förvaltningen varit delaktiga i att ta fram stadens nya webbutbildning *Högextremismen* riktad till stadens personal. Den är framtagen i samverkan med EXPO, en stiftelse som arbetar med att upplysa kring frågor om rasism och främlingsfientlighet. Webbutbildningen kommer att lanseras under kommande läsår och ska ses som ett komplement till stadens webbutbildning som finns om våldsbejakande extremism.

Våldsprevention

En förvaltningsövergripande arbetsgrupp med representanter från utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och berörda stadsdelsförvaltningar leder och driver arbetet med Mentorer i våldsprevention, MVP, och Agera tillsammans, AT. Under våren och sommaren har gemensamma utbildningar planerats och genomförts. Till hösten kommer 35 skolor att arbeta med lektionsprogrammen MVP och/eller Agera tillsammans. Fler skolor har påbörjat processen och kommer troligtvis att starta arbetet under 2023. Utvecklingsarbetet med träffar för vårdnadshavare - *Agera tillsammans med andra föräldrar* - är klart. Material till träffarna har gjorts under sommaren för att kunna spridas till fler skolor och stadsdelsförvaltningar under kommande läsår. Under året ser utbildningsförvaltningen, tillsammans med socialförvaltningen, över stödstrukturerna för att fortsätta förvalta och vidareutveckla arbetet med MVP och AT.

HBTQ och normkritik

Arbetet med de globala målen i Agenda 2030 omfattar minskad ojämlikhet, jämställdhet samt hälsa och välbefinnande. Förvaltningen har beviljat drygt 70 grund- och grundsärskolor och 12 gymnasie- och gymnasiesärskolor stöd för att utveckla ett normkritiskt arbetssätt, arbeta med våldsprevention, utveckla kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer, öka kunskaperna kring HBTQ-frågor och utveckla arbetet med jämlikhet och jämställdhet. Utvecklingsarbetet pågår på alla skolor som beviljats medel. Arbetet kommer att följas upp och presenteras i verksamhetsberättelsen.

Nämndmål: 1.3.3 Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

■ Uppfylls inte

Förväntat resultat

Eleverna får i förväg veta vilka mål de arbetar mot. Eleverna är med ökande ålder delaktiga i planeringen av hur undervisningen ska genomföras och vilka olika former för redovisning och bedömning som kommer att användas. Eleverna får genom detta en god kännedom om sin prestationsförmåga i förhållande till målen, vilket leder till att eleverna utvecklar en positiv attityd till lärande och ser sin egen ansträngning som betydelsefull. Arbetet för att eleverna ska förstå progressionen i lärandet synliggörs i lärandemiljön genom exempelvis kontinuerlig feedback från lärarna och andra bedömningsunderlag.

Grundskoleundersökningen

Den årliga grundskoleundersökningen har genomförts i början av 2022 och besvaras av elever i årskurs 2, 5 och 8 samt av vårdnadshavare till elever i förskoleklass och årskurs 2. Inom grundsärskolan besvaras enkäten av elever i årskurs 1-9 och av vårdnadshavare i årskurs 1-6.

Resultaten från grundskoleundersökningen redovisas utifrån tre index: *kunskap, inflytande samt trygghet och trivsel* (det sistnämnda indexet redovisas under nämndmål 1.3.2). Indexen har en skala från 0 till 100. I tabellen nedan anges andelen positiva svar (4–5 på den 5-gradiga skalan) år 2022¹¹.

Skillnader i resultat mellan pojkar och flickor kommenteras under nämndmål 1.3.2.

Tabell 1. Andelen positiva svar i procent per index år 2022. Inom parentes år 2021.

	Åk 2	Åk 5	Åk 8
Kunskap	87 (85)	76 (75)	56 (54)
Inflytande	85 (83)	79 (80)	67 (67)
Trygghet och trivsel	81 (80)	72 (70)	67 (64)

Samma övergripande mönster finns för resultaten som tidigare år. Andelen positiva svar är högst i årskurs 2, resultaten sjunker till årskurs 5 och är som lägst i årskurs 8.

Jämfört med förra året har resultaten ökat för flera av indexen och för flera av årskurserna. Indexet för kunskap har ökat med ett par procentenheter för alla årskurser jämfört med förra året och håller en svag positiv utveckling sedan år 2020. Även indexet för trygghet och trivsel har en liknande utveckling med en ökning på någon procentenhet jämfört med förra året samt med en positiv trend sedan några år tillbaka.

¹¹ Indexen är skapade utifrån ett antal påståenden som eleverna besvarar genom att ange hur väl de instämmer på en femgradig skala där 5 innebär att man instämmer helt och 1 att man inte instämmer alls. Det finns också möjlighet att svara "Vet inte". 4 och 5 på skalan räknas som positiva svar.

För indexet inflytande ökar resultaten för elever i årskurs 2, medan de sjunker marginellt i årskurs 5 och är oförändrade i årskurs 8. Jämfört med några år bakåt i tiden är resultaten för inflytande sjunkande.

Kunskap

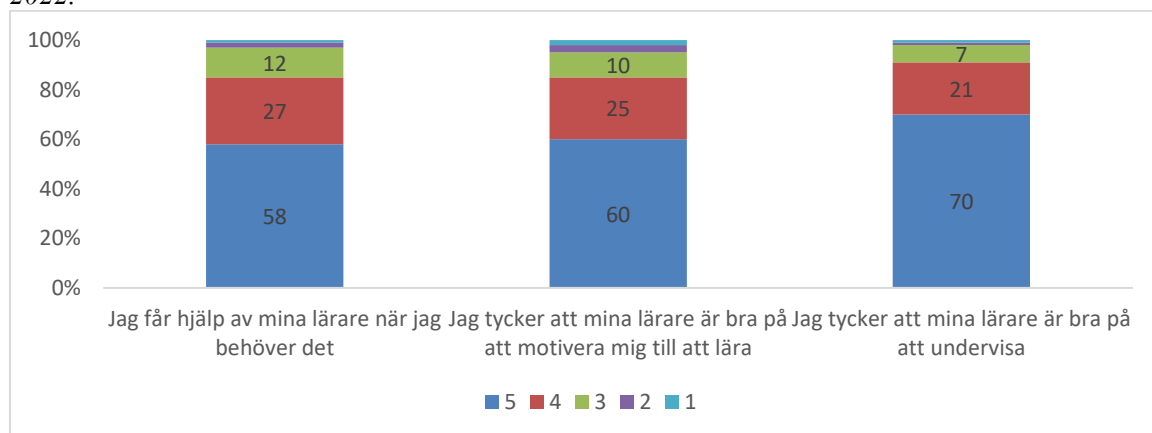
Det index som handlar om kunskap består för årskurs 2 av tre påståenden: *Jag får hjälp av mina lärare när jag behöver det*, *Jag tycker att mina lärare är bra på att undervisa* och *Jag tycker att mina lärare är bra på att motivera mig till att lära*.

För årskurs 5 och 8 ingår också: *Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen/kunskapskraven* och *Jag upplever att mina lärare förväntar sig att jag ska nå målen/kunskapskraven*.

Bland eleverna i årskurs 2 svarar mellan 85–91 procent instämmande i påståendena. Det är en något större andel jämfört med förra året.

En majoritet av eleverna i årskurs 2 svarar alternativ 5 på samtliga påståenden i indexet. Flest femmor har *Jag tycker att mina lärare är bra på att undervisa*, vilket 70 procent svarar. Se diagram 1.

Diagram 1. Elever i åk 2. Fördelning av svaren för de påståenden som ingår i indexet kunskap. År 2022.

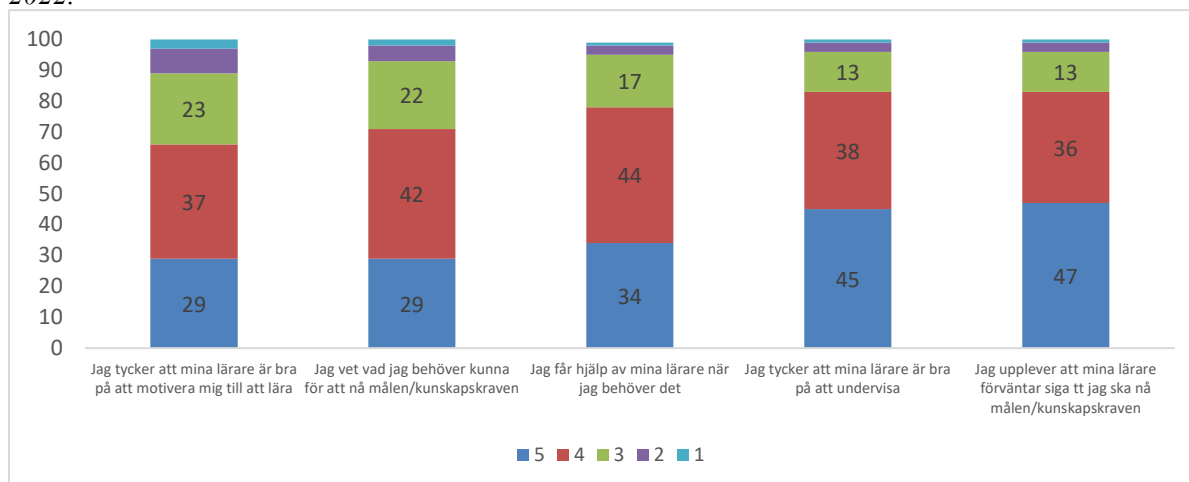

Bland eleverna i årskurs 5 har andelen positiva svar ökat för tre av de fem påståendena jämfört med förra året.

Högst resultat finns för *Jag tycker att mina lärare är bra på att undervisa* och *Jag upplever att mina lärare förväntar sig att jag ska nå målen*. För dessa påståenden svarar 8 av 10 elever att de instämmer.

Påståendet om lärarens förmåga att motivera har lägst andel elever som instämmer (66 procent). Se diagram 2 nedan.

Diagram 2. Elever i åk 5. Fördelning av svaren för de påståenden som ingår i indexet kunskap. År 2022.

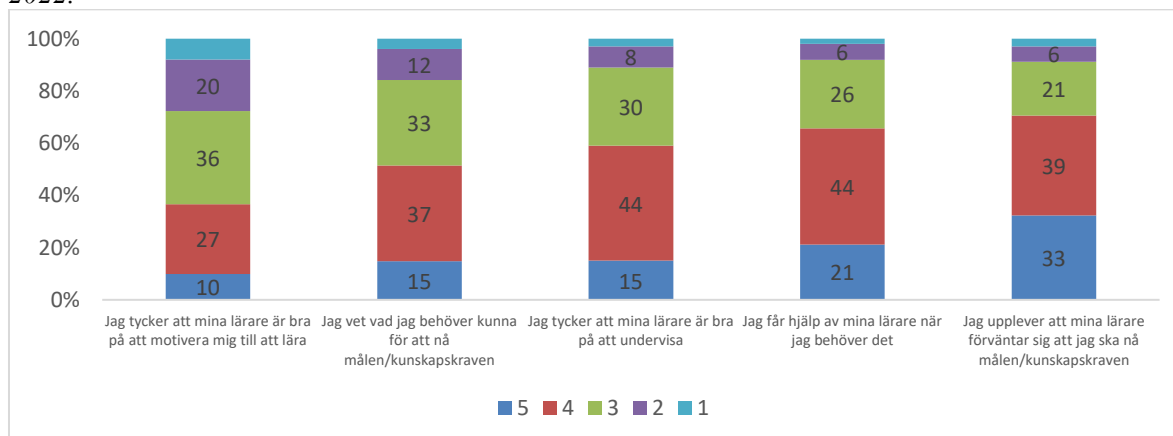

Bland eleverna i årskurs 8 har påståendena *Jag får hjälp av mina lärare när jag behöver det* och *Jag upplever att mina lärare förväntar sig att jag ska nå målen* högst resultat. Ungefär två tredjedelar av eleverna svarar instämmande på dessa påståenden.

Påståendet *Jag tycker att mina lärare är bra på att motivera mig till att lära* har lägst resultat. I det instämmer lite mer än en tredjedel av eleverna.

Andelen elever i årskurs 8 som svarar en femma är över lag låg på de flesta av dessa påståenden. Se diagram 3 nedan.

Diagram 3. Elever i åk 8. Fördelning av svaren för de påståenden som ingår i indexet kunskap. År 2022.

Totalt sett har indexet för kunskap ökat med ett par procentenheter för alla årskurser jämfört med förra året och håller en svag positiv utveckling sedan år 2020.

I årskurs 5 och 8 får frågan om *motivation* en lägre andel positiva svar jämfört med att *läraren är bra på att undervisa*. Detta svarsmönster sågs även 2021 och behöver lyftas ut till skolorna.

Om skolorna kan arbeta med att höja motivationen hos eleverna borde det återspeglas i att de når högre resultat.

Att lärare har *höga förväntningar* på eleverna är något som forskningen visar ger effekt på resultaten och förvaltningen ser positivt på att stadens elever i hög grad upplever att deras lärare har höga förväntningar på dem.

Noteras bör, liksom föregående år, att ser man även till de elever som svarat mittenalternativet 3 som positivt, så träder en helt ny bild fram och andelen nöjda elever ökar markant, i synnerhet i årskurs 5 och 8.

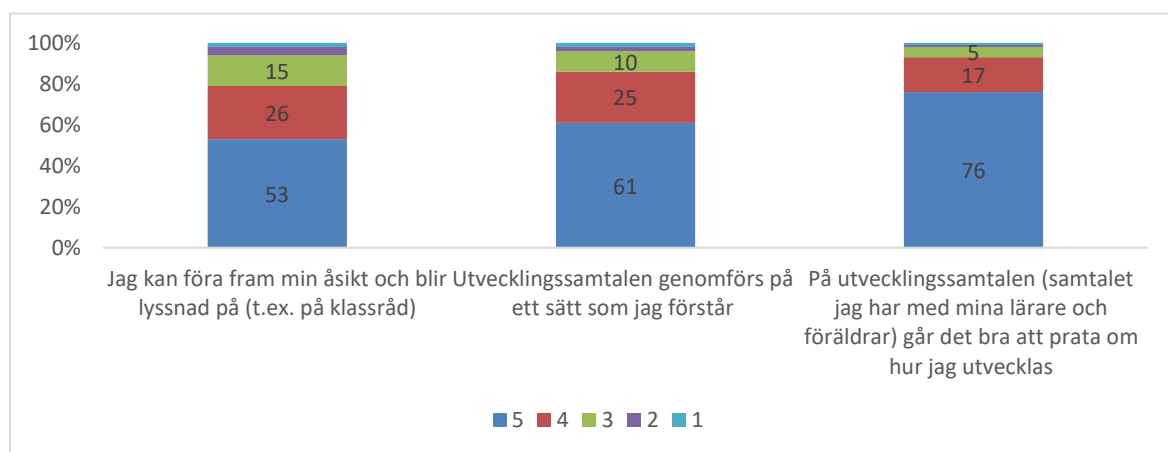
Inflytande

Indexet *Inflytande* består av påståendena *Jag kan föra fram min åsikt och blir lyssnad till*, *På utvecklingssamtalen pratar vi om vad jag gör bra och vad jag behöver förbättra* samt *Utvecklingssamtalen genomförs på ett sätt som jag förstår*.

För årskurs 5 och 8 ingår även påståendet *Jag är nöjd med det inflytande som jag har över mitt skolarbete*.

Bland eleverna i årskurs 2 har resultatet för detta index ökat något jämfört med förra året. Ökningen syns främst för de två påståendena som handlar om utvecklingssamtalet. Dessa påståenden har även en stor andel som har svarat en femma. Exempelvis svarar 76 procent av eleverna en femma på påståendet *På utvecklingssamtalen går det bra att prata om hur jag utvecklas*. Se diagram 4.

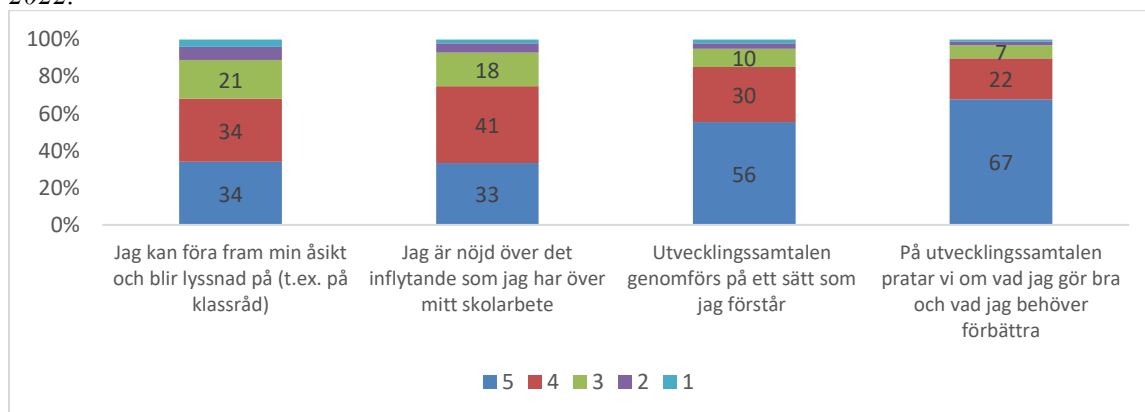
Diagram 4. Elever i åk 2. Fördelning av svaren för de påståenden som ingår i indexet inflytande. År 2022.

Bland eleverna i årskurs 5 har resultatet för indexet sjunkit marginellt. Bland annat sjönk resultatet med ett par procentenheter för påståendet *Jag kan föra fram min åsikt och blir lyssnad till*. Samtidigt ökade resultatet lika mycket för *Jag är nöjd med det inflytande jag har*

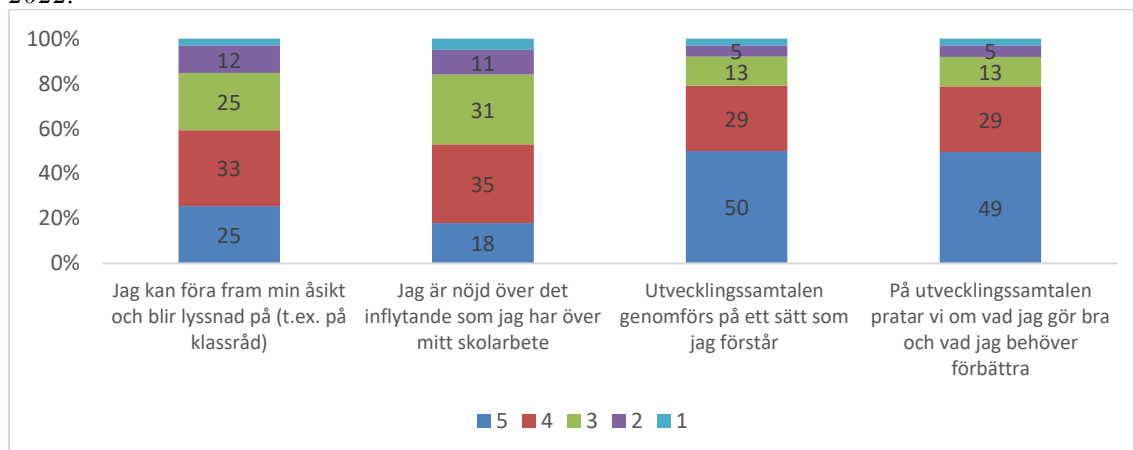
över mitt skolarbete. Sammantaget rör det sig om små förändringar. För påståendena om utvecklingssamtalen är resultatet i princip oförändrade. Nästan 9 av 10 elever svarar positivt på de frågorna. Se diagram 5 nedan.

Diagram 5. Elever i åk 5. Fördelning av svaren för de påståenden som ingår i indexet inflytande. År 2022.

Indexet för eleverna i årskurs 8 är i princip oförändrat jämfört med föregående år. Precis som för årskurs 5 har påståendena om utvecklingssamtalen högre resultat jämfört med de som handlar om inflytande över skolarbetet och att bli lyssnad på. Bland eleverna i årskurs 8 är 8 av 10 nöjda med utvecklingssamtalen och lite mer än hälften är nöjda med möjligheten till inflytande och att bli lyssnad på.

Diagram 6. Elever i åk 8. Fördelning av svaren för de påståenden som ingår i indexet inflytande. År 2022.

Då utvecklingssamtalen är ett viktigt forum för lärare att tillsammans med elev och vårdnadshavare diskutera elevens skolsituation och kunskapsinhämtning samt blicka framåt, är det positivt att det goda resultatet kvarstår sedan tidigare år. Många samtal genomfördes digitalt även under 2022 och om detta påverkar elevernas upplevelse går inte att säga ännu. Huruvida samtalen fortsatt kommer att hållas digitalt diskuteras på en del skolor. På frågan om inflytande behöver skolorna, även då en ökning av andelen positiva svar kan ses i år,

fortsätta att arbeta för att stärka elevernas uppfattning och möjlighet om hur de kan påverka sin skolsituation.

Grundsärskolan

Inom grundsärskolan besvaras enkäten av elever i årskurs 1-9 och av vårdnadshavare i årskurs 1-6. Resultaten från grundsärskoleundersökningen presenteras, liksom de i grundskoleundersökningen, utifrån tre områden: *kunskap*, *inflytande* samt *trygghet och trivsel* (det sistnämnda indexet redovisas under nämndmål 1.3.2).

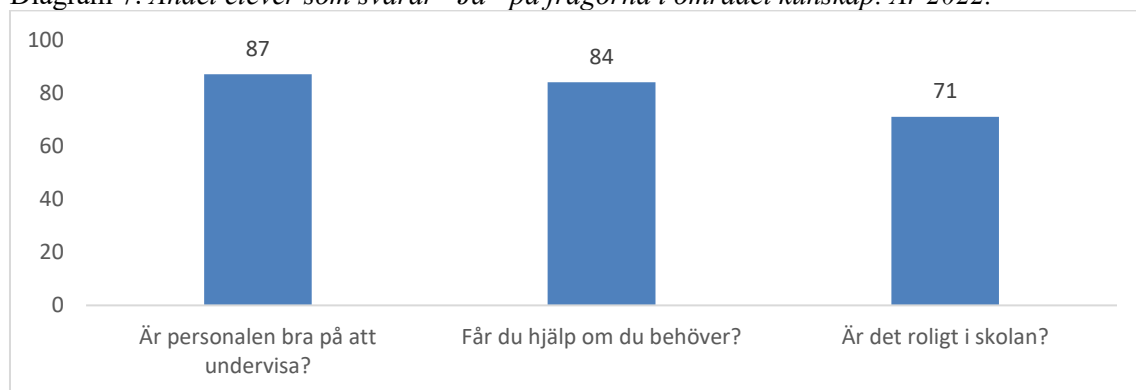
Underlaget utgörs av 384 svar från elever på kommunala skolor. Svarsfrekvensen är 51 procent. Utifrån att det är en liten grupp, och en låg svarsfrekvens, bör resultaten tolkas med försiktighet.

Frågorna kan besvaras med alternativen ”Ja”, ”Ibland” eller ”Nej”. Det är även möjligt att svara ”Vet inte”. I diagrammen redovisas andel som svarar alternativet ”Ja”.

Kunskap

Området kunskap består av frågorna: *Är det roligt i skolan*, *Får du hjälp om du behöver* och *Är personalen bra på att undervisa*. År 2022 svarar 87 procent ”Ja” på att personalen är bra på att undervisa. 84 procent svarar att de får hjälp om de behöver och 71 procent att det är roligt i skolan.

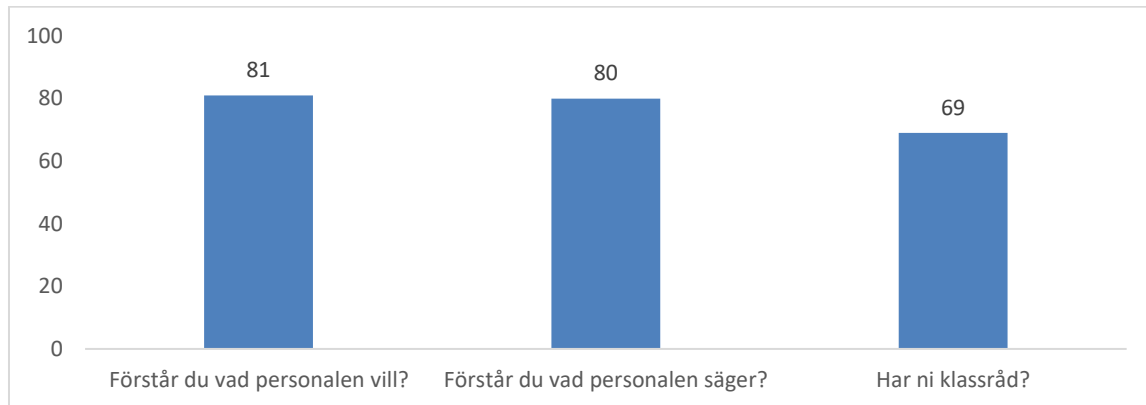
Diagram 7. Andel elever som svarar ”Ja” på frågorna i området kunskap. År 2022.

Inflytande

Området inflytande består av tre frågor: *Förstår du vad personalen säger*, *Har ni klassråd* och *Förstår du vad personalen vill*. Andelen elever som svarar ”Ja” är 81 procent på frågan om att förstå vad personalen vill. 80 procent svarar att de förstår vad personalen säger och 69 procent att de har klassråd.

Diagram 8. *Andel elever som svarar "Ja" på frågorna i området inflytande. År 2022.*

Även då resultaten i de olika frågorna varierar är de över lag höga och visar att stadens elever i grundsärskolan är nöjda med den verksamhet som grundsärskolan erbjuder.

Gymnasieskolans brukarundersökning

Gymnasieskolans brukarundersökning kommenteras under mål 1.3. 2 Alla elever har en trygg och god lärmiljö.

Kommunfullmäktiges och utbildningsnämndens indikatorer och aktiviteter kopplade till KF:s mål för verksamhetsområdet 1.3

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall T2 2022	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2021	Arsmål 2022	KF:s årsmål 2022	Period
  Andel elever i årskurs 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	75,8 %	74	77,5 %	76,6 %	79 %	79 %	2022
  Andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	80,1 %	80 %	81 %	79,5 %	82 %	82 %	2022
  Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i matematik i årskurs 3	90 %	91 %	90 %	89 %	95 %	95 %	2022
  Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i årskurs 3	90 %	88 %	92 %	91 %	95 %	95 %	2022
  Andel elever som är behöriga till nationella program, exklusive nyanlända och elever med okänd bakgrund	91,6 %	91 %	92 %	91,8 %	95 %	95 %	2022
  Andel gymnasieelever som slutfört utbildningen inom tre år med examen	*			82,1 %	79 %	79 %	2022

* Utfall kan anges först i verksamhetsberättelsen, förvaltningen inväntar statistik från Skolverket.

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna och med stöd av representanter från minoriteter samt experter kartlägga förekomsten av antisemitism i stadens pedagogiska verksamheter	2022-01-01	2022-06-30	
  Utbildningsnämnden ska analysera de bakomliggande orsakerna till de försämrade betygsresultaten i årskurs 6	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska fokusera på kunskapsresultaten i stadens utsatta områden med stöd av erfarenheterna från arbetet i de särskilt utsatta områdena	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska fortsätta implementera den nya modellen för särskilt stöd och särskilda undervisningsgrupper	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska fortsätta utveckla samverkan med Region Stockholm i syfte att säkerställa snabba insatser för barn med psykisk ohälsa	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska genomföra en forskningsbaserad effektutvärdering av det socioekonomiska stödet, med särskilt fokus på kunskapsresultaten	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska genomföra en kartläggning av elever med lång skolfrånvaro, så kallade hemmasittare och sammanställa relevanta åtgärder	2022-01-01	2022-12-31	UtbN juni 2022
  Utbildningsnämnden ska genomföra en översyn av läxhjälpen i stadens skolor	2022-01-01	2022-12-31	Rapporterad i T2
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för att öka barnens språkutveckling i stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta fördjupa kunskaperna om varför barn inte är i förskolan och påbörja relevanta åtgärder för att öka inskrivningsgraden	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna intensifiera arbetet med att nå ut med information om nationella minoriteters särskilda rättigheter till modersmål och språkutveckling i förskola och skola samt säkerställa att det är lätt för vårdnadshavare att ansöka och beviljas detta	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2022-01-01	2022-12-31	

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att utveckla uppföljning och aggregerad statistik kring närvaro och frånvaro på stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31	Rapporterad i T2
✓ Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utvärdera hur alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2022-01-01	2022-12-31	Rapporterad i T1
✓ Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera de obligatoriska rutinerna för övergången mellan förskola och grundskola med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling	2022-01-01	2022-12-31	Rapporterad i T1
✓ Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla indikatorn "Kvalitetsindikatorn – Självvärdering" utifrån läroplansuppdraget	2022-01-01	2022-12-31	Rapporterad i T1
✓ Utbildningsnämnden ska redovisa arbetet för att öka lärarnas och skolledarnas tid för det pedagogiska uppdraget och ledarskapet, så som förberedelse och efterbearbetning kopplad till undervisning	2022-01-01	2022-06-30	UtbN, maj 2022
  Utbildningsnämnden ska ta fram riktlinjer för hur skolorna ska arbeta förebyggande med elevernas psykiska hälsa på ett åldersanpassat sätt	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska undersöka förutsättningen att starta spetsklasser i fler ämnen, bland andra programmering och humaniora	2022-01-01	2022-12-31	Rapporterad i T2
  Utbildningsnämnden ska utifrån översynen av sex- och samlevnadsundervisningen i stadens skolor ta fram och implementera åtgärder i syfte att säkerställa kvalitet och likvärdighet	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Utbildningsnämnden ska utreda hur en extra timmes undervisning i skolan per dag, med fokus på läsning och matematik, kan möjliggöras	2022-01-01	2022-06-30	Rapporterad i T2
✓ Utbildningsnämnden ska utreda hur staden kan stärka rekryteringen av modersmåls lärare inom språk där det råder brist på behöriga lärare	2022-01-01	2022-06-30	Rapporterad i T1
✓ Utbildningsnämnden ska utreda införandet av ett Stockholmsprov i svenska som liksom Stockholmsprovet i matematik jämför elevernas kunskap när de börjar gymnasiet med det betyg de har från grundskola	2022-01-01	2022-12-31	Rapporterad i T2
✓ Utbildningsnämnden ska utreda möjligheten till extern rättning av nationella prov samt hur fristående skolor skulle kunna inkluderas i ett sådant projekt	2022-01-01	2022-06-30	UtbN, maj 2022
✓ Utbildningsnämnden ska återinföra syskonförtur upp till årskurs 5	2022-01-01	2022-12-31	Rapporterad i T1

Nämndmål: 1.3.1 Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T2 2022	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål 2022	Period
 Andel elever som dagligen deltar i en styrd rörelseaktivitet					80 %		2022
  Andel elever som vid höstterminsslut i åk 1 har uppnått grundläggande taluppfattning inom matematik					90 %		2022
  Andel elever som vid höstterminsslut i åk 1 kan läsa bekanta meningar i korta, elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett delvis fungerande sätt					90 %		2022
  Andel elever i åk 5 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	60 %	60 %	61 %	60 %	76 %		2022
  Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 6	93 %	94 %	93 %	--	96 %		2022

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T2 2022	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål 2022	Period
◆ ♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 6	93 %	91 %	96 %	--	97 %		2022
■ ♀ Andel elever i åk 8 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	43 %	46 %	41 %	40 %	55 %		2022
◆ ♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 9	90 %	91 %	89 %	--	95 %		2022
◆ ♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 9	94 %	93 %	96 %	--	99 %		2022
◆ ♀ Andel elever, av samtliga elever i åk 9, som är behöriga till nationella program	87,9 %	87 %	89 %	88,4 %	89 %		2022
◆ ♀ Meritvärde i årskurs 9	249	242	257	248,1 Poäng	251 Poäng		2022
● Andel legitimerade lärare i grundskolan				77,9 %	80 %		2022
◆ ♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	44 %	44 %	43 %	42 %	55 %		2022
◆ ♀ Andel gymnasieelever med examensbevis, oavsett studielängd	88 %	86 %	90 %	89 %	90 %		2022
● ♀ Andel gymnasieelever med minst betyg E i samtliga kurser i examensbevisen	80 %	78 %	82 %	81 %	80 %		2022
● Andel legitimerade lärare i gymnasieskolan				87,8 %	92 %		2022

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Fortsätta arbetet med att identifiera brister i tillgängligheten i skolplattformen och digitala läromedel i undervisningen för elever, skolpersonal och vårdnadshavare med nedsatt funktionsförmåga avseende rörelse och orientering (syn, hörsel, kognition), bland annat vid upphandlingar.	2019-01-01	2022-12-31	
▶ Säkerställa att läromedel är anpassade för elever med särskilda behov och att lämplig teknik finns att tillgå för elever som är i behov av detta	2019-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 1.3.2 Alla elever har en trygg och god lärmiljö

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T2 2022	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål 2022	Period
● ♀ Andel elever i grundsärskolan årskurs 1–9 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	84 %	*	*	--	82 %		2022
◆ ♀ Andel elever i gymnasiesärskolan nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	81 %	*	*	--	84 %		2022
◆ ♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna.	71 %	71 %	72 %	70 %	75 %		2022
◆ ♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	86 %	86 %	88 %	85 %	90 %		2022
■ ♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	60 %	63 %	59 %	57 %	85 %		2022

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T2 2022	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål 2022	Period
♦ ♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	81 %	85 %	78 %	79 %	90 %		2022
♦ ♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	54 %	58 %	50 %	48 %	56 %		2022
♦ ♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	78 %	85 %	73 %	77 %	87 %		2022
♦ ♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Det är arbetsro på mina lektioner	60 %	62 %	59 %	63 %	62 %		2022
♦ ♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	89 %	91 %	88 %	90 %	90 %		2022
♦ ♀ Andel vårdnadshavare F-klass nöjda med - Mitt barn känner sig tryggt i skolan	87 %	85 %	88 %	86 %	90 %		2022
● ♀ Total frånvaro i grundskolan				9,8 %	5 %		2022
■ ♀ Total frånvaro i gymnasieskolan	18 %	*	*	10 %	13 %		2022

* Resultatet kan inte anges per pojke/flicka.

Nämndmål: 1.3.3 Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T2 2022	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål 2022	Period
■ ♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag får vara med och bestämma om de aktiviteter vi har på mitt fritidshem	63 %	62 %	66 %	61 %	80 %		2022
♦ ♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen/kunskapskraven	71 %	75 %	68 %	70 %	85 %		2022
■ ♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen/kunskapskraven	51 %	59 %	44 %	48 %	70 %		2022
■ ♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare informerar om vad som krävs för att uppnå de olika betygen	49 %	55 %	43 %	50 %	65 %		2022
■ ♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare under kursens gång informerar om hur man ligger till	41 %	49 %	35 %	43 %	60 %		2022
■ ♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna	28 %	32 %	26 %	32 %	50 %		2022
♦ ♀ Andel vårdnadshavare F-klass nöjda med - Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	73 %	73 %	74 %	72 %	80 %		2022
♦ ♀ Andel vårdnadshavare åk 2 nöjda med - Jag vet vad mitt barn behöver kunna för att nå målen	70 %	69 %	71 %	69 %	83 %		2022

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Målet bedöms uppfyllas och bedömningen grundar sig på det omfattande samarbete som pågår mellan främst socialförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen i syfte att fler elever ska genomföra sin skolgång och nå målen för sin utbildning.

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden och utbildningsnämnden ska tillsammans tydliggöra ansvaret och uppföljningsansvaret för samarbetet mellan skola socialtjänst, utveckla kunskap om varandras roller och ansvar, samt säkerställa att riktlinjerna implementeras	2022-01-01	2022-12-31	
  Socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska utvärdera arbetet kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2022-01-01	2022-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Elever i behov får ett samlat stöd genom samverkan mellan samhällsaktörer

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningen verkar för att stadens skolor samverkar med vårdnadshavare, socialtjänst, hälso- och sjukvård, polis och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge barn och elever i behov av stöd rätt insatser. Åtgärder prioriteras för att uppnå ökad trygghet, studiero och skolnärvaro. Samverkan sker utifrån det hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande arbetet i syfte att fler elever når målen för utbildningen. I egenskap av hemkommun säkerställer förvaltningen att samverkan sker för elever med upprepade och längre frånvaro i skolor med annan huvudman.

Fördjupad samverkan för barnets bästa

Arbetet med de gemensamma uppdragen pågår och representanter på olika nivåer från utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen träffas regelbundet för att hålla ett strategiskt och långsiktigt helhetsgrepp över de gemensamma uppdragen. Dessa möten bidrar till att hålla ihop uppdragen och tillsammans hitta goda förutsättningar för utförandet av dem under året. Den övergripande och fördjupade samverkan syftar till att alla barn i staden ska utvecklas och nå målen med sin utbildning.

Ett stadsövergripande samverkansmöte mellan stadens grundskolor och socialtjänsten i Stockholms stad har ägt rum. Under delar av mötet deltog även representanter från regionen och samverkan kring barn i behov av stöd från både kommunen och regionen diskuterades.

Vidare informerades om aktuellt pågående arbete vid respektive förvaltning samt arbete som sker gemensamt mellan förvaltningarna på temat barns rätt till utbildning. Målet med dessa möten är bland annat att skapa likställighet och likvärdighet inom staden samt öka antalet elever som får behörighet till gymnasiet. Syftet är att stödja och underlätta den lokala operativa samverkan, öka skolnärvaron bland stadens grundskoleelever, minska risken för psykisk ohälsa och att barn och unga dras in i kriminalitet.

Samverkan kring barn och unga i riskzon

Förvaltningen fortsätter att stärka samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola, fritidsverksamheter, socialförvaltningen och polis med fokus på tidiga insatser och det förebyggande och uppsökande sociala arbetet i syfte att nå fler barn och familjer i riskzon och att tidigt identifiera och ge barn och elever i behov av stöd rätt insatser. Det finns lokala operativa samverkansforum för ett gemensamt arbete kring barn och unga som är i behov av samlade insatser inom ramen för de olika samverkansöverenskommelserna.

Utbildningsförvaltningen bistår stadsdelsförvaltningarna i arbetet med att ta fram lokala lägesbilder och orsaksanalyser i syfte att skapa gemensamma trygghetskapande och brottsförebyggande insatser. För att skapa och sprida förebyggande föräldrakommunikation via skolan samarbetar utbildningsförvaltningen med stadsdelsförvaltningarna, socialförvaltningen och polisen. Föräldrakommunikationen syftar till att stötta föräldrar att motverka problem hos unga med exempelvis alkohol, tobak och narkotika.

BUS-samverkan (barn och ungdomar i behov av särskilt stöd) är inne i en föränderlig fas till följd av flera olika utvecklingsarbeten och organisatoriska förändringar på regional nivå som påverkar ramarna och förutsättningarna för samverkan. Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen har under maj och juni inlett en dialog med chefer och avtalsansvariga inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen i syfte att tillsammans se över hur BUS-samverkan bäst kan utvecklas utifrån dessa förändringar.

Gemensamma mallar och stödmaterial för SIP (Samordnad individuell plan) kring barn och unga har gjorts mer tillgängliga för stadens grundskolor via information och länkar på för skolorna relevanta intranätssidor.

Inom ramen för det främjande och förebyggande arbetet pågår en mängd olika satsningar i samverkan med stadsdelsförvaltningar och socialförvaltningen, bland annat utbildningar kring orosanmälningar, MVP, Agera tillsammans med mera. Detta redovisas under nämndmålet *Alla elever har en trygg och god lärmiljö*.

SAMS-modellen för en obruten skolgång för placerade barn och unga

Utbildningsförvaltningen arbetar tillsammans med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna enligt en stödmodell, den så kallade SAMS-modellen. Det övergripande syftet är att säkerställa en obruten skolgång för placerade barn och unga när placeringen medför skolbyte.

Samverkan gäller barn och unga med placering i jourhem, familjehem, på HVB-hem eller i stödboende och behöver ske kring elever inom förskoleklass, grundskola och gymnasieskola samt grundsärskola och gymnasiesärskola.

Utbildningsförvaltningen har under 2022 deltagit i ett nationellt nätverk för SAMS för att dela erfarenheter och kunskaper omkring arbetet med att säkerställa obruten skolgång för placerade barn och unga.

Projektet Skolsamordnare för placerade barn och unga

Projektet *Skolsamordnare för placerade barn och unga* är finansierat av sociala investeringsfonden och påbörjades den 1 juni 2022. Syftet är att skolsamordnaren i berört stadsdelsnämndsområde ska planera för en väl fungerande skolgång för placerade barn och unga utan vårdnadshavare eller annan närstående. Projektet sker i samverkan mellan socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna Södermalm, Hägersten-Älvsjö, Skarpnäck, Farsta, Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista. Arbetsmarknadsförvaltningen deltar i styrgruppen samt vid erfarenhetsutbyten.

Projektplanen är framtagen och beslutades av styrgruppen i juni. En kick-off för att starta projektet med samtliga inblandade från socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt stadsdelsförvaltningarna genomfördes i augusti. En arbetsgrupp inom utbildningsförvaltningen med medarbetare från berörda enheter har bildats för kunskapsutbyte och delaktighet.

Skolsociala team, SST

Inom ramen för vårterminens seminarieserie om att främja, utreda och samverka kring skolnärvaro har digitala seminarier genomförts med mellan 100–150 deltagare per tillfälle, från både skola och socialtjänst. 81 procent av dem som har besvarat utvärderingen uppger att de kan använda kunskaperna som de fick från seminarieserien i sin yrkesroll och 71 procent av de svarande uppger att seminarieserien har varit till hjälp i det lokala arbetet med att främja, utreda och samverka kring skolnärvaro. Vad gäller den externa uppföljningsstudien av de skolsociala teamens arbete, som genomförs av på uppdrag av socialförvaltningen, är datainsamlingen avslutad och en slutrapport kommer i september.

Utvecklingsarbete för ett stärkt stöd till elever med hög skolfrånvaro

För att utveckla stödet till elever med hög skolfrånvaro har socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen tillsammans med fyra stadsdelsförvaltningar och tre grundskoleområden lämnat in en idéskiss till stadsledningskontoret gällande ett socialt investeringsprojekt. Bakgrunden är att antalet elever med hög skolfrånvaro har ökat markant de senaste åren, samt att både skola och socialtjänst tydligt uttrycker att det befintliga stödet inte räcker till.

Målgruppen för den sociala investeringen är elever i årskurs F-9 i stadens kommunala grundskolor som har en frånvaro på 50 procent eller mer under en termin. Insatsen som avser att utvecklas, med arbetsnamnet skolsociala team plus (SST plus), handlar i korthet om att via ett tvärprofessionellt team bestående av specialpedagoger, psykologer och familjebehandlare

erbjuda målgruppen ett holistiskt, intensivt och flexibelt stöd utifrån varje elevs individuella behov. Nära samverkan över organisationsgränserna mellan skola och socialtjänst med elevens skolgång i fokus är centralt för insatsen. Det övergripande målet är att SST plus ska leda till att fler elever i årskurs F-9 i Stockholms stad tar del av undervisningen och klarar målen i grundskolan med behörighet till gymnasiet. SST plus är tänkt att vara ett komplement till stadens pågående arbete med skolsociala team och insatser som stabiliserar skolgång för barn och unga som är aktuella inom socialtjänsten. För socialtjänstens del kommer insatsen att ges inom ramen för biståndsbeslut, till skillnad från stödet från de skolsociala teamen som i första hand är förebyggande och ges inom ramen för serviceinsatser.

Psykisk hälsa

Alla skolor har inom sitt elevhälsoarbete ett uppdrag att främja den psykiska hälsan. Detta arbete har under året kunnat utvecklas ytterligare med hjälp av det statsbidrag som riktats till flera grund- och gymnasieskolor. Satsningen innebär att skolor har tilldelats ekonomiska medel som bland annat används till kompetensutveckling och förstärkning av elevhälsans arbete. Exempel på pågående arbete är motivationshöjande insatser, främja närvaro, trygghet och studiero, övningar och verktyg för stresshantering.

En första mätning av insatserna på deltagande grundskolor visar att de planerade aktiviteterna till största del har genomförts enligt de handlingsplaner skolorna satt upp. Pandemin påverkade några av skolornas insatser. Skolorna vittnar om att insatserna och statsbidraget har haft betydelse, både för eleverna och för skolans organisation, men ett flertal skolor påpekar att arbetet är långsiktigt och kan därför inte i dagsläget se en klar effekt av sin insats.

Förvaltningens många insatser exempelvis för att utöka den fysiska aktiviteten under skoldagen och programmen MVP och Agera tillsammans kan indirekt ses som insatser för att stärka den psykiska hälsan och motverka psykisk ohälsa.

Utbildningsförvaltningen har, tillsammans med äldreförvaltningen, bidragit i socialförvaltningens uppdrag med att ta fram en e-utbildning om psykisk ohälsa som lanseras på stadens utbildningsplattform under hösten. Målgruppen är Stockholms stads samtliga medarbetare. Syftet är att höja den generella kunskapen om psykisk ohälsa och om självmord, att minska stigmatiseringen, om bemötande och att uppmuntra till att våga tala om psykisk ohälsa.

Samverkan med Region Stockholm för snabba insatser för barn med psykisk ohälsa

Kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm har en överenskommelse om samverkan kring barn i behov av särskilt stöd (BUS). Syftet är att utveckla och förbättra samverkansstrukturerna mellan förskolan, grundskolan, grundsärskolan, gymnasiet, gymnasiesärskolan, habiliteringen, barn- och ungdomspsykiatri, barnhälsovård och barnmedicin. Samverkansrutiner för hälso- och sjukvård, skola och förskola vid remittering, utredning och behandling av barn med misstänkt ADHD, autismspektrumtillstånd och intellektuell funktionsnedsättning i Stockholms län har reviderats under året, främst i syfte att förtydliga remissförfarandet vid utredning av barn med misstänkt neuropsykiatrisk funktions-

nedsättning. Ett annat syfte är att klargöra de riktlinjer som gäller för de professioner som är involverade i vårdkedjan kring barn som ska utredas för misstänkt ADHD, autismspektrumtillstånd eller intellektuell funktionsnedsättning.

Central skolpliktsbevakning – oplacerade elever

De kommunala skolorna har ansvaret för att bevaka att alla skolpliktiga barn har en skolplacering. Utbildningsförvaltningen genomför central skolpliktsbevakning regelbundet varje månad med undantag för juli och augusti, och redovisar statistik över skolpliktiga elever i Stockholm som inte har en registrerad skolplacering i barn- och elevregistret (BER). Resultatet används som stöd i det systematiska kvalitetsarbetet och för att följa upp att alla elever får sin rätt till utbildning tillgodosedd och fullgör skolplikten.

Under våren anordnades ”Kom och jobba”-träffar för skolpliktsbevakare som arbetar på skolorna för att de skulle få utbildning samt möjlighet att träffa dem som arbetar med skolpliktsbevakning på central förvaltning.

I juni månad var det 1 180 elever som inte har en registrerad skolplacering, att jämföra med januari 2022 då det var 1 570 oplacerade elever. Det stora flertalet av de oplacerade eleverna befinner sig utomlands.

Som ytterligare stöd i det systematiska kvalitetsarbetet genomfördes en kvalitativ skolpliktsbevakning i april 2022 med urval av skolor som har fler än 10 oplacerade elever i sin skolpliktsbevakningslista. En analys av skolpliktsarbetet gjordes på respektive skola och har använts i det systematiska kvalitetsarbetet.

Elever med upprepad eller längre frånvaro

Hemkommunen ansvarar för att elever fullgör sin skolplikt och får sin rätt till utbildning tillgodosedd oavsett huvudman. Därför arbetar utbildningsförvaltningen både med elever som saknar skolplacering samt elever som har upprepad eller längre frånvaro från skolan.

Under läsåret 2021/2022 inkom för Stockholms stads kommunala grundskolor 2 445 ärenden om att rektor har inlett en utredning om en elevs upprepade eller längre frånvaro. Antalet ärenden som anmälts till huvudmannen föregående läsår 2020/2021 var 3 323 ärenden. En orsak till att antalet ärenden minskat kan vara att effekter av pandemin har börjat att avta.

Förvaltningen följer upp att skolorna utreder elevernas frånvaro och stöttar vid behov skolorna i deras arbete. Utbildningar i syfte att höja skolornas utredningskompetens för elever med upprepad eller längre frånvaro har erbjudits vårterminen 2022. Förvaltningen fortsätter under läsåret 2022/2023 att erbjuda stöd kring utredningar i Barn- och elevregistret.

Förvaltningen har under våren 2022 gjort kvalitativa uppföljningar på de skolor som har fler elever med hög frånvaro.

Om en elev går hos en annan huvudman ska rektor anmäla till elevens hemkommun om det har inletts en utredning av elevens upprepade eller längre frånvaro. Det innebär att utbildningsförvaltningen utreder ärenden som rör elever med frånvaro hos andra huvudmän. Vid de enskilda elevärenden där det inte finns en fungerande samverkan kring elevens frånvaro, samordnar förvaltningen en samverkan med andra myndigheter.

Hittills i år har det kommit in 212 anmälningar från andra huvudmän vilket är en minskning jämfört med samma period föregående år då det inkom 242 ärenden. Elevärendena avslutas först när eleverna återgår till att delta i utbildningen. Ärenden avslutas också om en elev flyttar ut från Stockholm och folkbokförs i en annan kommun samt när eleven går ut årskurs 9 då elevens skolplikt upphör.

Under året har hittills 220 elevärenden gällande upprepade eller längre frånvaro avslutats. Dessa ärenden kan ha inkommit till förvaltningen även tidigare än under 2022, men har alltså kunnat avslutas under året. I dagsläget är antalet pågående elevärenden 328, en minskning jämfört med samma period förra året då det fanns 434 pågående ärenden. En orsak till att antalet ärenden minskat kan vara fortsatta effekter av att pandemin avtagit.

Förvaltningen har under året bjudit in fristående skolor till workshops där man utbildat skolorna i frånvarosystemet ULF. I dagsläget har 108 fristående skolor behörighet i frånvarosystemet ULF.

En kartläggning och relevanta åtgärder för elever med upprepade eller längre skolfrånvaro i kommunala och fristående grundskolor har sammanställts i en rapport som beslutades av utbildningsnämnden i juni. Kartläggningen visade att cirka 1 procent av eleverna i Stockholms stads grundskolor har haft över 50 procents frånvaro under höstterminen 2021. Utbildningsförvaltningen vidtar flera olika åtgärder för att främja skolnärvaro och förebygga skolfrånvaro. Generellt finns goda samverkanstrukturer, arbetsmetoder och en väl fungerande samverkan. Det är viktigt att arbetet fortgår på alla nivåer; förvaltningen fortsätter att följa upp elevfrånvaron och vidareutveckla stödet till skolorna för att främja närvaro.

Rådet för funktionshinderfrågor

Utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor sammanträder månatligen, inom ramen för ordinarie nämndprocess. Vid mötena deltar även representanter från utbildningsförvaltningen och SISAB. Rådet arbetar utifrån stadens Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning genom att bland annat yttra sig över beslutsunderlag samt förslag till policy- och styrdokument. Därtill har rådet en rådgivande funktion i frågor som har funktionshinderaspekter.

Rådet fokuserade under våren 2022 på bland annat det språkutvecklande arbetet samt elevhälsans uppdrag.

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden sammantaget kommer att uppnå målet. Så långt det nu är möjligt att bedöma kommer aktiviteter att genomföras.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

● Uppfylls helt

Samarbete med Ung företagsamhet

Förvaltningens utökade samarbete med Ung företagsamhet för att stötta fler grund- och gymnasieskolor i lärandet om entreprenörskap har fortsatt och som ett led i satsningen läggs särskilt vikt vid att utveckla möjligheterna för gymnasieskolor med yrkesprogram att erbjuda UF-företagande. Arbetet redovisas mer detaljerat i bilaga 5.

Goda affärsmässiga kontakter med företag

För att lyssna in och tillvarata leverantörssidans sakkunskap och erfarenheter har marknadsdialoger genomförts inför att nya upphandlingar påbörjats såsom lokalvård, städmaskiner och idrottsmateriel. Marknadsdialoger är en del av förvaltningens samverkan med näringslivet och ingår också i den systematiska uppföljningen av nämndens lokala avtal.

Samverkan med lärosätena

Utbildningsförvaltningen medverkar tillsammans med andra kommuner i regionen och lärosätena i Stockholms län i Regionalt utvecklingsnätverk Stockholm (RUN Sthlm). Fokus är gemensamma utmaningar gällande kompetensförsörjningsfrågor i skola och förskola.

Etableringslots

Extern webbkommunikation med tillhörande funktionsbrevlåda är inrättad på "Etablera ditt företag i Stockholm" i syfte att underlätta för näringslivet.

Nämndmål: Nämndens verksamhet ger förutsättningar för ett gott företags- och näringslivsklimat

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Stockholms skolor har tillräckligt med platser och god kvalitet för att ge förutsättningar för ett gott företags- och näringslivsklimat. Alla elever har under sin skolgång kontakt med högskolor, branscher, näringsliv och andra aktörer. Eleverna ska därigenom ges möjlighet till kunskap, inspiration och underlag inför framtida studier och yrkesval.

Utbildningsförvaltningen bidrar till att stärka Stockholm som en världsledande kunskapsregion genom att utveckla samverkan med lärosäten, myndigheter och andra externa aktörer. Myndighetsutövning och kommunikation gentemot enskilda skolhuvudmän kännetecknas av rättssäkerhet, effektivitet och tydlighet. Förvaltningen framstår som en attraktiv affärspartner för leverantörer av upphandlade varor och tjänster.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att målet kommer att uppnås genom de insatser om bedrivs när det gäller såväl kort- som långsiktig skollokalplanering och att utnyttja befintliga lokaler effektivt. Förvaltningen ser dock risker för kostnadsökningar samt förseningar i många byggprojekt, kopplat till världsläget, och kommer att arbeta aktivt för att minimera riskerna.

Nämndmål: Elever och medarbetare har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva skollokaler

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningen samverkar med övriga förvaltningar inom staden och kommer in tidigt i planeringsprocesserna. Förvaltningen tar fram tydliga och välutvecklade behovsanalyser och föreslår kostnadseffektiva lokallösningar. Ny-, om- och tillbyggnad sker utifrån utbildningsnämndens funktionsprogram samt utifrån stadens miljömål. Lokalerna är flexibla samt kostnads- och yteffektiva. Befintliga lokaler förvaltas kostnadseffektivt.

Resurseffektiv lokalplanering och skolutbyggnad

Lokalplanering med anledning av kriget i Ukraina

Planering för elevplatser sker utifrån stadens tre olika scenarier för flyktingmottagandet (som redovisades i tertialrapport 1) vid tidpunkterna terminsstart hösten 2022, våren 2023 samt hösten 2023. Förvaltningen har en god beredskap inom både grundskola och gymnasieskola för såväl det lägsta som för mellanscenariot. Förvaltningen arbetar fortsatt med att kunna säkerställa lokalkapacitet som möter behovet även vid det högsta scenariot.

Ekonomistyrning i lokalprojekt

Att begränsa ökningen av hyreskostnader är högt prioriterat. Det innebär att nya lokalprojekt prövas noggrant också under 2022. Förvaltningen konstaterar att det rådande världsläget leder till ökade byggkostnader och stora utmaningar för projekten.

Generell ökning av byggkostnader kopplat till rådande världsläge

Förvaltningen ser en generell ökning av byggkostnader kopplat till det rådande världsläget och kriget i Ukraina. Ukraina är en stor leverantör av stål till den europeiska byggmarknaden. Ukraina står också för en betydande andel arbetskraft i annan produktion till byggnadssektorn, exempelvis betongstommar. Världssamfundets sanktioner mot ryska produkter har påverkat leveranser av både material och energilag, vilket också påverkat prisbilden.

För de skolbyggnadsprojekt som är aktuella för upphandling är det svårt för SISAB att få in anbud, och de anbud som kommer in har ett större riskpåslag än normalt med anledning av osäkerheten i världen. Detta leder i sin tur till högre hyreskostnader för utbildningsnämnden.

Förvaltningen arbetar aktivt med att göra besparingar och omprioriteringar där så är möjligt utifrån projektens förutsättningar, men ser utmaningar med att klara de ekonomiska nyckeltalen framgent. Utbildningsförvaltningen ser även risk för förseningar i många byggprojekt kopplat till världsläget och kommer framöver att arbeta aktivt med alternativa planer så att risken minimeras.

Projekt med större kostnadsökningar

För projekt där investeringskostnaden eller hyresnivån exklusive index ökar i sådan omfattning att nämndens befogenheter överskrids, föreläggs nämnden ett nytt ärende för eventuell begäran om nytt medgivande från kommunstyrelsens ekonomiutskott. I de fall ekonomiutskottet beslutar att kostnaden inte alls får öka förutsätts ny prövning även vid mindre avvikelser.

Bäckahagens skola

I tertialrapport 1 lyftes behovet av ett reviderat genomförandeärende för Bäckahagens skola under 2022. Ärendet är flyttat till våren 2023 efter att projektet genomför en genomlysning av möjligheter till kostnadssänkande åtgärder, vilket beräknas pågå under hösten 2022.

Lillholmsskolan

Utbildningsnämnden beslutade i april 2018 att godkänna genomförandebeslutet för Lillholmsskolans om- och nybyggnation med en bedömd hyresgenererande investeringskostnad om cirka 285 mnkr. Aktuell prognostiserad hyresgenererande investeringskostnad bedöms öka med 30 mnkr främst med anledning av det rådande världsläget, varpå ett reviderat genomförandeärende kan komma att förberedas till utbildningsnämnden under hösten. Projektet arbetar aktivt med att göra besparingar för att hålla budget och återkommer med mer information.

Västertorpsskolan

I verksamhetsberättelsen 2021 lyftes det avslutade projektet vid Västertorpsskolan. Projektets prognos för slutkostnad bedömdes till 161,2 mnkr för utbildningsnämnden i jämförelse med beslutad hyresgenererande investeringskostnad om 109,3 mnkr. Under 2022 har ytterligare kostnader tillkommit inför hyresregleringen, beroende på ökade kostnader kopplat till markarbeten. Eftersom projektet är avslutat saknas möjlighet att förelägga nämnden ett nytt ärende med nytt medgivande från kommunstyrelsens ekonomiutskott. Nämnden informeras därför på detta sätt. Aktuell hyresgenererande slutkostnad för projektet uppgår i dagsläget till 173,7 mnkr.

Projekt med mindre kostnadsökningar

Ny grundskola i Riksby

Utbildningsnämnden beslutade i maj 2021 att godkänna utredningsbeslutet för ny grundskola i Riksby 1 till en uppskattad utredningskostnad om 7,1 mnkr. Aktuell prognostiserad kostnad uppgår i dagsläget till 8,4 mnkr och beror på omtag i projektet vad gäller samordningen med förskolan samt tillkommande kostnader kopplade till ny detaljplan.

Ny idrottshall vid Konradsberg

Utbildningsnämnden beslutade i april 2021 att godkänna utredningsbeslutet för ny idrottshall vid Konradsberg till en uppskattad utredningskostnad om 7,6 mnkr. Aktuell prognostiserad kostnad uppgår i dagsläget till 8 mnkr och beror på ytterligare arbeten och justering av befintliga utredningar som behöver genomföras inför granskningen av den nya detaljplanen för området. Exempel på kostnadsdrivande utredningar har varit fågel- och fladdermusinventering samt komplettering av dagvattenutredningen och trädstrategin.

Tullgårdsskolan

Utbildningsnämnden beslutade i maj 2020 att godkänna utredningsbeslutet för om- och tillbyggnation av Tullgårdsskolan till en uppskattad utredningskostnad om cirka 7,5 mnkr. Aktuell prognostiserad kostnad uppgår i dagsläget till cirka 8,6 mnkr och beror på ökad omfattning av utredningar inom detaljplanen. Det avser främst kulturmiljö, geoteknisk undersökning, dagvattenutredning, samt barnkonsekvensanalys.

Översyn av funktionsprogram för skollokaler

Utbildningsförvaltningen har under våren slutfört revideringen av Funktionsprogram för skollokaler. Revideringen omhändertar preliminära resultat av den pågående utvärderingen av fyra nybyggda skollokaler samt erfarenheter från genomförda och pågående byggprojekt. Dessutom hanteras ett antal mer specifika frågor, exempelvis säkerhetsfrågor och samverkan med kulturförvaltningen. Funktionsprogrammets avsnitt om utemiljö har setts över i sin helhet, genom omprioriteringar av existerande krav och råd samt nya krav och råd som bland annat berör hantering av klimatfrågor. Arbetet med att färdigställa utvärderingsrapporten fortlöper under sommaren och början av hösten.

Skolgårdar med fokus på hälsa och grönska

Förvaltningens skolgårdsprojekt pågår med särskilt fokus på hälsa och grönska. Skolor som ingår i projektet är Alviksskolan, Hjulsta grundskola, Hässelbygårdsskolan, Sofia skola och Trollbodaskolan. Under höstterminen 2022 kommer elever på respektive skolor att vara delaktiga i att ta fram förslagshandlingar på hur deras skolgårdar kan byggas om. Färdigställande av ombyggnationerna är planerade till terminsstart hösten 2023. Genom samverkan med externa aktörer får projektet stöd i hur skolgårdar kan utformas med hållbar grönska och för att uppmuntra till rörelse. Bättre metoder för utvärdering av det färdiga resultatet tas fram.

I kommunfullmäktiges budget fick nämnden i uppdrag att genomföra ett pilotprojekt för gröna skolgårdar vid skolgård på den nya skolan som planeras i Bromsten, genom klimatanpassning och tillskapande av naturlig vegetation. Uppdraget har inarbetats i projektet för den nya skolan. Projektet är i utredningsfas.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Beställa åtgärder för att tillgängliggöra skolornas publika lokaler.	2019-01-01	2022-12-31	
 Säkerställ skolornas inklusive skolgårdarnas tillgänglighet och användbarhet för elever, skolpersonal, vårdnadshavare och andra besökare med olika funktionsnedsättningar, i samband med ny-, om- och tillbyggnad.	2019-01-01	2022-12-31	
 Uppmärksamma tillgänglighetsaspekter när verksamheten genomför förändringar i lokaler eller omorganiserar	2019-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Under perioden har många möten och utbildningar genomförts digitalt, ett arbetssätt som utvecklades under pandemin och som bidrar till att begränsa behovet av resor.

Förvaltningen har sålt två tjänstefordon under perioden, då behovet av dessa inte längre finns.

Nämndmål: Utbildningsnämnden bidrar till effektiva och hållbara transporter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Utbildningsnämndens verksamheter planeras och placeras så att behovet av resor och transporter minskar. Resor genomförs på det minst miljöpåverkande sättet. Nämndens tjänstefordon drivs av förnybara bränslen som gas eller el. I upphandlingar ställs miljökrav i enlighet med stadens miljöprogram och stadens mål om fossilbränslefri organisation 2030.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens resepolicy ska förnyas i enlighet med stadens miljöprogram och stadens mål om fossilbränslefri organisation 2030	2021-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

● Uppfylls helt

Målet bedöms uppnås helt, främst genom medverkan i arbetet för att tillgängliggöra skollokaler för kulturskolan, föreningsliv och allmänhet.

Utbildningsförvaltningen har varit delaktig i att tillsammans med idrottsförvaltningen ta fram en stadsövergripande strategi för ökad simkunnighet. Ett utkast finns och har skickats ut på remiss men strategin är ännu inte beslutad.

Idrottsförvaltningen bedömer att antalet bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid inte kommer att nå upp till årsmålet. Utbildningsförvaltningen kan inte påverka boknings-situationen.

Dialogen med idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen har under året fortsatt i syfte att klargöra ansvarsfördelning för tillgängliggörande av skollokaler för föreningslivet.

Kulturförvaltningens behov av lokaler för kulturskolan lyfts vid regelbundna avstämningar mellan förvaltningarna i syfte att hitta möjligheter till uthyrning av skollokaler åt kulturskolans verksamheter utefter behov.

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall T2 2022	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Utfall VB 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål 2022	Period
  Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid				74 198	97 000	97 000	2022

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en stadsövergripande strategi för ökad simkunnighet	2022-01-01	2022-06-30	Pågår

Nämndmål: Skollokaler är tillgängliga för föreningsliv och andra aktörer utanför skoltid

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Antalet skolgårdsytor och skol- och idrottslokaler som är tillgängliga för föreningsliv och fysisk aktivitet ökar. Samverkan med kulturförvaltningen möjliggör gemensamt nyttjande av lokaler.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

◆ Uppfylls delvis

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden delvis kommer att uppnå målet. Detta beror på svårigheter att nå årsmålen för indikatorerna inom området. Sannolikt uppnås inte årsmålen för klimatpåverkan eller för andelen ekologiska livsmedel. I tertialrapport 1 lämnades en analys av arbetet med skolmåltidernas miljömål. Arbetet med ökad måluppfyllelse fortsätter under hösten med fokus på tydligare styrning och stärkt uppföljning. I arbetet prioriteras i första hand skolor med tillagningskök.

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall T2 2022	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål 2022	Period
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling				62 %	90 %	90 %	2022
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				45,1 %	65 %	65 %	2022
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider				2,2 kg CO2/kg livsmedel	1,7 kg CO2	1,70 kg CO2/kg livsmedel	2022

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2022-01-01	2022-12-31	
  Servicenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens miljö- och klimatpåverkan från måltider i samarbete med utbildningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och äldrenämnden	2022-01-01	2022-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling i stadens verksamheter i samarbete med stadsdelsnämnderna, Stockholms stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, utbildningsnämnden, socialnämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska genomföra ett pilotprojekt för gröna skolgårdar vid Bromstensskolans skolgård genom klimatanpassning och tillskapande av naturlig vegetation	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens matsvinn i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, äldrenämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Utbildningsnämndens verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter genomsyras av ett hållbarhetsarbete i enlighet med stadens miljöprogram och Agenda 2030. Miljö- och klimatpåverkan från konsumtion, energiförbrukning, avfall och kemikaliehantering minskar genom ett målmedvetet arbete. Lärande för hållbar utveckling bidrar till att ge elever goda kunskaper i miljö- och klimatfrågor.

Lärande för hållbar utveckling

En ny mobil naturskoleenhet har byggts upp och nyrekrytering är genomförd. Målsättningen är att den nya enheten, med fokus på fritidshemmen, ska tas i drift under höstterminen 2022. Leverans av elbilen har dock försenats, vilken kan medföra senare start av verksamheten med elbilen.

Staden har under våren genom utbildningsförvaltningen deltagit i utmaningen Net Zero Challenge. Syftet med utmaningen är att elever i Minecraft-miljö ska hitta lösningar för ett hållbarare Stockholm med lägre koldioxidavtryck. 250 bidrag lämnades in till tävlingen och de vinnande bidragen visades upp på klimatkonferensen i Stadshuset den 1 juni.

Klimatpåverkan från skolmåltider

Arbetet att minska skolmåltidernas effekter på klimatet har hög prioritet. Utfallet för perioden visar att nämnden inte når målet för klimatpåverkan, eller andelen ekologiska livsmedel. Arbetet fortsätter under hösten för att nå en ökad måluppfyllelse.

Analys av arbetet med skolornas miljömål

I tertialrapport 1 redogjorde förvaltningen för en omfattande analys av arbetet med att minska skolmåltidernas miljöpåverkan. En uppföljning av utfallet har genomförts för perioden januari-maj 2022. Resultatet, jämfört med samma period föregående år, visar en svag förbättring både för de ekologiska inköpen och för CO₂-utsläpp. Det dock är en fortsatt stor variation mellan enheterna. Arbetet med ökad måluppfyllelse fortsätter under hösten med fokus på tydligare styrning och stärkt uppföljning. I arbetet prioriteras i första hand skolor med tillagningskök.

Centralt genomförda insatser

En viktig förutsättning för att skolorna ska nå stadens miljömål är att förvaltningen arbetar på central nivå i strategiska frågor såsom upphandling, samordning och utbildning.

Flera utbildningar riktade till nyckelpersoner på skolorna har genomförts under våren, i syfte att öka kunskapen om miljöpåverkan från skolmåltider.

Förvaltningen har fortsatt medverkat i olika arbetsgrupper för de centrala avtalen för livsmedel. Detta bidrar till att säkerställa skolornas behov och skapar förutsättningar att nå de politiskt fastställda miljömålen.

Inom ramen för det samordningsnätverk utbildningsförvaltningen leder har en stadsgemensam webbplats utformats för mat och måltider. Webbplatsen, som lanserades i juni, ska omfatta stadens samtliga verksamheter och är ytterligare ett sätt att synliggöra och implementera stadens matstrategi.

Utbildningsförvaltningen medverkar även i budgetuppdraget att utreda mått och mätmetoder för klimat- och miljöpåverkan från måltider. Ett par inledande möten har genomförts i syfte att definiera uppdrag och mätvärden.

Åtgärder för att minska matsvinnet

Inom ramen för budgetuppdraget avseende matsvinn har förvaltningen i samverkan med stadsledningskontoret genomfört en marknadsundersökning av olika typer av digitala matsvinnssystem, i syfte att hitta ett system som förenklar mätning av matsvinn.

Ett pilotprojekt har genomförts i samverkan med Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) i syfte att se samverkansmöjligheter för mått och mätmetoder kring matsvinn. Utfallet av pilotprojektet kommer att analyseras under hösten.

Klimatanpassning, lokaler och skolgårdar

I maj uppdaterades funktionsprogrammet för skollokaler och skolgårdar med nya krav vad gäller klimatanpassning och biologisk mångfald.

Förvaltningen har initierat ett pilotprojekt som genomförs 2022–2023 i syfte att pröva multifunktionella lösningar för klimatanpassningar på skolgårdar. Två skolgårdar ingår i piloten och i första hand ligger fokus på åtgärder för att minska effekterna av värmebölja. Projektet sker i samverkan med SISAB och miljöförvaltningen.

Kemikaliesmart skola

Information om den nya vägledningen för kemikaliesmart grundskola och fritidsverksamhet har spridits till skolorna genom olika kanaler. Arbetet fortsätter under hösten med fokus på att minska förekomsten av utfasningsämnen och produkter som innehåller skadliga kemikalier.

Under våren 2022 har fem utbildningstillfällen genomförts för nya användare i stadens kemikaliehanteringssystem Chemsoft. Två utbildningstillfällen har även genomförts för skolorna, för ”Föreståndare för brandfarlig vara”.

Källsortering och återbruk

För att underlätta skolornas möjligheter till källsortering i enlighet med stadens avfallsplan har utbildningsförvaltningen tillsammans med idrottsförvaltningen initierat en gemensam

stadsövergripande upphandling för insamling och återvinning av verksamhetsavfall. Upphandlingen genomförs av serviceförvaltningen. Utbildningsförvaltningen har aktivt deltagit i förstudie och kravställning av tjänsten samt leverantörer. Under våren genomfördes en marknadsanalys tillsammans med ett antal leverantörsdialoger som en del i förstudien. Ytterligare 19 förvaltningar och bolag har anslutit sig till upphandlingen.

Förvaltningen vill lyfta två goda exempel på återbruk, Olaus Petri grundskola och Betty Petterssons gymnasium. Olaus Petri skola har efter omfattande renovering möblerat skolan till 99 procent med återbrukade möbler inför återflytten. Betty Petterssons gymnasium, som startar sin verksamhet i nya lokaler hösten 2022, har till cirka 60 procent använt återbrukade möbler.

Miljökrav i upphandling och inköp

Samarbetet med kemikaliecentrum och transportcentrum vid miljöförvaltningen fortsätter. Syftet är att kunna ställa tydliga och uppföljningsbara miljökrav i utbildningsförvaltningens upphandlingar av varor och tjänster för att bidra till stadens miljö- och klimatmål. Exempel på detta är upphandling av lokalvård, idrottsmateriel samt insamling och sortering av verksamhetsavfall.

Miljökrav inom lokalvård

Skolornas lokalvård är ett område där förvaltningen arbetar med höga miljökrav, oavsett om lokalvården drivs i egen regi eller på entreprenad. Förvaltningen har arbetat med innovativa lösningar för att uppmuntra och inspirera skolorna till att använda ny teknik för att minska vatten- och kemikalieförbrukningen i den dagliga städningen men också minimera onödig tvätt samt transporter. Som exempel har förvaltningen upphandlat ett bredare sortiment av städmaskiner samt partikelfritt vatten. Denna kombination minskar användandet av onödiga kemikalier. Motsvarande krav har ställts i den senast genomförda upphandlingen av lokalvård på entreprenad för fyra skolor på Östermalm. Utbildningsförvaltningen avser att fortsätta utveckla miljöarbetet inom lokalvården oavsett om den sker i egen regi eller på entreprenad.

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T2 2022	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål 2022	Period
 Antal skolor som har genomfört checklista för skolmåltider och som uppfyller utbildningsförvaltningens grundläggande krav på måltidsverksamheten				140	160 följer upp	160 följer upp	2022
 Enheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling				129 sorterat	120 sorterar		2022

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Utbildningsförvaltningen bedömer att målet kommer att uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Nämndens prognos per augusti visar ett överskott om 100 mnkr efter fondförändring. Prognosen bygger på att resultatenheter fonder kommer att minska med 60,9 mnkr, vilket innebär att resultatet före fondförändring är ett överskott om 39,2 mnkr. Det ekonomiska utfallet sammantaget och per verksamhetsområde liksom prognoser för helåret beskrivs i avsnitt *Uppföljning av ekonomi*.

Analys av effekterna av det nya systemet för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd

Uppföljning av tilläggsbelopp och verksamhetsstöd samt strukturbidrag

Inför och under 2022 har utbildningsnämnden beslutat om flera nya typer av ersättningar för verksamheter som riktar sig till elever i grundskola och gymnasieskola med omfattande behov av särskilt stöd. Vissa ersättningar infördes även retroaktivt för 2021.

Utbildningsnämnden ska enligt verksamhetsplanen göra en analys av effekterna av det nya systemet för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd i grundskolan, samt av det höjda strukturbidraget till de fristående resursskolorna. Uppdraget redovisas i tertialuppföljningarna samt verksamhetsberättelse.

Nya ersättningsformer i grundskolan

Utbildningsnämndens budget 2022 innebär en rad förändringar av ersättningsformer för grundskolornas särskilda stöd. Förvaltningen har fortsatt arbetet med implementering med avseende på handläggning, administration, systemstöd, ekonomi och kommunikation. Nedan följer en kort beskrivning av respektive ersättningsform och en redogörelse för omfattningen av de olika verksamheterna som stödet riktar sig till. Förvaltningen redogör även kortfattat för ansökningar och beslut om tilläggsbelopp respektive verksamhetsstöd till enskilda elever. De ekonomiska effekterna i relation till budget 2022 redovisas under mål 4.

Strukturbidrag till fristående resursskolor

Utbildningsnämnden har beslutat om ett särskilt strukturbidrag till fristående resursskolor. I nuläget får 28 resursskolor med elever från Stockholms stad strukturbidrag. Utöver strukturbidraget erhåller resursskolorna stödet för särskilda undervisningsgrupper, se nedan. Skolorna kan även ansöka om tilläggsbelopp för enskilda elever.

Tabell 1: *Elever i resursskolor 2022*

Elever i fristående resursskolor	Mars	Juni
Totalt antal elever	626	633
Varav elever som beviljats tilläggsbelopp	112	111

Centrala grupper med särskild inriktning (CSI)

CSI-grupperna vänder sig till elever i kommunal grundskola med omfattande behov av särskilt stöd. Intresset för CSI-placering är fortsatt stort. Under vårens beslutsomgång inkom 230 ansökningar (171 pojkar och 59 flickor), flest ansökningar för elever i åk 6. Totalt erbjöds 85 elever, som bedöms ha behov av stödet, plats och 60 vårdnadshavare tackade ja till erbjuden plats.

Tabell 2: *Elever i CSI-grupper 2022*

CSI-grupper i Stockholms stad	Mars	Juni
Antal grupper	13	13
Totalt antal platser	251	251
Antal elever	245	244
Beläggningsgrad	98 %	97 %

Regionala särskilda undervisningsgrupper (RSU)

RSU-grupperna är en del av den kommunala grundskolan och riktar sig till elever som har behov av anpassade lärmiljöer som inte kan mötas på den egna skolan. RSU-grupperna är under uppbyggnad utifrån de behov som finns i respektive stadsdel eller område. Antalet platser planeras under hösten 2022 utökas till cirka 160 platser.

Tabell 3: *Elever i RSU-grupper 2022*

RSU-grupper i Stockholms stad	Mars	Juni
Antal grupper	10	11
Totalt antal platser	100	115
Antal elever	84	94
Beläggningsgrad	84 %	82 %

Särskilda undervisningsgrupper (SU-grupper)

Såväl fristående som kommunala skolor kan ansöka om stöd för särskilda undervisningsgrupper. Information, rutiner och blanketter har tagits fram och kommunicerats till skolorna. Under första halvåret har endast fyra fristående skolor, utöver resursskolorna, anmält att de önskar extra ersättning för elever i särskild undervisningsgrupp. Fler skolor har visat intresse och antalet kommer troligen att öka under hösten.

Tabellen nedan visar antal elever i SU-grupp uppdelat på kommunala och fristående skolor.

Tabell 4: *Elever i SU-grupper 2022*

Antal elever med SU-gruppstillägg per verksamhet	Mars	Juni
Kommunal skola	636	742
Fristående skola	626	653
Varav resursskola	626	633
Övriga fristående skolor	Ingen uppgift	20
Summa antal elever	1 262	1 395

Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd

För elever med omfattande behov av särskilt stöd kan fristående skolor ansöka om tilläggsbelopp (TB) och kommunala skolor om verksamhetsstöd (VS). Andelen helt eller delvis beviljade tilläggsbelopp var under andra kvartalet 2022 jämförbart med första kvartalet. Andelen beviljade verksamhetsstöd var något högre än första kvartalet.

Totalt antal elever med någon form av ersättning för särskilt stöd

Tabellen nedan ger en sammanfattande lägesbild över det totala antalet elever som omfattades av de olika ersättningsformerna kring särskilt stöd i juni 2022.

 Tabell 5: *Totalt antal elever med någon form av ersättning för särskilt stöd, juni 2022*

	Antal elever		
	Med beviljat TB/VS	Med strukturbidrag	Med SU-gruppsbidrag
Kommunala skolor, totalt	702	0	742
CSI-grupp	244	0	0
RSU-grupp	458*	0	0
Övriga		0	742
Fristående skolor, totalt	172	633	653
Resursskolor	111	633	633
Övriga fristående skolor	61	0	20
Summa	874	633	1 395

* Elever i RSU går ännu inte att särskilja i barn- och elevregistret från elever som inte går i RSU-grupp. De redovisas därför som en total.

Gymnasieskolans specialpedagogiska verksamhet

Utbildningsnämnden beslutade i mars om ett särskilt strukturbidrag om 145 000 kronor per elev och år till gymnasieskolans specialpedagogiska verksamhet (SPV-klasser) på nationella program. Bidraget införs från och med höstterminen 2022. SPV-klasser innebär undervisning i mindre grupper för elever med omfattande behov av särskilt stöd. Strukturbidraget omfattar såväl kommunala som fristående skolor. Antalet platser som huvudmännen erbjuder i regionen har ökat marginellt jämfört med tidigare år. Knappt 130 stockholms elever hade antagits till ett nationellt program med SPV-profil vid skolstart, också det är en marginell ökning jämfört med tidigare år.

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall T2 2022	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2021	Prognos helår 2022	Arsmål 2022	KF:s årsmål 2022	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,5 %			98,5 %		100 %	100 %	Tertial 2 2022
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,8 %			97,8 %		100 %	100 %	Tertial 2 2022
  Nämndens prognossäkerhet T2				-2 %		+/-1 %	+/- 1 %	2022

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska göra en analys av effekterna av det nya systemet för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd, samt av det höjda strukturbidraget till de fristående resursskolorna	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Det ekonomiska resultatet är i balans

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter håller budget. Goda analyser bidrar till att prognossäkerheten är hög.

Nämndens bedöms uppnå målet. Det ekonomiska utfallet och prognoser för helåret beskrivs i avsnitt *Uppföljning av ekonomi*.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

● Uppfylls helt

Utbildningsförvaltningen bedömer att målet *sammantaget* kommer att uppnås helt. Prognosen för sjukfrånvaro under hösten är dock osäker. Folkhälsomyndighetens prognos för utvecklingen av pandemin tyder på en liten ökning av korttidsfrånvaron under hösten. Nya varianter av covid-19 och ett ökat resande kan bidra till ökad smittspridning. Beteendeförändringar med minskad tolerans för att arbeta med milda symptom förväntas ge en ökning i sjukfrånvarosiffrorna.

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall T2 2022	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2021	Prognos helår 2022	Årsmål 2022	KF:s årsmål 2022	Period
  Aktivt Medskapandeindex	80	78	80	80		81	83	2022
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		100 %	93 %	2022
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts				75 %		75 %	Tas fram av nämnd	2022
  Index Bra arbetsgivare	83			84		84	84	2022
  Sjukfrånvaro	6,2 %	5,3 %	6,6 %	6,2 %	6,2 %	6 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
  Sjukfrånvaro dag 1–14	3,0 %	3,1 %	3,0 %	2,8 %	3,1 %	2,6 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och utbildningsnämnden vidareutveckla stadens lokalförsörjningsprocess för ökad tydlighet när ett skolprojekt går från en planerad plats till att vara en beslutad plats	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska medverka i kommunstyrelsens och servicenämndens pilotprojekt för effektiva arbetssätt vid webbpublicering på hemsidor i syfte att säkerställa kvalitet och efterlevnad av lagkrav gällande tillgänglighet och personuppgifter samt effektivisera stadens kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska erbjuda en utbildning i ledarskap- och konflikthantering	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en inventering av kompetensutvecklingsbehov i öppna förskolan	2022-01-01	2022-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna analysera stadsdelsnämndernas kompetensutvecklingsbehov och samordna kompetensutvecklingen för personal i förskolan	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 3.2.1 Utbildningsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare för chefer, medarbetare och framtida medarbetare

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Utbildningsförvaltningen är en arbetsgivare med attraktiva arbetsvillkor. Förvaltningen utvecklar, behåller, attraherar, rekryterar och introducerar kompetenta och engagerade medarbetare som tar initiativ och utför sina uppdrag med god kvalitet. Arbetsmiljön på utbildningsförvaltningens samtliga arbetsplatser är god och stimulerar medarbetare att utveckla verksamheten. Arbetet med strategisk kompetensförsörjning bidrar till att medarbetare på alla nivåer har den kompetens som behövs för att skapa den bästa skolan för varje elev.

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Utbildningsförvaltningen har i likhet med andra huvudmän inom skolans område stora rekryteringsbehov under de kommande åren. Nämnden beslutade under våren om en kompetensförsörjningsplan med analys och åtgärder för att möta de kommande årens utmaningar.

En attraktiv arbetsgivare med starkt varumärke

Förvaltningen fortsätter att sprida positiva bilder av läraryrket i allmänhet och att arbeta i Stockholms stad i synnerhet via de sociala medie-plattformarna Instagram, Facebook och LinkedIn. Tidigare framtaget material marknadsförs på plattformarna för att locka fler till Stockholms stads skolor. Dessutom har fyra nya kortfilmer arbetats fram för att locka fler till läraryrket med staden som arbetsgivare. En undersökning från analysföretaget Universum visar att Stockholms stad fortsatt är den mest populära skolhuvudmannen bland lärarstudenter.

Insatser för ökad legitimationsgrad och ökad behörighet

Förvaltningen fortsätter samarbetet med ”Fler vägar in” vid Stockholms universitet som erbjuder studievägledning. Insatsen syftar till att erbjuda information och vägledning om möjliga vägar till lärarlegitimation för obehöriga lärare. Förvaltningen fortsätter att informera om möjligheten till att läsa kurser via lärarlyftet för ökad ämnesbehörighet för stadens lärare.

Förvaltningen har påbörjat en kompetenskartläggning av olegitimerade lärare i stadens skolor för att med större träffsäkerhet kunna rikta information om möjliga vägar till lärarlegitimation. Kartläggningen berör utbildningsbakgrund, intresse av att studera vidare samt eventuellt stöd inför framtida studier. Arbetet med kompetenskartläggning och informationsinsatser kommer att fortlöpa under 2022. En av iakttagelserna från årets kompetensförsörjningsplan är att ämnesbehörigheten *svenska som andraspråk* är låg. Andelen undervisningstillfällen som bedrivs av behörig lärare är 44 procent i grundskolan och 47 procent i gymnasieskolan. Förvaltningen genomför en förstudie under 2022 för att identifiera åtgärder.

Teach for Sweden

Samarbetet med Teach for Sweden (TFS) och arbetet med att finna relevanta tjänster för deltagarna har fortsatt under året. En informationsinsats har genomförts för att öka kännedomen om TFS-deltagarna och deras anställningsförfarande. Samarbetet med TFS är en del i arbetet med att attrahera och rekrytera lärare till först och främst socioekonomiskt utsatta områden. Under våren har fem deltagare tagit sin lärarlegitimation. Under läsåret 2021/2022 har elva TFS-deltagare haft anställning i stadens skolor.

Från nyanländ till nyanställd lärare

Insatsen Från nyanländ till nyanställd lärare underlättar för lärare och förskollärare med utländsk lärarexamen att nå lärar- eller förskollärarlegitimation. Deltagarna har under våren erbjudits tre olika praktikperioder med två praktiktillfällen för varje enskild deltagare. Samtliga deltagare som anmält intresse för de två olika praktikmomenten *Följ en modersmåls lärare* samt *Följ en ämneslärare* har fått praktikplats. Under året har 31 nya deltagare anmält sig till insatsen och totalt har 90 praktikplaceringar gjorts.

Stärkta karriärvägar och utvecklingsmöjligheter för lärare

En del av det samlade statsbidraget för karriärsteg som infördes den 1 juli 2020 har viktats så att förstelärare och lektorer med karriärtjänst på skolor med särskilt svåra förutsättningar ges ett tidsbegränsat lönetillägg på 5 000 kronor i månaden. Läsåret 2021/2022 har förstelärare och lärare med lektorat på tre av stadens gymnasieskolor och elva av stadens grundskolor fått det extra lönetillägget. Läsåret 2022/2023 tillkommer sex grundskolor och en gymnasieskola.

Antalet lärare med lektorat på stadens grundskolor har ökat. På samtliga skolor med årskurserna 7–9 i grundskoleområde 5 (Rinkeby-Kista-Tensta) finns nu lärare med forskarexamen. Även på ett par av de skolor som enbart har F-6-verksamhet i område 5 kommer det att nästa läsår finnas lärare med lektorat. Ytterligare fyra lärare med lektorat finns på andra grundskolor.

Utvecklingslärare är utbildningsnämndens egen karriärtjänst och såväl intresset för befattningen som antalet utvecklingslärare ökar i staden.

Samverkan med lärosäten

Den nationella försöksverksamheten kring samverkan mellan praktiktäta forskning och skolor (ULF) permanentas. Diskussioner har förts om att skapa en organisatorisk modell som gör det möjligt att involvera fler forskare och skolhuvudmän. Medverkan i ULF ökar möjligheten att stärka forskningen och utveckla större forskningsprojekt inom STLS. Ett annat syfte är att stärka den vetenskapliga grunden för lärares arbete genom att utveckla forskning som är relaterad till lärares frågor och frågor som är angelägna för skolhuvudmännen utifrån deras kvalitetsarbete. Ett av projekten är *Kompensatorisk undervisning för lärande och forskning* i samarbete med KTH, Lidingö stad och Haninge kommun och två medverkande skolor.

Ett avtal mellan huvudmännen inom STLS som reglerar finansieringen har undertecknats av parterna. Samarbetsavtalet är en viktig del i konsolideringen av samverkan mellan i första hand Stockholms universitet och huvudmännen inom STLS.

Kompetensutveckling och professionsstärkande insatser för andra yrkesgrupper än lärare

Under våren har tre kompetensstärkande seminarier genomförts för handläggare eller motsvarande på utbildningsförvaltningen. Teman för seminarierna har varit *Kommunikation i din arbetsvardag* samt *Leda utan att vara chef*. Planering pågår för att under hösten erbjuda seminarier samt en tvådagars introduktionsutbildning för nya handläggare.

Utbildningsförvaltningen betalar vikarieersättning till skolorna för barnskötare som studerar en erfarenhetsbaserad utbildning till lärare i fritidshem. Utbildningen är på 180 högskolepoäng och undervisning bedrivs av lärosätet en dag per vecka. Vikarieersättning ges för den dag medarbetaren studerar vid lärosätet. Som ett led i den ekonomiska kontrollen görs en uppföljning enligt framtagen process för utbetald ersättning. För närvarande är skolorna beviljade ersättning för 59 medarbetare.

För barnskötare i fritidshem och elevassistenter som saknar pedagogisk utbildning erbjuds möjlighet att läsa en gymnasial yrkesutbildning för barnskötare och elevassistenter. Utbildningen genomförs under ett år med studier en dag per vecka. Under vårterminen har 25 medarbetare slutfört sina studier. Till höstterminen planeras ytterligare en grupp starta med 30 platser.

Förvaltningens arbete med att stärka elevassistenter i sin yrkesroll fortsätter. Under vårterminen har utbildning genomförts med totalt 65 deltagare. Till höstterminen startar ytterligare utbildningsgrupper med 30–60 platser. Utbildningen sker under fem halvdagar och innehåller både föreläsningar och workshops.

Utbildningsinsatser i form av digitala seminarier har riktats till annan personal än lärare (barnskötare, fritidsledare med flera) samt personal i Stockholms stads skolors vikariepool. Fyra seminarier har genomförts med cirka 60 deltagare per seminarium.

För att stärka yrkesrollen och underlätta det dagliga arbetet för skolvaktmästare har ett halvdagsseminarium genomförts med tema *Bemötande och konflikthantering*. För nya administrativa chefer har en modulutbildning bestående av sju moduler införts varav tre har genomförts under våren.

Ledarutveckling och stöd till rektorer och skolledare

För att stödja rektorer i arbetet kring att organisera skolan och dess inre organisation erbjuds seminarier och nätverk. Under våren har åtta grundskolor och sju gymnasieskolor genomfört en ledningsgruppsutvecklingsprocess för att stärka sin inre organisation. Till hösten kommer tolv grundskolor att genomföra en liknande process.

Utbildningsförvaltningen erbjuder seminarier och nätverk samt utvecklar kompetenshöjande insatser utifrån forskning och utveckling inom organisation och ledarskap. Nätverk för rektorer med fokus på organisering, forskning och ledarskap pågår sedan föregående år. Under våren har seminarier kring ledarskap och styrning erbjudits alla skolledare inom ramen för BLIVA-projektet (Behovsdrivet lärande med innovativa verktyg och arbetssätt). En nätverksträff för biträdande rektorer har genomförts med temat *Starkare och tryggare som ledare*. Sedan pandemirestriktionerna ändrats har träffarna skett i fysisk form. Förvaltningen ser sjunkande siffror i antal anmälda och deltagare och utvärderar därför mötesformen för att möta organisationens behov.

Genomförandet av förvaltningens ledarskapsprogram som syftar till att stärka den interna rekryteringsbasen av framtida chefer fortsätter. Programmet innehåller tre utbildningssteg som riktar sig mot pedagogisk personal som vill utvecklas vidare i sitt ledarskap, för att ge potentiella chefer och ledare förståelse för och grundläggande förmåga i rollen som skolledare. Utvecklingsdelen av programmet centreras framför allt kring arbetet att anpassa innehållet utifrån målsättning om det långsiktiga lärandet och därmed effekten av insatsen.

För att behålla och utveckla värdefull kompetens arbetar förvaltningen med två olika spår; dels att samla chefsprogrammets erbjudande för tillgänglighet och bredd samt dels att möta och utmana utifrån individuella behov. Förvaltningen fortsätter att erbjuda rektorer och biträdande rektorer att gå Skolverkets vidareutbildning för de rektorer som tidigare gått rektorsprogrammet. Ett påbyggnadssteg inom ledningsgruppsutveckling för erfarna ledningsgrupper har tagits fram i syfte att utveckla den inre organisationen på skolan. Till hösten kommer åtta ledningsgrupper att påbörja insatsen.

För att stärka utbildningsförvaltningens chefer i sitt ledarskap och uppdrag erbjuds coaching och handledning på både individ- och gruppnivå. Antalet deltagare på individnivå är 35 och på gruppnivå 70.

Insatsen kring årets skolledare 2021/2022 har genomförts under våren. Juryn har lämnat besked kring vinnarna, vilka meddelas på Leda lärande den 11 oktober.

Kompetensbaserad rekrytering

Den som söker jobb inom utbildningsförvaltningen ska mötas av en rekryteringsprocess fri från diskriminering. Ett flertal insatser för att öka kvaliteten i rekryteringsförfarandet genomförs fortlöpande. För att möjliggöra för ökad mångfald bland medarbetare och chefer har förvaltningen en återkommande utbildning i kompetensbaserad rekrytering till chefer på utbildningsförvaltningen. Syftet med utbildningen är att säkerställa att alla ska få samma möjlighet till en rättvis bedömning vid rekrytering samt öka kunskapen om kompetensbaserad rekrytering som metod. Förvaltningen fortsätter under 2022 att informera om serviceförvaltningens rekryteringsstöd vid rekrytering av lärare för stadens skolor. Under hösten kommer insatsen att följas upp.

Arbetet med att rekrytera chefer enligt utbildningsförvaltningens rekryteringsprocess fortgår och har anpassats och utvecklats utifrån implementering av stadens chefsprofil. Förvaltningen ser fortsatt ett behov av att utbilda och informera om samverkad rekryteringsprocess med berörda parter kontinuerligt under verksamhetsåret.

Introduktion för nyexaminerade lärare

För att stärka och utveckla introduktionen för nyexaminerade lärare har utbildningsförvaltningen genomfört seminarier på två olika teman anpassade för målgruppen. Ytterligare två teman planeras till hösten. Två handledningsgrupper för nyexaminerade lärare har avslutats under våren och ytterligare två grupper startar i början av höstterminen.

För att öka andelen nyexaminerade lärare som får en introduktionsperiod har förvaltningsgemensam information tagits fram med utgångspunkt i Skolverkets riktlinjer. Förvaltningen kommer fortsättningsvis att följa upp genomförandet av introduktionsperioder för nyexaminerade lärare.

Fortsatt utveckling av Stockholms stads vikariepool

Uppbyggnaden av Stockholms stads vikariepool har fortsatt. Alla stadens grund- och gymnasieskolor har nu tillgång till vikariepoolen. Sedan början av året har vikarier bokats via poolen motsvarande 56 000 timmar, främst grundskollärare och barnskötare till skolans fritidshem, cirka 80 procent av all bokad tid. Dessa två befattningar utgör också en majoritet av de anställda vikarierna. Av stadens 170 grund- och gymnasieskolor har 121 skolor bokat vikarier via vikariepoolen till och med tertiäl 2.

Enkätundersökningar visar på en god nöjdhet bland skolorna med vikariepoolen. Ett flertal vikarier har fått kortare eller längre anställningar direkt vid skolorna efter genomfört vikariat. Ett stadigt ökande antal bokningar pekar mot en ekonomisk bärkraft för poolen.

Under året har förvaltningen inlett en dialog med stadsledningskontoret om tillämpning och behov av anpassningar utifrån förändringarna i lagen om anställningsskydd. Ett arbete för att utreda och anpassa vikariepoolen fortgår under 2022.

Även vikarier via ramavtalade externa bemanningsföretag kan nu bokas i vikarieboknings-systemet.

Arbetsmiljö

Förvaltningen har under året fortsatt att bedriva ett systematiskt arbete för att förbättra arbetsmiljön för såväl lärare som alla andra yrkeskategorier inom utbildningsförvaltningen.

Information och stödmaterial på intranätet för arbetsmiljöarbete kopplat till pandemin, publicerades löpande under inledningen av året. Informationen har under året kunnat begränsas efter hand, i takt med att Folkhälsomyndigheten lättat på sina rekommendationer och att covid-19 inte längre klassas som en samhällsfarlig eller allmänfarlig sjukdom.

Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet har genomförts i form av en enkät som behandlas i samverkansgrupper. Resultatet sammanställs och analyseras på förvaltningsövergripande nivå under hösten. Arbetsmiljöverket genomförde en inspektion av stadens systematiska arbetsmiljöarbete. En handlingsplan med åtgärder tas fram med anledning av arbetsmiljöverkets inspektion.

Utbildningar inom HR-området till verksamheterna har fortsatt att erbjudas digitalt men en återgång till fysiska träffar har påbörjats, för de utbildningar där detta är lämpligt. HR-konsulternas uppdragsdialoger inom personalområdet kunde under våren genomföras fysiskt ute på stadens skolor, tillsammans med respektive skolledning. Temat för uppdragsdialogerna har varit aktiviteter och stödmaterial inom ramen för HÖK.

Efter beslut från kommunfullmäktige omfattas alla anställda vid förvaltningen av ett friskvårdsbidrag om 5 000 kr för år 2022 och 2023. Medarbetare ersätts för friskvård som ryms inom Skatteverkets kriterier för skattefria personalvårdsförmåner.

Förvaltningen har fortsatt arbetat med att ta fram kompetensutvecklande insatser som ska underlätta för förvaltningens chefer att hantera utmanande samtal. Det är en viktig del i att kunna hantera den sociala arbetsmiljön på arbetsplatsen på ett lämpligt sätt. Arbetet sker tillsammans med företagshälsovård och förhoppningen är att materialet är klart under året.

Förvaltningen uppmärksammar samverkansgruppens roll som skyddskommitté löpande i utbildningar som erbjuds både chefer, fackliga företrädare och skyddsombud. Förvaltningens samverkansutbildning har erbjudits vid fyra tillfällen under våren 2022. Även en nätverksträff för huvudskyddsombud har genomförts, med temat lokala tillämpningar av stadens samverkansavtal, utifrån ett arbetsmiljöperspektiv.

Medarbetarenkäten

Andelen som svarade på årets enkät var 86 procent och indexvärdet AMI (Aktivt medskapandeindex) uppgick 80. Utbildningsförvaltningen har bibehållit den höga svarsfrekvens som uppnåddes vid 2021 års medarbetarenkät. Även AMI som gick upp föregående år har bibehållets på en hög nivå trots en hög arbetsbelastning under pandemin.

Resultatrapporterna levererades till förvaltningens chefer den 31 mars. Samtliga chefer som har fått ett resultat, förväntas arbeta med sitt resultat under året, både utifrån styrkor och förbättringsområden i resultatet.

Utbildningsförvaltningen har år 2022 värdet 83 på index *Bra arbetsgivare*. Jämfört med föregående mätning då utfallet uppgick till 84 är detta ett något försämrat värde. Indexet bygger på personalstatistik och resultatet från stadens medarbetarenkät.

Sjukfrånvaro

Pandemin och de restriktioner och rekommendationer som är kopplade till denna har fortsatt stor påverkan på sjukfrånvaron. I början av året var smittspridningen av covid-19 hög med en

stundtals mycket hög sjukfrånvaro. I juli uppgick den totala sjukfrånvaron till 6,2 procent (kvinnor 6,6 procent och män 5,3 procent). Under samma tidsperiod 2021 var sjukfrånvaron 0,3 procentenheter högre. Sett över tid minskar alltså sjukfrånvaron, vilket troligen beror på att vaccinationsgraden mot covid-19 ökat, smittspridningen minskat samt att restriktionerna kopplade till pandemin till stor del är borttagna. Sjukfrånvaron beräknas här som ett genomsnitt över de senaste 12 månaderna.

Prognosen för hösten är osäker. Folkhälsomyndighetens prognos för utvecklingen av pandemin tyder på en liten ökning av korttidsfrånvaron under hösten. Nya varianter av covid-19 har utvecklats och ett ökat resande kan bidra till ökad smittspridning. Beteendeförändringar med minskad tolerans för att arbeta med milda symptom förväntas också ge en ökning i sjukfrånvarosiffrorna. Prognosen är att den totala sjukfrånvaron uppgår till 6,2 procent och korttidssjukfrånvaron till 3,1 procent på helår. Detta innebär att de uppsatta årsmålen på förvaltningsnivå för 2022 endast delvis bedöms uppnås.

Det är ingen större skillnad mellan kvinnors och mäns sjukfrånvaro på kort tid. För dag 1–14 var den totala sjukfrånvaron i juli 3 procent, varav män står för 3,1 procent sjukfrånvaro och kvinnor för 3 procent. Förra året i juni låg korttidsfrånvaron för både män och kvinnor lägre, på 2,9 procent. Kvinnor har en högre sjukfrånvaro på lång tid, det vill säga dag 15–90. Siffran i juni är 1 procent medan män ligger på 0,7 procent. För män och kvinnor har långtidssjukfrånvaron minskat från 1,2 i juni 2021 till 0,9 procent i juli 2022.

Förvaltningen har gett riktat stöd till skolor med hög sjukfrånvaro och insatser har anpassats utifrån behov. Stödet har inlett med en kartläggning för att identifiera vad som orsakat hög frånvaro samt identifiera möjliga insatser på grupp- och individnivå. Efter en översyn av lokala sjukfrånvarorutiner och informationskanaler har rådgivning skett för att förebygga sjukfrånvaro samt kring hur den kan hanteras när den väl uppkommit.

Hälsofrämjande insatser på gruppnivå finns tillgängliga såsom föreläsning av företagshälsovården om hälsa och livsbalans och medarbetarskap. I uppdragsdialoger har skolledning fått stöd för att upprätta mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön samt resonera om aktiviteter som främjar en god arbetsmiljö vilket i sin tur kan bidra till minskad sjukfrånvaro.

Lön och avtalsläge

Löneöversynen för samtliga avtalsområden är genomförda och nya löner är utbetalda. För medlemmar i Akademikeralliansens förbund, för medlemmar i AKV (Vision, Akademikerförbundet SSR och Ledarna) samt för medlemmarna i Läkarförbundet och oorganiserade inom dessa förbundsområden utbetalades ny lön med aprillönen. Medlemmar och oorganiserade inom LR, Lärarförbundet och Kommunal fick ny lön samt retroaktiv ersättning med majlönen medan medlemmar och oorganiserade inom Vårdförbundet fick ny och retroaktiv lön vid löneutbetalning i juni.

Utbildningsförvaltningen har inom ramen för lärarnas huvudöverenskommelse för perioden 2021–2024 (HÖK 21) partsgemensamt tagit fram aktivitetsplaner inom områdena lön och

lönestruktur, arbetsmiljö, arbetstid och organisation samt att fortsätta att vara en attraktiv arbetsgivare. Ett seminarium hölls för förvaltningens chefer i juni där den partsgemensamma styrgruppen samt de tre partsgemensamma arbetsgrupperna presenterade innehållet i avtalet HÖK-21 samt de aktivitetsplaner som förvaltningen kommer att arbeta med.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Identifiera befintliga brister i tillgängligheten i verksamhetens arbetsplatser för medarbetare med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga (syn, hörsel, kognitiv förmåga). Dokumentera bristerna i en åtgärdsplan. Åtgärda bristerna.	2019-01-01	2022-12-31	
▶ Ställ krav på tillgänglighet och användbarhet vid upphandling av digitala tjänster och produkter.	2019-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: 3.2.2 Skattemedel används effektivt, till största nytta för stockholmarna

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter präglas av kostnadseffektivitet. Förvaltningen ger stöd till skolorna kring effektiv resursanvändning. Tydliga prioriteringar och god ekonomistyrning präglar arbetet inom områden som upphandling, skollokaler och digitalisering. Transparens och lika villkor råder i resurstilldelningen till fristående skolor.

EU och internationellt arbete

En konsekvens av de senaste årens pandemi har varit att alla fysiska kontakter i form av studiebesök, projektmedverkan och konferenser inom ramen för förvaltningens EU-arbete har lagts på is. Utbyten har i stället bedrivits digitalt, med varierande framgång. Under våren har fysiska möten återupptagits och förvaltning och skolor har fått en rad önskemål och förslag till utbyten. Den nätverksträff i Eurocities arbetsgrupp Education som skulle ägt rum i Stockholm hösten 2019 kommer att äga rum i slutet på november. Det blir arbetsgruppens första fysiska träff på två år. Konferensen anordnas tillsammans med Solna stad och stadsledningskontoret medverkar i planeringen.

Utbildningsnämnden ska utarbeta förvaltningsspecifika EU-riktlinjer. Inför framtagandet av de nya riktlinjerna kommer utbildningsförvaltningen att samverka med arbetsmarknads-, kultur-, social- och äldreförvaltningarna för att identifiera gemensamma utmaningar och möjligheter då alla förvaltningarna verkar inom områden där EU har begränsade möjligheter att lagstifta. I stället använder sig EU av icke-bindande verktyg för att stimulera frivillig samordning av medlemsstaternas politik.

Upphandling och inköp

Lokala upphandlingar fortgår i enlighet med nämndens plan för upphandling 2022, till exempel bemanningstjänster till elevhälsan, bageriprodukter, besiktningstjänst av maskinell utrustning som används i ämnet trä- och metallslöjd samt hantverksprogrammet, samt trävaror till undervisningen. Upphandlingen av lokalvård till fyra skolor på Östermalm är avslutad och avtal har tecknats. Ingen överprövning inkom.

Riktade kompetenshöjande insatser inom området upphandling och inköp har genomförts. Den primära målgruppen har varit administrativa chefer och beställare i syfte att öka kunskapsnivån och ge ett bättre stöd till skolorna i inköpsprocessen.

Inköpsanalys av förvaltningens samlade inköp fortgår med fokus på inköp vid sidan av upphandlade ramavtal och systemnyttjande. Utvecklingen av den systematiska avtalsuppföljningen har varit en bidragande faktor i analysarbetet. Skolor med ett lägre systemnyttjande än nämndens mål för utbildningsförvaltningen om 65 procent för 2022 har erbjudits stöd i sina inköpsprocesser för att öka andelen beställningar i Agresso och därmed underlätta för skolorna att uppnå en hög avtalstrohet. Utbildningsförvaltningens totala systemnyttjande

uppgår till 78 procent per den sista augusti 2022 vilket kan jämföras med 2021 års utfall om 73 procent.

Inköpskategori Lokalvård

Utbildningsförvaltningen ansvarar för att leda det stadsövergripande arbetet med inköpskategorin lokalvård, vilket bland annat omfattar att ta fram strategier och samordna stadens samlade behov av lokalvård. Arbetet med att ta fram en gemensam mall för upphandling av lokalvård fortgår. Inom kategoriarbetet har också ett projekt påbörjats för att uppmärksamma förekomsten av eventuella våldfärdsbrott kopplade till lokalvård.

IT-utveckling, förvaltning och upphandling

Förvaltningens innovationsråd är etablerat och befäster under året processen för att fånga idéer och behov som innovationsrådet kan stödja. Detta görs i samverkan med portföljstyrning för förvaltning och utveckling av digitala stöd för stadens pedagogiska verksamheter. Samarbete med KTH är etablerat.

Portföljstyrning

Den förvaltningsövergripande portföljstyrningen löper på enligt plan. Det sjätte och sista objektet Förvaltningsstöd är nu etablerat, vilket innebär att alla objektplaner (årsplaner) för 2022 är fastställda och beslutade. Portföljen har även påbörjat ett uppföljningsinitiativ som syftar till att fånga upp erfarenheter från nyckelpersoner inom portföljen och förbättra arbetsprocesser. Uppföljningen kommer att genomföras under hösten 2022. Resultatet rapporteras till portföljstyrgruppen.

Öppna data

Ett arbete pågår med att se över stadens infrastruktur för att möjliggöra öppen data. Förvaltningen avvaktar fortsatt stadsledningskontorets arbete kring tillgängliggörande av tredjepartstjänster och inväntar anvisningar för hur information som inte ska tillgängliggöras (exempelvis personuppgifter) ska skyddas.

Utbyten av digitala enheter

Förvaltningen planerade att byta ut 40 000 digitala enheter under 2022. Med anledning av att rutiner för utbyte inte har kommit på plats hos vare sig staden eller leverantörer samt att pandemin har gett långa beställningstider och försening av leverans har enheter vars hyresperiod går ut under år 2022 förlängts till 2023. Undantaget är utbyte under hösten av gymnasieskolornas 10 000 enheter samt ytterligare cirka 3 000 enheter som inte kan vänta på grund av för hög ålder. Arbetet medför arbetsinsatser såväl centralt som lokalt i verksamheterna. Övriga utbyten är planerade att genomföras under 2023.

Skolplattformen - upphandlingsprocess för avtal som löper ut

Utbildningsförvaltningen genomför upphandling av digitala stöd för de pedagogiska verksamheterna i projektform. Upphandlingen avser digitala stöd inom skolplattformen vars avtal går ut och som därför ska upphandlas på nytt. Den interna tidplanen för upphandlingen har reviderats för att ge mer tid för insamling av krav, tiden för tilldelningsbeslut är oförändrad. Då upphandlingen omfattar samtliga skolformer kommer projektet att hantera beslut som berör utbildningsnämnden samt arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna.

Utbildningsförvaltningen ansvarar för att genomföra upphandlingen för egen del och på uppdrag av medverkande nämnder. Dessa har gett sin delegation till utbildningsdirektören. Utbildningsförvaltningen kommer återkommande att informera utbildningsnämndens gruppleddare om upphandlingen. Tilldelningsbeslutet anmäls till utbildningsnämnden.

Syftet med att driva upphandlingen i projektform är att uppnå satta effektmål för skolplattformen, genomföra upphandlingen gemensamt för stadens pedagogiska verksamheter och tydliggöra resurser och styrning. Projektorganisationen säkerställer att kravställningen sker kvalitativt och med involvering av användare utifrån de respektive skolformernas behov. Upphandlingsprojektet är således inte den typ av projekt som avses i stadens anvisningar för beslut, styrning och uppföljning av verksamhetsprojekt. Upphandlingsprojektet avser inte ny verksamhet.

Införande av eDok – stadsgemensamt systemstöd för ärende- och dokumenthantering

Förberedelser för införandet av eDok har fortsatt under våren och sommaren. Identifierade risker har hanterats och beslut om driftsättning fattades i början av hösten. Utbildningsförvaltningen och stadens skolor går därmed in i eDok enligt plan hösten 2022. De som berörs får utbildnings- och informationsinsatser från förvaltningen och från stadsarkivet.

Omförhandlade hyresavtal

I sitt löpande arbete omförhandlar och träffar förvaltningen hyresavtal avseende lokaler som hyrs in. Nedan listas de avtal som under året fram till den 30 juni 2022 har omförhandlats med nya villkor, nya hyresavtal samt uppsagda avtal som beslutats om på delegation:

Skolenhet	Adress	Hyresförändring per år	Ny avtalstid
<i>Omförhandlade avtal</i>			
Snösätraskolan	Stövargatan 71	0,1 mnkr	2022-10-01 – 2025-09-30
Lilla Adolf Fredriks skola	Kungstensgatan 65	0,05 mnkr	2022-10-01 – 2025-09-30
Karlbergsskolan	Norrbackagatan 29 (markupplåtelse)	-0,01 mnkr	2022-07-01 tills vidare
Observatorielundens skola	Sandåsgatan 2 (Polistillstånd för nyttjande av offentlig mark)	-	2022-05-18 – 2027-04-07
Hägerstenshamnens skola	Jakobsdalsvägen 17	-	2025-01-01 – 2029-12-31
ESS-gymnasiet	Svedbergsplan 4	-	-
Midsommarkransens gymnasium	Brännkyrkagatan 74	0,1 mnkr	2022-05-01 – 2023-04-31
Lilla Adolf Fredriks skola	Observatoriegatan 18	-	-
Örbyskolan (paviljong)	Gamla Huddingevägen 423	-	2022-11-01 – 2027-05-31
<i>Nya avtal</i>			
Skarpnäcksskola	Söderarmsvägen 31	0,1 mnkr	2021-09-01 tills vidare
Rödabergsskolan	Upplandsgatan 100	0,05 mnkr	2021-10-01 tills vidare
Aspuddens skola	Blommensbergsvägen 166	0,75 mnkr	2022-07-01 tills vidare
<i>Uppsagda för avflyttning</i>			
Skolenhet	Adress	Årshyra	Tid för avtalets upphörande
Globala gymnasiet (paviljong)	Hornsgatan 93	1,15 mnkr	2023-07-31
Ålstensskolan (paviljong)	Nyängsvägen 72	0,75 mnkr	2023-06-30

Enskede skola	Triangelvägen 13	0,1 mnkr	2022-12-31
Gröndalsskolan (hus E)	Matrosbacken 14c	0,4 mnkr	2023-03-31
Sandåkraskolan (paviljong)	Pepparkaksgränd 2a	1,05 mnkr	2023-03-31
Hjulsta grundskola (paviljong)	Hjulstastråket 9	0,35 mnkr	2023-06-01
Ekholmsskolan (paviljong)	Ekholmsvägen 194	0,4 mnkr	2022-12-22
Vällingbyskolan	Nordingrågatan 22	0,15 mnkr	2022-06-30
Högalidsskolan	Reimersholmsgatan 23	0,87 mnkr	2023-08-31

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T2 2022	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål 2022	Period
 Andel elektroniska inköp				73 %	65 %		2022

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Delta i EU-projekt som bidrar till verksamhetsutveckling	2019-01-01	2022-12-31	
 Delta i EUROCITIES-nätverket och specifika nätverk inom EUROCITIES för kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte	2019-01-01	2022-12-31	

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Utbildningsnämnden är målsansvarig för två av målen i Agenda 2030, *Ingen hunger* (mål 2) och *God utbildning för alla* (mål 4). Arbetet kring Agenda 2030 har haft fortsatt fokus på åtgärder mot bristande likvärdighet i skolan, skillnader i studieresultat, kompetensförsörjning, skolmåltider och elevers hälsa, liksom på tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg samt arbete med nationella minoriteters rättigheter. Förvaltningen arbetar också, ofta i samverkan med andra förvaltningar och bolag, inom en rad andra områden som ryms inom Agenda 2030 och de 17 globala målen.

Likvärdigheten och att kunna kompensera för elevers och skolors olika socioekonomiska förutsättningar behöver fortsatt vara prioriterat. Betydelsen av dessa bakgrundsfaktorer är tydliga och arbetet med riktade insatser utifrån identifierade behov inom ramen för ett väl utvecklat systematiskt kvalitetsarbete ska fortsätta. Skillnaden i resultat mellan de skolor som har mest respektive minst gynnsamma förutsättningar är de senaste två åren den lägsta under en tioårsperiod, med undantag av 2018. Anledningen är förbättrade resultat för skolorna med minst gynnsamma förutsättningar. Därtill, när det gäller elever i skolor i kvartil 4, så presterar pojkar i år lika höga resultat som flickor när det gäller behörigheten till gymnasiet. Förvaltningen bedömer att de valda insatserna ger effekt, vilket bland annat redovisas i ett särskilt avsnitt om Järva under mål 1.3.1. Lärdomar från detta arbete sprids också vidare till andra skolor och områden.

Det förvaltningen strategiskt har prioriterat och som bedöms ha betydelse är att systematiskt utveckla undervisningskvaliteten, elevhälsans arbete att anpassa lärmiljöerna för att möta olika elevers behov samt kontinuerligt arbete för att nyanlända och flerspråkiga elever så snabbt som möjligt ska kunna tillgodogöra sig kunskaper på svenska språket. Vidare är samverkan med andra myndigheter såsom socialtjänst och polis ofta avgörande för att lyckas i arbetet med trygghet och problematisk skolfrånvaro.

Det som krävs är fortsatt riktade insatser till elever med utländsk bakgrund och det är också specifika insatser som förvaltningen riktar till skolor i socioekonomiskt belastade områden och resurssvaga elever som har gett resultat och som förvaltningen avser att fortsätta med.

Arbetet med ökad måluppfyllelse för klimatpåverkan och för andel ekologiska livsmedel fortsätter under hösten med fokus på tydligare styrning och stärkt uppföljning. I arbetet prioriteras i första hand skolor med tillagningskök. Uppföljning av arbetet kring miljö och klimat beskrivs närmare under mål 2.5.

Jämställdhet

De sex jämställdhetspolitiska delmålen är ömsesidigt beroende, förutsätter och förstärker varandra. Tillsammans bildar de en helhet. Delmålen är En jämn fördelning av makt och

inflytande, Ekonomisk jämställdhet, Jämställd utbildning, Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet, Jämställd hälsa samt Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Det nationella jämställdhetspolitiska målet om *jämställd utbildning* omfattar hela det formella utbildningssystemet från förskola till universitet och högskola. Flickor och pojkar, kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling. Arbetet mot könsbundna studieval ska omfatta alla delar av utbildningen och ge ett strategiskt fokus till arbetet för en jämställd utbildning. Det finns ett särskilt ansvar inom skolväsendet att främja personlig utveckling.

Skillnader mellan pojkar och flickor är en viktig parameter vid analysen av läsårets kunskapsresultat och elevundersökningar, såväl på den övergripande nivån som för varje enskild skolenhet. Så gott som samtliga indikatorer som gäller elevernas kunskapsresultat och deras bedömningar i elevundersökningarna av trygghet, studiero och inflytande redovisas och analyseras uppdelat för flickor respektive pojkar, både på central, aggregerad, nivå och på enhetsnivå.

I årskurs 9 är det små skillnader mellan flickors och pojkars resultat till flickornas fördel och situationen har varit ungefär densamma sedan 2018, förutom för det genomsnittliga meritvärdet där flickor har ett klart högre resultat. Det finns i år inte några skillnader mellan flickor och pojkar för behörigheten till yrkesprogram för de elever som går i skolor med minst gynnsamma socioekonomiska förutsättningar. Tidigare har flickorna periodvis haft ett högre resultat än pojkarna i denna grupp. Förvaltningens analyser visar att den socioekonomiska dimensionen är avsevärt starkare i sin påverkan på resultatet jämfört med den könsmissiga.

I årskurs 6 är könsskillnaderna något större till flickornas fördel jämfört med i årskurs 9 och det är ett stabilt mönster över tid.

I gymnasieskolan minskade differensen åter mellan pojkar och flickor för andel elever med examensbevis medan differensen ökade marginellt för genomsnittlig betygspoäng. För andel elever med examen ökade pojkarna sitt resultat något medan flickornas sjönk något. Det är små förändringar i resultaten mellan pojkar och flickor, över tid ligger flickornas resultat på en något högre nivå.

Barns rättigheter

Förvaltningen erbjuder fortsatt stöd till skolorna i den praktiska tillämpningen av barnkonventionen och utbildning i det stödmaterialet som tagits fram. En högre grad av medvetenhet på skolorna kan ses när det gäller att låta barnens röst höras, att låta dem komma till tals i olika ärenden som berör dem, till exempel vid pedagogiska utredningar och utredningar om frånvaro. Förvaltningen ser dock ett behov av att fortsätta att öka kunskapen inom organisationen avseende barnkonventionen och stadens barnrättsarbete.

Förvaltningen/förskoleavdelningen har tagit fram en handlingsplan för det fortsatta barnrättsarbetet som nu ska implementeras på avdelningen. Avdelningen har också tagit fram ett metodstöd för likvärdig tillämpning och bedömning på avdelningen avseende barnets rättigheter och inflytande. Metodstödet omfattar bland annat checklista för barnkonsekvensanalys. Handlingsplanen och metodstödet ska implementeras under resterande del av 2022.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättningar

Nedan anges kortfattat en del av arbetet med att säkerställa rättigheter i enlighet med Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Nätverket för studie- och yrkesvägledare har haft fem träffar under året med ämnena psykisk hälsa samt tillgänglig lärmiljö. I temat tillgänglig lärmiljö bjöds samtliga professioner inom elevhälsan in till en föreläsning. Föreläsningen gav verktyg för det tvärprofessionella arbetet på skolorna. Fokus har också riktats mot elever i behov av särskilt stöd och övergångar. Förvaltningen har tagit fram en film om ett förändringsarbete i lärmiljön för inspiration i arbetet att möta behoven hos elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

De första uppföljningarna, i form av rektorsintervjuer, av den kompetenshöjande insatsen inom utredning om särskilt stöd visar att de deltagande grundskolorna har utvecklat en gemensam kunskap om utredning av särskilt stöd, de har fått enhetliga begrepp och en ökad samsyn samt att utbildningen har lett till ett kollegialt erfarenhetsutbyte skolorna emellan.

Förvaltningens deltagande i forskningsprojekt om kartläggningsverktyget APERS – Autism Program Environmental Rating Scale - tillsammans med Stockholms universitet och Karolinska Institutet fortgår. Syftet med verktyget är att hjälpa skolor att identifiera vad som behöver utvecklas för att bättre möta de behov elever med autism har.

Förvaltningens pågående arbete att för grundskolans del starta regionala särskilda undervisningsgrupper, RSU, har fortsatt utifrån de behov som finns i stadsdelen eller området. Syftet är att kunna erbjuda anpassade lärmiljöer i särskilda undervisningsgrupper för de elever som har behov av det, där RSU utgör ett alternativ.

Under läsåret 2021/2022 har samarbete skett mellan förvaltningen och SISAB om utformning av lokaler utifrån grundsärskoleelevernas behov och gällande krav kring funktionshinderanpassningar och lagstiftning. Genom dessa möten har det skapats bättre kunskap, samsyn och smidigare processer i arbetet med att utforma funktionsanpassade lokaler.

Förvaltningen har fortsatt samarbetet med idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningar om en meningsfull *Fritid för alla*.

Korttidstillsyn (KTT) för skolungdom över 12 år beviljas i enlighet med lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. KTT erbjuds av 24 av stadens skolor varav 2 gymnasie-

särskolor. Utbildningsnämndens reglemente har kompletterats med skrivningar om möjligheten att erbjuda korttidstillsyn vid skolor.

Samtliga gymnasiesärskolor med nationella program kommer att delta i Ifous-programmet om gymnasiesärskolans kunskapsuppdrag som sträcker sig över tre år. Syftet är att stärka och utveckla kunskapsuppdraget för att öka likvärdigheten mellan skolorna. Ett samtalsunderlag är framtaget som stöd för uppföljning av bland annat undervisning, bedömning och gymnasiesärskolebevisen.

Projektet Bron, som drivs av arbetsmarknadsförvaltningen i samverkan med utbildningsförvaltningen, har i uppdrag att tillsammans med respektive gymnasiesärskola erbjuda stöd till alla elever som vill pröva ett arbete eller studier efter att de avslutat gymnasiesärskolan. Under våren har berörda elever vid stadens gymnasiesärskolor som erbjuder nationella program fått information om vilka alternativ och samverkansinsatser det finns för unga som behöver ett ökat stöd mot arbete och studier. Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar med att ta fram en implementeringsplan för Bron.

Nationella minoriteters rättigheter

Arbete utifrån handlingsplanen för nationella minoriteter har pågått och de aktiviteter som var inplanerade för våren har genomförts. Utbildningar och föreläsningar om de nationella minoriteternas historia och minoriteternas rättigheter riktade till skolledare och pedagoger har hållits och intresset och antalet deltagare har ökat.

De återkommande insatserna i form av föreläsningar och utbildningar har tillsammans med skriftlig information gjort minoritetsfrågorna mer synliga och arbetet på skolor och förskolor mer medvetet. Fler förskolor har efterfrågat stödmaterialet som har utarbetats och några stadsdelsförvaltningar har inspirerats av föreläsningarna och arrangerat egna föreläsningar för personalen. En kontinuerlig dialog förs med stadsdelsförvaltningarna i syfte att försöka öka antalet barn tillhörande de nationella minoriteterna att delta i den öppna förskolan och förskolan.

Utifrån stadens strategi för romsk inkludering har föreläsningar hållits om minoriteternas historia och minoritetslagen samt om vikten av ett interkulturellt bemötande till familjer som besöker den öppna förskolan.

Redovisning av synpunkter och klagomål

Skolinspektionen och Barn- och elevombudet har ändrat sina rutiner och utreder i princip inte några enskilda ärenden längre utan hänvisar till huvudmannen.

Grundskola

Under perioden 1 januari till 30 juni 2022 kom det in 27 anmälningar till Skolinspektionen, Barn- och elevombudet och Diskrimineringsombudsmannen. Av dessa avsåg 23 kränkande behandling. Det är väsentligt färre än förra året, men med anledning av de förändrade

rutinerna hos myndigheterna är det inte meningsfullt att jämföra. Det kan ändå konstateras att beslut fattats i 13 av dessa ärenden och att förvaltningen inte fått kritik i något fall.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

Det har inkommit åtta klagomål till huvudmannen angående gymnasieskolan det första halvåret 2022. Samtliga klagomål har utretts, besvarats och några har lett till att åtgärder har vidtagits på skolan.

När det gäller den kommunala gymnasieskolan har inget ärende inkommit från andra myndigheter hittills i år. Skolinspektionen har lagt om sina rutiner sedan början på året.

Intern kontroll

Arbetet med intern kontroll följer utbildningsnämndens plan som fastställdes i samband med verksamhetsplan 2022. Merparten av aktiviteterna enligt internkontrollplanen pågår fortfarande och kommer att rapporteras i verksamhetsberättelsen.

Under våren har uppföljning av 40 enheters interna kontroll skett. De brister som konstaterats på de granskade enheterna har återkopplats till dem. Ansvaret för att åtgärda bristerna ligger på enheterna. Uppföljning av enheternas åtgärder kommer att genomföras under hösten. Resultaten av granskningarna återrapporteras under december till ledningsgrupperna för stödavdelningarna samt grundskole- och gymnasieavdelningarna.

Uppföljning av enheternas brister från 2021 har genomförts. Arbete med övergripande åtgärder pågår.

Övrigt

Ukraina

Förvaltningen har anpassat sin organisation för att kunna ta emot elever från Ukraina. Anpassningarna har bestått i att funktioner inom verksamheten har förstärkts och ett informationsmaterial om det svenska skolsystemet på ukrainska och ryska har tagits fram.

Förvaltningen, genom START Stockholm, koordinerar mottagande av barn och unga i stadens grundskolor, gymnasier och förskolor. Verksamheten har också under perioden fått ett utökat uppdrag att även ta emot förskolebarn från Ukraina. Skolverksamheterna har rutiner och arbetssätt för att ta emot nya barn och elever och antal platser ses regelbundet över för att säkerställa ett bra mottagande. Hittills har 903 barn och ungdomar tagits emot vid START Stockholm. Av dessa har 509 fått placering i grundskola, 87 i gymnasieskola och 163 i förskola. Planering pågår för samtliga skolformer för att säkerställa platskapacitet under höstterminen och med nuvarande anpassning av organisationen bedöms verksamheterna klara mottagandet av ukrainska elever.

Erbjudande av plats och placering i förskola sker via stadsdelsförvaltningarna enligt ordinarie rutiner och riktlinjer. Inventering och kapacitet av förskoleplatser läsåret 2022/2023 har gjorts. Förvaltningen har tagit fram skriftlig information om Ukraina, brevet har sänts ut till stadsdelsförvaltningarnas avdelningschefer samt publicerats på intranätet. Utbildningsförvaltningen har haft tre informationsmöten för stadsdelsförvaltningarnas kontaktpersoner under våren.

Förvaltningen arbetar aktivt för att behålla följande lokaler med anledning av kriget i Ukraina och de prognoser som finns kring barn i skolåldern som förväntas börja i svensk skola. För de lokaler som listas nedan finns överenskommelse med hyresvärden om att de ska behållas, i vissa fall finns behov av bygglov varför lokalerna ändå kan komma att utgå.

Skolenhet	Adress	Kvm	Årshyra
Bredängsskolan, vaktmästarbostad	Concordiavägen 7	65	0,07 mnkr
Rödabergsskolan	Kadettgatan 2	433	0,7 mnkr
Rödabergsskolan	Dannemoragatan 13	1 078	1,9 mnkr

Därutöver arbetar förvaltningen tillsammans med SISAB för att kunna ta i anspråk Gröndalsskolan som idag står tomställd i väntan på underhåll och ombyggnation.

Förvaltningen planerar även för att hyra in delar av Vårbergsskolan som idag nyttjas av arbetsmarknadsförvaltningen. Vid Sturebyskolan kommer en paviljong att hyras in som tidigare nyttjats av Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning. Utbildningsnämnden behandlade dessa ärenden i augusti.

Slutlig antagning till gymnasie- och gymnasiesärskolan augusti 2022

Totalt har ungefär 32 100 elever sökt till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Stockholmsregionen inför höstterminen 2022. En tredjedel av eleverna är folkbokförda i Stockholms stad.

I arbetet med utbud och dimensionering av gymnasieskolan följer förvaltningen särskilt utvecklingen inom följande områden:

- Elevernas intresse för olika nationella program
- Elevernas intresse för stadens egna skolor och andra huvudmäns skolor
- Fyllnadsgrad i stadens egna skolor
- Andel stockholmselever som får sitt förstahandsval till gymnasieskolan
- Andel stockholmselever som söker och antas till yrkesprogram
- Andel stockholmselever som söker och antas på stadens egna skolor
- Stockholmselever som söker och är i behov av ett introduktionsprogram
- Stockholmselever som söker och antas till gymnasiesärskolan
- Stockholmselever utan plats vid skolstart

Nedan beskrivs utvecklingen de tre senaste åren baserat på statistik från det regionala antagningssystemet Indra, som togs i bruk 2020.

Elevernas intresse för olika nationella program

I år har 80 procent av eleverna i regionen antagits till ett högskoleförberedande program och 20 procent till ett yrkesprogram. Flest elever antas till samhällsvetenskapsprogrammet (drygt 6 300 elever) tätt följt av ekonomiprogrammet (knappt 6 300 elever). Tredje populäraste program är naturvetenskapsprogrammet (4 500 elever). El- och energiprogrammet är det mest sökta yrkesprogrammet (drygt 1 100 elever) följt av naturbruksprogrammet (560 elever).

Samhällsvetenskapsprogrammet har varit största program länge. Ekonomiprogrammet är det program som haft störst utveckling över tid. Intresset för naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet har minskat något. För yrkesprogrammen har till exempel intresset minskat för bygg- och anläggningsprogrammet medan intresset för naturbruksprogrammet ökat i regionen över tid.

Intresset för stadens egna skolor och andra huvudmäns skolor

Drygt hälften (51,6 procent) av eleverna i regionen som antagits till ett nationellt program har antagits till ett kommunalt gymnasium, och 48,4 procent till fristående gymnasieskolor.

Underlag från Storsthlm visar att merparten av gymnasieeleverna går i en gymnasieskola i sin hemkommun eller i en närliggande kommun. Som exempel stannar 85 procent av eleverna i nordost kvar i sin region. Samtidigt pendlar en betydande andel till och från Stockholms stad.

En fjärdedel av eleverna i regionen (drygt 25 procent) har i första hand sökt en gymnasieskola belägen i Stockholms stad. Andelen elever som i första hand sökt en av Stockholms stads egna gymnasieskolor är drygt 14 procent. Det är en ökning jämfört med förra året men lägre jämfört med 2020. Samma utveckling gäller för sökande till kommunala skolor i hela regionen jämfört med fristående skolor, se tabell nedan.

Tabell 1: *Alla elever folkbokförda i regionen - fördelning huvudman per elevers förstahandsval (inklusive introduktionsprogram, exklusive gymnasiesärskola)*

Huvudman	2020	2021	2022
Stockholms stad	14,9 %	13,6 %	14,3 %
Fristående i Stockholms stad	11,1 %	11,8 %	11,5 %
Annan kommunal huvudman	43,3 %	40,8 %	41,7 %
Annan fristående huvudman	30,8 %	33,8 %	32,5 %
Summa	100 %	100 %	100 %

Elever folkbokförda Stockholms stad

Knappt 11 000 av eleverna som i år sökt till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan är folkbokförda i Stockholms stad, en ökning med cirka 500 elever jämfört med föregående år.

För staden är det viktigt att följa stockholmselevernars sökmönster, deras möjligheter till ett brett utbud samt möjligheten att antas på stadens egna skolor. Nedan beskrivs årets antagning

samt jämförelse med de två tidigare åren. Om inget annat beskrivs gäller siffrorna slutantagningen för respektive år.

Andel stockholmselever som får sitt förstahandsval till gymnasieskolan

Av samtliga stockholmselever som antagits på ett nationellt program, oavsett huvudman, har 63,2 procent fått sitt förstahandsval tillgodosett, en ökad andel jämfört med 2021 (57,4 procent) och något högre än 2020 (62,4 procent). Det är en positiv utveckling att fler stockholmselever i år får möjlighet att gå på det program och den skola som de helst önskar.

Andel stockholmselever som söker och antas till yrkesprogram

För att kunna tillgodose arbetsmarknadens behov av arbetskraft är det angeläget att fler gymnasieelever vill gå ett yrkesprogram. I år har andelen stockholmselever som sökt och antagits till ett yrkesprogram ökat något jämfört med förra året men ligger fortfarande något lägre än 2020, se nedan. Stockholmselevernans intresse för yrkesprogrammen är lägre än snittet för regionen (20 procent) och snittet för riket (cirka 35 procent).

Tabell 2: *Elever folkbokförda i Stockholms stad – andel sökande 1:a hand och andel antagna till nationella program*

Program	2020	2021	2022
Högskoleförberedande			
Andel sökande i 1:a hand	84,5 %	86,0 %	85,4 %
Andel antagna	85,5 %	86,9 %	86,0 %
Yrkesprogram			
Andel sökande i 1:a hand	15,5 %	14,0 %	14,6 %
Andel antagna	14,5 %	13,1 %	14,0 %

Andel stockholmselever som söker och antas på stadens egna skolor

Drygt 75 procent av stockholmseleverna, som antagits på ett nationellt program, har antagits till en gymnasieskola belägen i Stockholms stad oavsett huvudman. En siffra som legat på ungefär samma nivå de senaste tre åren. Andelen som antas i en av Stockholms stad egna gymnasieskolor har minskat något sedan 2020 men ligger oförändrad jämfört med förra året, se tabell nedan.

Tabell 3: *Elever folkbokförda i Stockholms stad – antagna på nationellt program, per huvudman*

Huvudman	2020	2021	2022
Stockholms stad	40,8 %	39,6 %	39,6 %
Fristående i Stockholms stad	36,8 %	38,2 %	37,9 %
Annan kommunal huvudman	12,5 %	10,4 %	10,7 %
Annan fristående huvudman	9,9 %	11,7 %	11,8 %
Summa	100 %	100 %	100 %

Vid motsvarande siffror för alla stockholmselever som antagits till gymnasieskolan oavsett program ökar andelen till knappt 80 procent. Andelen stockholmselever ökar något sett till totala antalet antagna till stadens egna skolor och ligger på drygt 41 procent i år. Främsta

anledningen är att fler stockholmare har antagits till introduktionsprogram på stadens egna skolor jämfört med de två tidigare åren.

Tabell 4: *Elever folkbokförda i Stockholms stad – alla antagna oavsett program, per huvudman*

Huvudman	2020	2021	2022
Stockholms stad	41,7 %	40,5 %	41,2 %
Fristående i Stockholms stad	37,1 %	38,3 %	37,6 %
Annan kommunal huvudman	11,3 %	10,7 %	10,6 %
Annan fristående huvudman	9,9 %	10,5 %	10,6 %
Summa	100 %	100 %	100 %

Stockholmselever som söker och är i behov av introduktionsprogram

För elever som saknar behörighet till nationella program finns introduktionsprogrammen. Staden behöver säkra tillgången till platser för dessa elever då det ytterst är hemkommunens ansvar att erbjuda utbildning. Idag erbjuds stockholmseleverna samtliga introduktionsprogram, men inte alla inriktningar. Staden är beroende av andra huvudmän för att kunna erbjuda en bredd av utbildningsalternativ även för obehöriga elever. Det är viktigt att följa platsutvecklingen i regionen så att även obehöriga elever har tillgång till ett brett utbud.

Efter den andra reservantagningen i augusti var knappt 1 190 stockholmare antagna till ett introduktionsprogram. Det var en ökning med cirka 60 elever jämfört med förra året. Andelen elever per introduktionsprogram, se tabell nedan.

Tabell 5: *Elever folkbokförda i Stockholms stad – andel antagna per introduktionsprogram oavsett huvudman*

Huvudman	2020	2021	2022
Programinriktat val	16,7 %	20,8 %	18,7 %
Yrkesintroduktion	32,5 %	29,1 %	29,2 %
Individuellt alternativ	18,9 %	20,2 %	21,8 %
Språkintröduktion	31,9 %	29,9 %	30,3 %
Summa	100 %	100 %	100 %

I år har drygt hälften av stockholmseleverna antagits till en av Stockholms stads egna gymnasieskolor. Det är en ökning med 4 procent jämfört med de två tidigare åren. 45 procent av eleverna (540 elever) har antagits till en gymnasieskola hos en fristående huvudman, se tabell nedan. Elever som antas hos en fristående huvudman gör det främst på yrkesintroduktion, programinriktat val och individuellt alternativ. Elever som antas på språkintröduktion går primärt i någon av stadens egna skolor.

Tabell 6: *Elever folkbokförda i Stockholms stad – andel antagna till introduktionsprogram per huvudman*

Huvudman	2020	2021	2022
Stockholms stad	48,5 %	48,0 %	52,2 %
Fristående huvudman	48,6 %	48,5 %	45,4 %
Annan kommunal huvudman	2,9 %	3,4 %	2,4 %
Summa	100 %	100 %	100 %

Vid antagningen till samtliga introduktionsprogram som anordnas av Stockholms stad har sökande folkbokförda i Stockholm prioriterats och sökande från annan kommun har enbart antagits i mån av plats. Bland de totalt 567 antagna kommer 24 ungdomar från en annan kommun.

Stockholmselever som söker och antas till gymnasiesärskolan

Efter andra reservantagningen har 134 elever folkbokförda i Stockholms stad antagits till gymnasiesärskolan. Det är 10 elever fler jämfört med förra året och 26 elever fler jämfört med 2020. Merparten av stockholmseleverna har antagits på sitt förstahandsval (92 procent).

Hälften av stockholmseleverna har antagits till ett nationellt program och hälften till det individuella programmet. 85 elever har antagits i egen regi, 7 elever hos annan kommunal huvudman och 42 elever hos fristående huvudman. Det är i år färre stockholmselever som antagits hos en kommunal huvudman jämfört med förra året och det kan bero på att flera kommuner signalerat att de inte har möjlighet att erbjuda plats till andra kommuners elever.

Vid skolstart i augusti fanns totalt 109 antagna till stadens gymnasiesärskolor. Det är något fler elever jämfört med förra året. 78 procent av eleverna som antagits till stadens egna gymnasiesärskolor är elever folkbokförda i Stockholms stad.

Stockholmselever utan plats vid skolstart

Efter slutantagningen i juli och fram till skolstart finns det stockholmselever som står utan gymnasieplats inför terminsstart. Det beror inte enbart på platsbrist. En förekommande orsak är att sökande enbart har sökt till nationella program, trots att de är obehöriga. Av de sökande som står utan gymnasieplats är också en betydande andel elever redan är inskrivna eller studerar på stadens introduktionsprogram, främst språkinträdning.

Efter slutantagningen stod 760 sökande folkbokförda i Stockholms stad utan gymnasieplats. Detta är något fler elever jämfört med förra året men fortfarande färre än 2020. Efter den andra reservantagningen hade antalet sökande som fortfarande saknade plats minskat till drygt 400 elever. Arbetet med att säkerställa plats för dessa elever fortsätter in på terminen.

Nya skollagsbestämmelser om fjärr- och distansundervisning

En huvudman får erbjuda distansundervisning som särskilt stöd enligt skollagen, om huvudmannen har fått tillstånd av Skolinspektionen att göra detta. Ingen huvudman i Sverige har ännu fått något sådant tillstånd. Av förarbetena framgår att det är endast ett begränsat antal elever i hela landet som ska kunna få distansundervisning, att ett fåtal anordnare därför behövs och för att en utförare ska godkännas krävs att det finns ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet.

Huvudmannen beslutade att ansöka om tillstånd att få erbjuda fjärr- och distansundervisning som särskilt stöd på fem gymnasieskolor och ansökan skickades in till Skolinspektionen i januari. Efter att rättsläget förtydligats under våren om villkoren för att få erbjuda detta

beslutades att dra tillbaka ansökan för fyra av fem skolor. Förvaltningen valde att kvarstå med ansökan om att få erbjuda fjärr- och distansundervisning som särskilt stöd för eleverna på RgRh vid S:t Eriks gymnasium mot bakgrund av elevernas behov av detta. Ansökan har kompletterats med ytterligare uppgifter efter anmodan från Skolinspektionen. Skolinspektionen har ännu inte fattat beslut.

Aktuella ändringar i regelverket

Förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta (Corona-förordningen) upphörde att gälla från och med den 1 augusti 2022. Det är därför till exempel inte längre möjligt att erbjuda fjärr- och distansundervisning på grund av pandemin.

Nya och reviderade regler som ska tillämpas från hösten 2022

Ny princip för betygssättning

Riksdagen och regeringen har beslutat om regeländringar som medför en ny princip för betygssättning. Den nya principen innebär att läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygskriterierna som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Skolverket har beslutat om nya allmänna råd om betygssättning och provning.

Förtydligande om kvalitetsarbetet

Skollagen har förtydligats avseende huvudmannens kvalitetsarbete. Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Åtgärdspaket för ökad trygghet och studiero

All personal får nu befogenheten att vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero, till exempel ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. Tidigare var det endast lärare och rektorn som hade dessa befogenheter.

Även bestämmelserna om tillfällig omplacering av en elev ändras. Ett beslut om tillfällig omplacering inom eller utanför den egna skolenheten får nu innebära att eleven ges enskild undervisning eller undervisning i en särskild undervisningsgrupp, även om förutsättningarna (enligt andra paragrafer i skollagen) för sådan undervisning inte är uppfyllda.

Det blir också enklare för rektorn att besluta om att en elev helt eller delvis ska stängas av. Rektorn får fatta beslut om avstängning av en elev i två veckor, utan att beslutet behöver underställas huvudmannen.

Det har införts nya bestämmelser i skollagen om att mobiltelefoner som huvudregel bara får förekomma efter lärarens instruktion eller som stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Privat användning av mobiltelefoner i samband med undervisning är därmed som huvudregel inte tillåten. Det tydliggörs också under vilka förutsättningar rektorn, i vissa fall i förebyggande syfte, en lärare eller en handledare vid fjärrundervisning får omhänderta mobiltelefoner.

Kommande regeländringar som rör gymnasieskolan

Riksdagen har under våren beslutat om en mängd nya och ändrade bestämmelser i skolförfattningarna, det som först kommer att beröra gymnasieskolans arbete under året är att

- yrkesprogram ska innehålla det som krävs för att eleverna ska uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning. En elev ska dock ha rätt att välja bort delar av det som krävs för grundläggande behörighet. För de yrkesprogram som omfattar 2 800 gymnasiepoäng kommer den garanterade undervisningstiden att uppgå till 2 720 undervisningstimmar och för yrkesprogram på 2 700 gymnasiepoäng kommer den garanterade undervisningstiden att vara 2 625 undervisningstimmar.

Förvaltningens planering för hur detta ska genomföras är påbörjad och arbetet kommer att fortsätta under hösten. Avsikten är att kunna presentera mer om detta för kommande elever och föräldrar inför gymnasievalet nästa år.

- Ämnesplaner ska tillämpas i gymnasieskolan från 2025.

Förvaltningen påbörjar under hösten en planering även för hur denna omfattande förändring av gymnasieskolans struktur och programmens uppbyggnad ska implementeras. I detta arbete kommer Skolverkets resurser att användas.

Uppföljning av ekonomi

Prognos årsutfall 2022

Nämndens prognos per augusti visar ett överskott om 100 mnkr efter fondförändring.

Prognosen bygger på att resultatenheternas fonder kommer att minska med 60,9 mnkr, vilket innebär att resultatet före fondförändring är ett överskott om 39,2 mnkr.

Driftverksamhet, mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Summa kostnader	23 739,1	23 723,4	15,7
Drift och underhåll	23 614,9	23 620,3	-5,4
Kapitalkostnader	124,2	103,0	21,2
Summa intäkter	-2 687,4	-2 757,9	70,5
Nettoutfall	21 051,7	20 965,4	86,3
Beräknade prestationsförändringar			-47,1
Summa justerat nettoutfall			39,2
Ingående resultatfond från 2021			738,6
Resultatöverföring till 2023			-677,7
Nettoutfall efter resultatfond			100,0

Investeringar, mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Investeringsutgifter	127,9	109,8	18,1

Ekonomiska konsekvenser av pandemin

Det som bedöms få störst ekonomisk påverkan är statens ersättning för höga sjuklöne-kostnader. Beloppet som tillfaller 2022 avser perioden från december 2021 till och med mars 2022 och uppgår till 103,5 mnkr. Ett ökat antal medarbetare som var sjuka eller frånvarande på grund av vård av barn under januari och februari innebär minskade personalkostnader. Samtidigt har vikariekostnaderna ökat jämfört med förra året.

Statsbidraget som benämns ”Skolmiljarden” finns kvar även 2022 där Stockholm kommer att få 116,9 mnkr. Syftet med statsbidraget är att bidra till goda förutsättningar för kommunerna att kunna säkerställa att alla barn och elever får den utbildning de har rätt till, trots pandemin. Av det totala bidraget tillfaller 111,9 mnkr utbildningsnämnden, varav 76,8 mnkr går till verksamheten i egen kommunal regi.

Konsekvenser av nya modeller för särskilt stöd inom grundskola och gymnasieskola

I samband med nämndens beslut om verksamhetsplan 2022 fattades beslut om ett antal förändringar gällande ersättning för särskilt stöd inom grundskola. Dessutom beslutade nämnden i mars att införa ett strukturbidrag till gymnasieskolans specialpedagogiska verksamhet (SPV) från och med höstterminen 2022. Dessa förändringar innebär ökade kostnader och beskrivs nedan. För närvarande beräknas ett sammanlagt underskott för elever med särskilda behov med 3,8 mnkr. Det är en förbättring jämfört med tertialrapport 1 med 20 mnkr.

Strukturbidrag till fristående resursskolor

Resursskolorna som begränsar sitt mottagande till enbart elever med behov av särskilt stöd saknar möjlighet att omfördela resurser inom grundbeloppet på det sätt som är möjligt på andra skolor. Därför behöver resursskolor få ett förhöjt grundbelopp i form av ett strukturbidrag.

Strukturbidraget 2022 uppgår till 158 tkr per elev inklusive moms-kompensation. De tilläggsbelopp som varje skola sedan tidigare har beviljats och blir beviljade för aktuellt år räknas av från de 78 tkr som strukturbidraget utökas med under år 2021.

Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd

En extra ersättning beviljas i form av ett påslag om 25 procent på tilläggsbelopp och verksamhetsstöd utifrån individuellt bedömt behov av omfattande stödinsatser.

Extra grundbelopp till skolor som har särskilda undervisningsgrupper

Ett extra grundbelopp utgår till samtliga skolor, oavsett regi, som har särskilda undervisningsgrupper eller motsvarande vid skolor som begränsar sitt mottagande till elever i behov av särskilt stöd. Beloppet är 75 tkr, exklusive moms-kompensation, per år och elev som till minst 75 procent av sin undervisning är i särskild undervisningsgrupp.

Regionala särskilda undervisningsgrupper i egen regi

På motsvarande sätt som fristående resursskolor ersätts med extra grundbidrag fördelas ett genomsnittligt verksamhetsstöd till den kommunala organisationen av regionala och centrala särskilda undervisningsgrupper. I genomsnitt motsvarar detta 287 000 kr för CSI och 135 000 kr för RSU, vilket sammanlagt motsvarar ersättningen till de fristående resursskolorna.

Den totala kostnaden för dessa delar av budgeten för särskilt stöd inom grundskola bedöms innebära ett överskott mot befintlig budget med 5,2 mnkr enligt tabellen nedan.

Grundskola, särskilt stöd i mnkr	Budget 2022	Prognos 2022	Differens	Kommentar
Tilläggsbelopp resursskolor och övriga fristående skolor	14,9	14,0	0,9	
Förhöjt grundbelopp resursskolor (Strukturbidrag + SU-grupp)	143,4	143,4	0,0	640 elever i budget och prognos
SU-grupp övriga fristående skolor	11,3	2,3	9,0	150 elever budget, 30 prognos
Verksamhetsstöd egen regi	97,0	70,0	27,0	
CSI egen regi	72,0	72,0	0,0	251 platser, snitt 287 tkr
RSU egen regi	0,0	13,5	-13,5	135 tkr * 100 elever i prognos
SU-grupp egen regi	37,5	55,6	-18,1	500 elever budget, 742 prognos
Verksamhetsstöd elever i annan kommun (IK)	10,0	10,0	0,0	
Summa	386,0	380,8	5,2	

Strukturbidrag till gymnasieskolans specialpedagogiska verksamhet från och med höstterminen 2022

Undervisning med specialpedagogisk verksamhet på nationella program (SPV-klasser) vänder sig till elever med neuropsykiatriska diagnoser, inlärningssvårigheter och/eller psykosocial problematik och som på grund av det är i behov av särskilt stöd. Ett strukturbidrag för gymnasieskolans nationella program med SPV-klasser som är ett förstärkt grundbelopp gäller från och med 1 juli 2022 efter beslut i nämnden i mars 2022. Strukturbidraget omfattar skolor i egen regi och fristående skolor och uppgår till 145 tkr per elev och år exklusive moms-kompensation.

Den totalt kostnaden för detta bedöms överstiga befintlig budget med 9 mnkr.

Prestationsförändringar sammanlagt

I prognosen har hänsyn tagits till beräknade prestationsförändringar. Med prestationsförändring avses förändringar av barn- och elevantal jämfört med kommunfullmäktiges budget. Även förändringar gällande extra ersättning för merkostnader för elever i grundsärskola och gymnasiesärskola ingår i prestationsförändringarna.

De prognostiserade förändringarna av elevantalen innebär en prestationsrelaterad minskning av budgeten med totalt 47,1 mnkr jämfört med kommunfullmäktiges budget. Prestationsförändringarna består av en ökning med 104,7 mnkr för grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola, en minskning med 99,6 mnkr för gymnasieskola och gymnasiesärskola samt en minskning med 52,2 mnkr för förskoleverksamhet (fristående). Prestationsförändringarna redovisas även under respektive verksamhetsområde.

Antal stockholmselever i grundskola och gymnasieskola*, egen regi samt andra huvudmän**

Grundskola	VB 2021	Andel %	VP 2022	Årsprognos T2 2022	Andel %
I kommunala skolor i Stockholms stad	76 012	74%	76 586	76 302	74%
I kommunala skolor i annan kommun	1 021	1%	1 049	1 006	1%
I fristående skolor	25 952	25%	26 189	26 188	25%
Totalt i grundskola	102 985	100%	103 824	103 496	100%
Gymnasieskola	VB 2021	Andel %	VP 2022	Årsprognos T2 2022	Andel %
I kommunala skolor i Stockholms stad	11 636	40%	11 733	11 566	40%
I kommunala skolor i annan kommun	3 505	12%	3 449	3 426	12%
I fristående skolor	13 681	48%	14 045	14 020	48%
Totalt i gymnasieskola	28 822	100%	29 227	29 012	100%

*exklusive grundsärskola och gymnasiesärskola, **inklusive fristående specialskolor och internationella skolor

I tabellen ovan anges antal stockholmselever i grundskola och gymnasieskola, med andelar i stadens kommunala skolor respektive i andra huvudmäns skolor. Andelen elever som går i grund- och gymnasieskolor i egen regi beräknas vara oförändrad jämfört med förra året.

Antal elever i grundskolor i egen regi ökar marginellt jämfört med förra året, vilket överensstämmer med vad senaste befolkningsprognosen visar. Antal elever i gymnasieskolor i egen regi minskar något jämfört med förra året. Jämfört med tidigare år då elevantalet i framförallt grundskolan ökat varje år innebär det en utmaning att anpassa ekonomin efter dessa förutsättningar.

Tabellen ovan beskriver antal stockholmselever. Dessutom finns cirka 1 800 grundskoleelever och 6 500 gymnasieelever från annan kommun i Stockholms kommunala skolor.

Prognoser över samtliga schablonggrundande barn, elever och studerande finns i bilaga 2. Resultatenheter redovisas i bilaga 1 och anslagsenheter i bilaga 3. Bokslutsinformation finns i bilaga 6.

Prognos per verksamhetsområde och investeringar

Driftverksamhet, netto, mnkr	VP 2022	Bokfört tom augusti - tertiäl 2	Utfall i % av årsbudget (riktvärde 66,7%)	Avvikelse prognos augusti - tertiäl 2
Förskola	2 794,6	1 801,3	64,5%	17,5
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola	14 417,0	9 252,0	64,2%	-1,9
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	3 477,7	2 143,2	61,6%	23,6
Nämnd och övergripande	362,4	193,4	53,4%	0,0
Netto	21 051,7	13 389,9	63,6%	39,2
Resultatfond från 2021				738,6
Resultatfond till 2023				-677,7
Totalt resultat				100,0

Investeringar, mnkr	127,9	44,1	34,5%	18,1
----------------------------	-------	------	-------	------

För perioden januari-augusti har nämnden förbrukat 63,6 procent av 2022 års budget. Om hänsyn tas till årets prestationsförändringar ligger förbrukningen även då på 63,6 procent. För investeringsmedlen redovisas en låg förbrukning vilket är normalt i augusti.

Nämnden redovisar ett överskott med 100 mnkr mot budget efter fondförändring i prognosen per augusti. Prognosen bygger på att resultatenheterna går med underskott och minskar sina fonder med 60,9 mnkr.

Prognosen totalt sett för skolorna i egen regi visar ett underskott med sammanlagt 65,4 mnkr. Grundskolorna står för ett underskott om 31,6 mnkr och gymnasieskolorna ett underskott om 33,8 mnkr.

För verksamhetsområdet grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola består den prognostiserade budgetavvikelsen främst av följande:

- vissa skolors underskott
- överskott avseende skolskjutskostnader
- överskott avseende lokalkostnader
- överskott avseende kostnader för särskilt stöd
- överskott avseende budgetreserver.

För verksamhetsområdet gymnasieskola inklusive gymnasiesärskola består budgetavvikelsen främst av följande:

- vissa skolors underskott
- underskott avseende kostnader för SPV-klasser
- överskott gällande budgetreserver
- överskott gällande kostnader för lokaler

- överskott gällande kostnaderna för utbetalning av peng till skolor. Orsaken är en lägre snittpeng än budgeterat, vilket innebär att en större andel av eleverna går på högskoleförberedande program med en lägre kostnad än yrkesförberedande program.

Uttaget från resultatenheternas fonder på grund av skolors underskott innebär en positiv effekt på nämndens resultat och bidrar till att nämndens resultat efter fondförändring blir ett överskott.

Investeringar

Nämnden beräknar att de totala investeringsutgifterna för 2022 kommer att uppgå till 109,8 mnkr, vilket innebär ett överskott med 18,1 mnkr jämfört med budgeten som är 127,9 mnkr.

Således beräknas prognosen för grundskolornas investeringar bli 30,1 mnkr och för gymnasieskolornas 11,1 mnkr. Nyetableringsstödet beräknas till 49,0 mnkr inom grundskoleverksamheten och 10,2 mnkr inom gymnasieverksamheten. Nyetableringsstöd syftar till att stimulera skolorna till egna kapacitetshöjande åtgärder, vilka leder till att skolans totala kapacitet höjs.

Därtill tillkommer 1,5 mnkr som fördelas av central förvaltning samt 7,9 mnkr till lokalenheten.

Kapitalkostnader

I driftbudgeten ingår kapitalkostnader på befintliga ej avskrivna anläggningstillgångar och på beräknade framtida investeringar. Utfallet för dessa kostnader per augusti är 69,3 mnkr. Prognosen är 103 mnkr, vilket är 21,2 mnkr lägre än budgetramen som är 124,2 mnkr.

Omslutningsförändringar sammanlagt

Med omslutningsförändring avses en ökad/minskad kostnad eller utgift som har ett direkt samband med en ökad/minskad intäkt eller inkomst. Omslutningsförändringar består normalt enbart av driftskostnader till följd av ökade intäkter.

De totala omslutningsförändringarna är 7,2 mnkr och avser gymnasieverksamheten. De beror på högre externa intäkter för gymnasiesärskola samt lägre intäkter för vuxenutbildningen.

Budgetjusteringar

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden ansöker om budgetjustering för tillkommande investeringsutgifter om 1,5 mnkr som syftar till trygghetsskapande åtgärder. Detta avser trygghetsskapande åtgärder i den fysiska utemiljön på Kvarnbyskolan, Slättgårdsskolan, International School of the Stockholm Region, ISSR, samt Eriksdalsskolan. Syftet med samtliga åtgärder är att förhindra brottsliga handlingar och öka tryggheten i området. Åtgärderna avser investeringsutgifter i den fysiska utemiljön. Se bilaga 4 där varje åtgärd beskrivs.

Uppföljning av driftbudget, per verksamhetsområde

Förskola

Drift, netto, mnkr	Budget (VP)	Prestationsförändring	Prognos	Avvikelse
Förskola	2 794,6	-52,2	2 725,0	17,5

Uppföljning av driftbudget – totalt för verksamhetsområdet

Förskoleverksamheten redovisar ett överskott mot budget om 17,5 mnkr. Överskottet beror till största del på att tilldelade medel för kompetensutvecklingssatsningen blev högre än budgeterat med ett prognostiserat överskott om 9,2 mnkr. Resterande del av överskottet beror främst på lägre personalkostnader på central förvaltning samt ökade statsbidrag på grund av fler diplomatbarn/icke folkbokförda elever än budgeterat.

Prestationsförändringar

Antalet schablongrundande stockholmsbarn i fristående förskolor beräknas uppgå till ett årssnitt på 19 380 barn, vilket är 713 barn färre än kommunfullmäktiges budget. Schablonbudgeten prognostiseras därmed minska med 52,2 mnkr.

Omslutningsförändringar

Inga omslutningsförändringar finns att rapportera.

Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola

Drift, netto, mnkr	Budget (VP)	Prestationsförändring	Prognos	Avvikelse
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola	14 417,0	104,7	14 523,6	-1,9
Ingående fond från 2021				608,5
Utgående fond till 2023				-568,6
Resultat efter fondförändring				38,0

Uppföljning av driftbudget – totalt för verksamhetsområdet

Grundskoleverksamheten inklusive fritidshem och grundsärskola redovisar ett underskott om 1,9 mnkr före fondförändring och ett överskott om 38,0 mnkr efter fondförändring. Jämfört med tertialrapport 1 är det en förbättring med 29,2 mnkr före fondförändring och 48,0 mnkr efter fondförändring. Budgetavvikelseerna består bland annat av överskott avseende lokalkostnader, skolskjutskostnader, medel för särskilt stöd, intäkter för interkommunala elever samt ej nyttjade budgetreserver.

Prestationsförändringar

De totala prestationsförändringarna uppgår till en ökning med 104,7 mnkr.

Grundskoleverksamhetens schablonbudget beräknas öka med totalt 70 mnkr jämfört med kommunfullmäktiges budget. Elevökningen i egen regi beräknas till knappt 500 elever. I fristående grundskolor beräknas elevökningen till cirka 150 elever medan antal elever i andra kommuners grundskolor beräknas minska med cirka 100 elever.

Antalet barn inskrivna i fritidshem beräknas minska med cirka 280 barn jämfört med kommunfullmäktiges budget. I minskningen ingår cirka 180 barn i egen regi och cirka 100 barn i fristående skolor och i andra kommuner. Totalt innebär volymförändringen en schablonminskning om 7,7 mnkr, samtidigt som föräldraintäkterna beräknas minska med 2 mnkr jämfört med kommunfullmäktiges budget. Inom den öppna fritidsverksamheten beräknas barnantalet öka med 780 barn, vilket motsvarar en schablonökning om 5,6 mnkr jämfört med kommunfullmäktiges budget.

Inom grundsärskolan beräknas elevantalet öka med cirka 84 elever, varav en ökning om 94 elever i egen regi och en minskning med 10 elever i fristående grundsärskolor och grundsärskolor i andra kommuner. Det motsvarar en schablonökning om cirka 34,4 mnkr.

Grundskolor i egen regi

Skolorna redovisar i sina inlämnade prognoser ett sammanlagt underskott om 31,6 mnkr före fondförändring och ett överskott om 8,3 mnkr efter fondförändring. Resultatenheterna redovisar ett underskott om 31,5 mnkr och anslagsenheterna ett underskott om 0,1 mnkr.

Skolorna redovisar en försämrad prognos om knappt 20 mnkr jämfört med tertialrapport 1. Den främsta anledningen till försämringen är att skolorna i våras trodde på ett högre elevantal för hösten än vad de tror nu. De flesta grundskolorna har en ekonomi i balans, men några av skolorna som är resultatenheter använder delar av sina upparbetade fonder. De används både till planerade inköp och till olika slags kompetensutveckling, men också för att möta ett tillfälligt underskott innan åtgärder har fått effekt. De kommer fortfarande att ha en positiv utgående fond. Ett aktivt arbete för en ekonomi i balans sker vid alla skolor som visar underskott.

Elevantalsökningen 2022 följer samma utveckling som 2021, vilket innebär en mycket lägre ökning jämfört med tidigare år. Ökningen väntas endast bli cirka 300 elever jämfört med förra året. Antalet elever för året totalt sett prognostiseras till cirka 280 elever färre än i verksamhetsplanen. Kriget i Ukraina har inneburit en viss ökning av elevantalet under vårterminen och även under höstterminen bedöms det komma elever. Trots detta är prognosen alltså något färre elever än antagandet i verksamhetsplanen.

Resultatenheter

Ingående fond 2022 mnkr	
Ingående fond resultatenheter 2022	608,5
Totalt ingående fond grundskola	608,5
Utgående fond 2022 mnkr	
Resultatenheter med överskott (118)	568,9
Resultatenheter med underskott (1)	-0,3
Resultatenheter med fond +/- 0 (0)	0,0
Totalt utgående fond grundskola	568,6

Grundskoleverksamhetens 119 resultatenheter har en sammanlagd ingående fond om 608,5 mnkr. Ett överskott om 568,6 mnkr beräknas föras över till 2023, vilket innebär att fonderna minskas med 39,9 mnkr.

Det är 51 resultatenheter som redovisar underskott före fondförändring men endast en enhet som redovisar en negativ utgående fond. Ingen resultatenhet riskerar att avvecklas i samband med bokslutet.

Anslagsenheter

Grundskoleverksamhetens 10 anslagsenheter redovisar ett sammanlagt underskott om 0,1 mnkr. Fyra enheter redovisar ett sammanlagt överskott om 2,6 mnkr, tre enheter redovisar ett nollresultat och tre enheter redovisar ett sammanlagt underskott om 2,7 mnkr. Åtta enheter har möjlighet att bli resultatenheter i samband med bokslutet 2022.

Övrigt, grundskola och grundsärskola i egen regi

Avseende lokalkostnaderna för grundskoleverksamheten prognostiseras ett överskott om 4,1 mnkr jämfört med budget. Under året inleds upphandlingen av flera delsystem inom IT-stödet skolplattformen. Kostnaderna för detta väntas innebära ett underskott mot budget med cirka 5,4 mnkr. Detta vägs upp av överskott om 5,3 mnkr avseende kostnader för vissa IT-system.

Grundskola – hemkommun

För avsatta medel för särskilt stöd redovisas ett överskott om 5,2 mnkr. På grund av nya avtal för skolskjutsar beräknas ett överskott med 9,7 mnkr.

Omslutningsförändringar grundskola

Inga omslutningsförändringar finns att rapportera.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

Drift, netto, mnkr	Budget (VP)	Prestationsförändring	Prognos	Avvikelse
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	3 477,7	-99,6	3 354,5	23,6
Ingående fond från 2021				114,7
Utgående fond till 2023				-96,0
Resultat efter fondförändring				42,3

Uppföljning av driftbudget – totalt för verksamhetsområdet

Verksamheten redovisar ett överskott om 23,6 mnkr före och ett överskott om 42,3 mnkr efter resultatdispositioner. Jämfört med tertialrapport 1 är det en förbättring med 11,4 mnkr före resultatdispositioner och 13,7 mnkr efter resultatdispositioner.

Prestationsförändringar

Sammanlagt uppgår prestationsförändringarna till en minskning med 99,6 mnkr.

Kommunfullmäktiges budget beräknas på antal elever enligt Swecos elevantalsprognos våren 2021. Den överstiger förvaltningens beräkningar utifrån nuläget. Jämfört med fullmäktiges budget beräknas en sammanlagd minskning av antalet elever inom gymnasieskolan med cirka 1 030 elever, vilket ger en total schablonminskning om 108,5 mnkr. Denna minskning jämfört med kommunfullmäktiges budget består av en minskning av antalet elever i egen regi med cirka 600 elever, vilket motsvarar en schablonminskning om 62,8 mnkr, och en minskning av antalet elever i fristående gymnasieskolor/andra kommuner med cirka 430 elever, vilket motsvarar en schablonminskning om 45,7 mnkr.

Antalet elever i gymnasiesärskola ökar med cirka 30 elever totalt jämfört med kommunfullmäktiges budget och ger en sammanlagd schablonökning med 8,9 mnkr. Elevökningen är fördelad med 36 elever fler i egen regi och 5 elever färre i fristående skolor/andra kommuner.

Gymnasieskolor och gymnasiesärskolor i egen regi

Gymnasieskolorna i egen regi redovisar i sina inlämnade prognoser ett underskott om 33,8 mnkr före och 15,1 mnkr efter fondförändring. Jämfört med tertialrapport 1 är det en försämring om 14,2 mnkr före och 11,9 mnkr efter fondförändring. Underskottet återfinns till största delen inom några av anslagsenheterna.

Ett arbete som syftar till att förbättra de ekonomiska resultaten för gymnasieskolorna pågår sedan en tid. Det innebär ett antal olika delprojekt för att på kort sikt vända den ekonomiska utvecklingen men även på lång sikt skapa bättre förutsättningar för skolorna.

Resultatenheter

Ingående fond 2022 mnkr	
Ingående fond resultatenheter 2022	114,7
Totalt ingående fond gymnasieskola	114,7
Utgående fond 2022 mnkr	
Resultatenheter med överskott (19)	100,3
Resultatenheter med underskott (2)	-4,3
Totalt utgående fond gymnasieskola	96,0

De 22 resultatenheterna inom gymnasieverksamheten har sammanlagt en positiv ingående fond som uppgår till 114,7 mnkr. Ett överskott om 96,0 mnkr beräknas föras över till 2023, vilket innebär att fonderna minskas med 18,7 mnkr

Anslagsenheter

Gymnasieverksamhetens nio anslagsenheter redovisar i sina inlämnade prognoser ett sammanlagt underskott om 19,4 mnkr. Fem enheter redovisar ett underskott om 20,1 mnkr, två enheter ett nollresultat och två enheter ett överskott om 0,7 mnkr.

Övrigt, gymnasie- och gymnasiesärskola i egen regi

Underskotten på gymnasieskolorna pareras av överskott på central förvaltning som beror på ej nyttjade budgetreserver för anslagsenheterna, lägre lokalkostnader än budget samt högre intäkter för interkommunala elever och statsbidrag.

Gymnasie- och gymnasiesärskola - hemkommun

Ett överskott redovisas gällande kostnaderna för utbetalning av peng till skolor. Orsaken är en lägre snittpeng än budgeterat, vilket innebär att en större andel av eleverna går på högskoleförberedande program med en lägre kostnad än yrkesförberedande program. Detta gäller både avseende elever i fristående skolor och i egen kommunal regi.

Omslutningsförändringar gymnasieskola

Den totala omslutningsförändringen är 7,2 mnkr. Den beror på högre externa intäkter för gymnasiesärskola samt lägre intäkter för vuxenutbildningen.

Nämnd och övergripande verksamhet

Drift, netto, mnkr	Budget (VP)	Prestationsförändring	Prognos	Avvikelse
Nämnd och övergripande administration	362,4		362,4	0,0
Ingående fond från 2021				15,3
Utgående fond till 2023				-13,1
Resultat efter fondförändring				2,2

Uppföljning av driftbudget – totalt för verksamhetsområdet

Nämnd och övergripande verksamhet visar ett nollresultat före fondförändring och ett överskott på 2,2 mnkr efter resultatdispositioner.

Fondförändringen avser Språkcentrum som prognosticerar ett underskott om 2,2 mnkr.

Resultatenheter

Ingående fond 2022 mnkr	
Ingående fond nämnd och övergripande	15,3
Utgående fond 2022 mnkr	
Resultatenheter med överskott (2)	13,1
Totalt utgående fond nämnd och övergripande	13,1

De två resultatenheterna inom avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa har en positiv ingående fond som uppgår till 15,3 mnkr som beräknas minska till 13,1 mnkr till 2023.

Medel för lokaländamål – hyreskompensation för förskola

Förvaltningen har hittills under 2022 godkänt 216 ansökningar om hyreskompensation. Denna siffra kan öka något med anledning av enstaka tillkommande ansökningar under hösten. Antalet godkända ansökningar är relativt konstant de senaste åren.

Det belopp som beräknas betalas ut för 2022, är vid tiden för tertialrapport 2 cirka 42,8 mnkr vilket överstiger de cirka 41,7 mnkr som betalades ut 2021. Skillnaden beror på att det är något fler ansökningar i nuvarande utfall och prognos, än förra året. Slutlig avstämning sker i verksamhetsberättelsen.

Analys av balansräkning

Förvaltningen har periodiserat hyror, statsbidrag, timlöner samt övriga kostnader och intäkter. Förvaltningen har, liksom tidigare år, valt att periodisera kostnader och intäkter på 50 tkr eller högre. Periodiseringar i samband med tertialbokslut sköts centralt och skolorna/enheterna lämnar inte in egna beräkningsunderlag. Bokslutsinformation finns i bilaga 6.

Tillgångar

Anläggningstillgångarna har minskat marginellt mellan 2021 och 2022 från 295,5 mnkr till 288,1 mnkr. Investeringsstakten på förvaltningen är fortfarande inne i ett långsammare skede.

Kundfordringarna har minskat mellan 2021 och 2022 från 48,8 mnkr till 27,0 mnkr. Minskningen kan hänföras till bland annat osäkra kundfordringar avseende fakturor till andra kommuner.

Diverse kortfristiga fordringar har ökat från 963,7 till 1 023,8 mnkr. Ökningen beror bland annat på fordringar på staten avseende statsbidraget skolmiljarden.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat från 366,1 mnkr till 449,6 mnkr. Ökningen kan hänföras till förutbetalda kostnader.

Kassa och bank har ökat från 0,1 till 0,3 mnkr. Ökningen beror på fler utbetalda tillfälliga förskott som avser främst resor som görs i samband med Erasmusprojekt.

Skulder och eget kapital

Eget kapital har ökat från 1 192,4 till 1 230,0 mnkr, ökningen kan hänföras till framför allt lägre upplupna löner än föregående år.

Långfristiga skulder har ökat från 0,1 till 4,76 mnkr och avser statliga investeringsbidrag.

Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder har minskar från 12,5 mnkr till 6,9 mnkr. Förändringen kan hänföras till kortfristiga skulder som är under utredning.

Leverantörsskulder har ökat från 139,6 mnkr till 269,9 mnkr. Differensen mellan åren beror bland annat på när leverantörerna fakturerar.

Övriga kortfristiga skulder har minskat från 37,8 mnkr till 15,2 mnkr. Minskningen kan hänföras till skulder till staten och utbetalningen av skolmiljarden från Skolverket.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat från 291,9 mnkr till 262,5 mnkr. Minskningen kan hänföras till upplupna löner då lönerörelsen under 2021 tog längre tid än 2022.

Balansräkning, mnkr	2021-08	2022-08	Avvikelse
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	295,5	288,1	-7,4
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	5,8	17,2	11,4
Maskiner och inventarier	289,7	270,8	-18,8
Omsättningstillgångar	1 378,7	1 500,8	122,1
Kundfordringar	48,8	27,0	-21,7
Diverse kortfristiga fordringar	963,7	1 023,8	60,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	366,1	449,6	83,5
Kassa och bank	0,1	0,3	0,2
Summa	1 674,2	1 788,8	114,6
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	-1 192,4	-1 230,0	-37,6
Långfristiga skulder	-0,1	-4,8	-4,7
Långfristiga skulder	-0,10	-4,76	-4,7
Kortfristiga skulder	-481,7	-554,0	-72,3
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-12,5	-6,9	5,6
Leverantörsskulder	-139,6	-269,5	-129,9
Övriga kortfristiga skulder	-37,8	-15,2	22,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-291,9	-262,5	29,4
Summa	-1 674,2	-1 788,8	-114,6

Jämförelse av resultaträkningen intäkter och kostnader tertialbokslut 2 2021 och 2022

Intäkterna har ökat med 73,1 mnkr netto jämfört med motsvarande period föregående år. Det är en ökning med 3,8 procent. De större ökningarna av intäkter avser statsbidrag med 63,1 mnkr. En stor orsak är statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder samt ökning av skolmiljarden. Försäljning av verksamheter och entreprenader ökat med 10,6 mnkr och avser bland annat en försäkringsersättning för en nerbrunnen skola.

Kostnaderna har ökat med totalt 519,3 mnkr jämfört med föregående år vilket motsvarar en bruttoökning med 3,5 procent.

Den största kostnadsposten är löner inklusive personalförsäkringspålägg som ökat med 152,2 mnkr. Det motsvarar en ökning med 2,3 procent och är ganska väl i enlighet med löneökningen. Kostnaden för sjuklön har ökat något jämfört med föregående år.

Kostnaderna för köp av verksamhet och entreprenader har ökat med 144,5 mnkr och motsvarar en ökning med 2,6 procent. Detta består till största delen av köp av elevplatser i fristående skolor. Främsta orsak är att kostnad per elev har ökat samt att det är något fler elever i fristående skolor. En annan stor kostnadspost är lokaler som har ökat med 90,9 mnkr, motsvarande 6,6 procent. Bland övriga kostnader kan noteras att kostnad för livsmedel ökat med 28,7 mnkr vilket motsvarar en ökning med 20,1 procent och är en konsekvens av inflationen.

De finansiella kostnaderna har minskat med 0,1 mnkr och de finansiella intäkterna har ökat med 0,2 mnkr.